

The Second National Symposium of Justice Administration

การประชุมทางวิชาการระดับชาติ
ว่าด้วยงานยุติธรรม ครั้งที่ 2

6 - 7 กันยายน 2547

ศูนย์การประชุมอิมแพค เมืองทองธานี

1 บทการป้องกัน
และปราบปรามองค์การอาชญากรรม
และผู้มีอิทธิพล

The Second National Symposium
of Justice Administration

การประชุมทางวิชาการระดับชาติว่าด้วยงานยุติธรรม ครั้งที่ 2

6 - 7 กันยายน 2547

ณ ศูนย์การประชุมอิมแพ็ค เมืองทองธานี

มาตรการป้องกันและปราบปราม
องค์กรอาชญากรรมและผู้มีอิทธิพล

คำนำ

อาชญากรรมเป็นปรากฏการณ์ทางสังคมที่ยากจะแก้ไขหรือทำให้หมดไปจากสังคมได้ พฤติการณ์การก่ออาชญากรรมอาจผิดแผกแตกต่างกันไปตามแต่ละยุคสมัย ในยุคสมัยที่สังคมมีความเจริญ ทั้งทางด้านเทคโนโลยี การสื่อสาร การคมนาคมและเศรษฐกิจ รูปแบบและพฤติการณ์ของการกระทำความผิดจะเปลี่ยนแปลงไป โดยมีลักษณะสลับซับซ้อน รุนแรง และไร้พรมแดนกว่าที่เป็นมา นอกจากนี้การก่ออาชญากรรมโดยปัจเจกบุคคลได้มีการเปลี่ยนสภาพไปสู่การก่ออาชญากรรมโดยกลุ่มบุคคลหรือองค์กร แต่มาตรการทางกฎหมายของประเทศไทยยังคงเน้นหนักในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมซึ่งเกิดจากการกระทำของปัจเจกบุคคล มิได้มีกลไกที่จะจัดการต่อปัญหาองค์กรอาชญากรรมและผู้มีอิทธิพล จึงทำให้เกิดช่องว่างของระบบกฎหมายและการปฏิบัติงานที่จะแก้ไขปัญหานี้

การป้องกันและปราบปรามปัญหาดังกล่าว มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้เกี่ยวข้องในทุกภาคส่วนของสังคมควรได้มีโอกาสร่วมกันในการศึกษา วิเคราะห์ อย่างเป็นองค์รวม ถึงปัญหา อุปสรรคและข้อเท็จจริงใดๆ ที่ทำให้มาตรการป้องกันและปราบปรามองค์กรอาชญากรรมและผู้มีอิทธิพลของประเทศไทยไม่ได้ผลเท่าที่ควร และวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาและการป้องกันและปราบปรามองค์กรอาชญากรรมและผู้มีอิทธิพลอย่างรอบด้าน ทั้งในเรื่องนโยบายของรัฐบาล ปัญหาในการป้องกันและปราบปราม เครื่องมือในการนำไปสู่การแก้ไขปัญห และดุลยภาพระหว่างการป้องกันและปราบปรามกับสิทธิและเสรีภาพของปัจเจกชน เพื่อพัฒนานโยบายหรือมาตรการในการป้องกันและปราบปรามองค์กรอาชญากรรมและผู้มีอิทธิพลที่มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับบริบทของสังคมไทย

อย่างไรก็ตาม ต้องยอมรับว่าการป้องกันและปราบปรามองค์กรอาชญากรรมและผู้มีอิทธิพลนั้นเป็นกรณีที่มีความสลับซับซ้อนกว่าการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมโดยปกติ องค์กรของรัฐจึงต้องพัฒนาเครื่องมือใหม่ๆ ให้เท่าทันต่อพฤติกรรมของการกระทำความผิดและสนับสนุนให้การดำเนินการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพทั้งในด้านนโยบายของรัฐบาล กฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้อง ความร่วมมือระหว่างประเทศ และประการสำคัญคือกระบวนการบังคับใช้กฎหมาย ซึ่งถือเป็นประเด็นสำคัญที่องค์กรของรัฐจะต้องรับไปพิจารณาและสร้างระบบการติดตามตรวจสอบการบังคับใช้กฎหมายของเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อให้กระบวนการบังคับใช้กฎหมายต้องกระทบต่อสิทธิมนุษยชน หรือเป็นอุปสรรคให้การป้องกันและปราบปรามองค์กรอาชญากรรมและผู้มีอิทธิพลไม่ได้ผลเท่าที่ควร

การประชุมทางวิชาการระดับชาติว่าด้วยงานยุติธรรม ครั้งที่ 2 กระทรวงยุติธรรม โดยสำนักงานกิจการยุติธรรม ขอขอบคุณ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) และผู้มีส่วนร่วมทุกฝ่ายที่ได้สนับสนุนให้การประชุมทางวิชาการระดับชาติว่าด้วยงานยุติธรรมครั้งที่ 2 สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าการประชุมครั้งนี้จะช่วยส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาความรู้และสร้างความเข้าใจอันดีในสังคมและประชาชนทั่วไปเพื่อนำไปสู่การพัฒนานโยบายหรือมาตรการใดๆ ในอันที่จะส่งเสริมให้การป้องกันและปราบปรามองค์กรอาชญากรรมและผู้มีอิทธิพลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

มิถุนายน 2548

สารบัญ

หน้า

คำนำ

คำกล่าวเปิดการประชุมของ นายวิญญู เครืองาม รองนายกรัฐมนตรี 1

เรื่อง นโยบายของรัฐบาลในการป้องกันและปราบปรามองค์กรอาชญากรรมและผู้มีอิทธิพล

ปรากฏาพิเศษของ นายพงษ์เทพ เทพกาญจนา

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม 6

เรื่อง กระทรวงยุติธรรมกับการป้องกันและปราบปรามองค์กรอาชญากรรมและผู้มีอิทธิพล

การเสวนาทางวิชาการ 11

เรื่อง มาตรการในการปราบปรามองค์กรอาชญากรรมและผู้มีอิทธิพลกับการคุ้มครองสิทธิ
และเสรีภาพส่วนบุคคล โดย

นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ ปลัดกระทรวงยุติธรรม

พล ศ.อ.ชิดชัย วรรณสถิตย์ เลขาธิการคณะกรรมการป้องกัน

และปราบปรามยาเสพติด

ดร.สุทิน นพเกตุ กรรมการสิทธิมนุษยชน

ดำเนินรายการโดย นายสุวิทย์ สุทธิประภา

การบรรยายพิเศษ 28

เรื่อง บทบาทของ UN กับการป้องกันและปราบปรามองค์กรอาชญากรรม

โดย Mr.Eduardo Vetere

Executive Secretary Eleventh United Nations Congress on Crime

Prevention and Criminal Justice, Director, Division for Treaty

Affairs United Nations Office on Drugs and Crime (UNODC)

การบรรยายพิเศษ 55

เรื่อง ประสบการณ์และการพัฒนามาตรการป้องกันและปราบปรามองค์กรอาชญากรรมของฮ่องกง

โดย Mr.Stephen FUNG Kin-man

Chief Superintendent of Police, Organized Crime and Triad Bureau, Hong Kong

หน้า

สรุปผลการประชุม

69

โดย นายวันชัย รุจนวงศ์ อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
นายวิศิษฐ์ วิศิษฐ์สรอรรถ ผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม

คำกล่าวเปิดการประชุม

77

โดย นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ ปลัดกระทรวงยุติธรรม

สรุปผลประชุมกลุ่มย่อยและการนำเสนอผลการศึกษา

78

เรื่อง มาตรการทางกฎหมายในการปราบปรามองค์กรอาชญากรรมยาเสพติด

สรุปผลประชุมกลุ่มย่อยและการนำเสนอผลการศึกษา

154

เรื่อง ปัจจัยที่ทำให้การป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์และเด็ก
ไม่ได้ผลเท่าที่ควร : ประสมการณ์การทำงานขององค์กรพัฒนาเอกชน

สรุปผลประชุมกลุ่มย่อยและการนำเสนอผลการศึกษา

218

เรื่อง มาตรการป้องกันและปราบปรามการฉ้อราษฎร์บังหลวงที่เกี่ยวข้อง
องค์กรอาชญากรรมและผู้มีอิทธิพลในประเทศไทย

สรุปผลประชุมกลุ่มย่อยและการนำเสนอผลการศึกษา

281

เรื่อง ความผิดฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน
กับมาตรการป้องกันและปราบปรามองค์กรอาชญากรรมและผู้มีอิทธิพล

สรุปผลประชุมกลุ่มย่อยและการนำเสนอผลการศึกษา

380

เรื่อง การคุ้มครองพยานกับการป้องกันและปราบปรามองค์กรอาชญากรรมและผู้มีอิทธิพล

สรุปผลประชุมกลุ่มย่อยและการนำเสนอผลการศึกษา

426

เรื่อง การรวบรวมพยานหลักฐานบางเรื่องที่เกี่ยวข้องกับองค์กรอาชญากรรมและผู้มีอิทธิพล

สรุปผลประชุมกลุ่มย่อยและการนำเสนอผลการศึกษา

491

เรื่อง ความร่วมมือระหว่างประเทศในการป้องกันและปราบปรามองค์กรอาชญากรรม
และผู้มีอิทธิพล

สรุปผลประชุมกลุ่มย่อยและการนำเสนอผลการศึกษา

570

เรื่อง การกำหนดความผิดฐานขัดขวางกระบวนการยุติธรรม

The Second
National
Symposium
of Justice
Administration

	หน้า
สรุปผลประชุมกลุ่มย่อยและการนำเสนอผลการศึกษา	657
เรื่อง มาตรการปราบปรามองค์กรอาชญากรรมและผู้มีอิทธิพล : ผลกระทบต่อด้านสิทธิมนุษยชน	
สรุปผลประชุมกลุ่มย่อยและการนำเสนอผลการศึกษา	735
เรื่อง พฤติกรรมและการปฏิบัติต่ออาชญากรในองค์กรอาชญากรรมและผู้มีอิทธิพล	
ผลการศึกษา	788
เรื่อง นโยบายรัฐบาลกับการป้องกันและปราบปรามองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ	

คำกล่าวเปิดการประชุมทางวิชาการระดับชาติว่าด้วยงานยุติธรรม ครั้งที่ 2

และปาฐกถาพิเศษ

เรื่อง นโยบายของรัฐบาลในการป้องกัน

และปราบปรามองค์กรอาชญากรรมและผู้มีอิทธิพล

โดย นายวิชณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรี

วันจันทร์ที่ 6 กันยายน 2547

ในนามของรัฐบาลผมขอแสดงความชื่นชมยินดีที่กระทรวงยุติธรรมสามารถร่วมมือกับหน่วยงาน เช่น สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย หรือ สกว. และหน่วยงานอื่นๆ อีกเป็นจำนวนมากทั้งในและนอกประเทศจัดให้มีการประชุมทางวิชาการว่าด้วยงานยุติธรรมขึ้นสำเร็จอีกครั้งหนึ่งในวันนี้ นับเป็นครั้งที่ 2 รัฐบาลขอแสดงความชื่นชมเป็นทวีคูณ ที่กระทรวงยุติธรรมได้เลือกเอาหัวข้ออันสำคัญมาเป็นประเด็นหัวข้อสำหรับการประชุมในสองวันนี้ คือ หัวข้อว่าด้วยองค์กรอาชญากรรมและผู้มีอิทธิพล

เป็นที่ทราบอยู่แล้วว่ารัฐบาลได้ประกาศเอางริงเอาจังหรือที่เรียกว่าทำสงครามกับกิจกรรม หรือกิจการบางอย่างที่เคยทำกันมาได้ต่อเนื่องเป็นเวลานานโดยตั้งเป้าที่จะขจัดให้ราบคาบสิ้นไป ประการแรกคือ การรณรงค์ต่อสู้กับความยากจน ดังที่รัฐบาลได้ประกาศสงครามกับความยากจนไปแล้ว ประการที่สองคือ การรณรงค์ต่อสู้กับปัญหายาเสพติดซึ่งก็ได้ประกาศสงครามกับยาเสพติดไปแล้วเช่นกัน ประการที่สามคือ การประกาศต่อสู้รณรงค์กับผู้มีอิทธิพลทุกรูปแบบ เพราะฉะนั้นหัวข้อการประชุมทางวิชาการระดับชาติว่าด้วยงานยุติธรรม ครั้งที่ 2 ที่จัดขึ้นในปีนี้จะสอดคล้องสนองนโยบายของรัฐบาลดังกล่าวเป็นอย่างดี

ท่านผู้มีเกียรติที่เคารพ ลักษณะการทำผิดทางอาญาหรือที่เรียกว่าอาชญากรรมนั้นพัฒนาไปเป็นอันมากจากที่เราเคยรู้เมื่อเราเป็นเด็ก แม้ผมเองเมื่อเริ่มต้นศึกษาวิชากฎหมายใหม่ๆ หลายปีมาแล้วครูบาอาจารย์ท่านสอนว่าการทำความผิดอาญาหรืออาชญากรรมที่สำคัญนั้นคือ การกระทำโดยคนเพียงคนเดียวเพราะมันมืดซิดและลึกกลับดี ความในนี้ไม่ต้องนำออกความนอกก็ไม่ต้องนำเข้า ถ้ามีบุคคลอื่นเข้ามา

The Second
National
Symposium
of Justice
Administration

เกี่ยวข้องอยู่ด้วยก็เป็นไปในลักษณะของตัวการ ผู้ใช้ ผู้สนับสนุน ผู้โฆษณา ผู้สมรู้ร่วมคิด ถ้าหากจะเป็นขบวนการที่ยิ่งใหญ่ไปกว่านั้น เราก็พูดถึงเรื่องความผิดในลักษณะของการเป็นอั้งยี่ หรือช่องโจรเท่านั้น แต่วันนี้ลักษณะการทำความผิดอาญาหรือที่เรียกว่าอาชญากรรมพัฒนาไปจากเดิมเป็นอันมากเพราะได้ก้าวจากอั้งยี่หรือช่องโจรไปจัดตั้งในรูปของขบวนการหรือองค์กรดังที่เรียกว่าองค์กรอาชญากรรม

ชื่อที่เรียกว่าองค์กรอาชญากรรมฟังดูเหมือนเป็นองค์กรของรัฐ แต่ความจริงเป็นองค์กรเถื่อน องค์กรใต้ดิน องค์กรนอกกฎหมาย องค์กรอาชญากรรมนั้นเกิดขึ้นโดยองค์ประกอบหลายอย่าง แต่อย่างล้วนแต่น่ากลัวทั้งสิ้น

ประการแรก คนที่เกี่ยวข้องกับขบวนการนี้มีเป็นจำนวนมากอาจจะเป็นสิบเป็นร้อยเป็นพัน หรืออาจจะเป็นหมื่น องค์กรอาชญากรรมใหญ่ๆ บางองค์กรในต่างประเทศมีผู้เกี่ยวข้องเป็นเรือนแสน กลายเป็นแก๊งหรือองค์กรมาเฟีย

ประการที่สอง บุคคลที่เกี่ยวข้องกับองค์กรนี้ไม่ใช่แต่ปริมาณคือจำนวนมากเท่านั้น หากจัดว่ามีคุณภาพ คือเป็นมืออาชีพ คำว่า มืออาชีพนั้นหมายความว่า กระทำมาแล้ว กำลังทำอยู่ และจะทำต่อไปอย่างแนบเนียน ละเอียดลออจับไม่ได้ไล่ไม่ทัน

ประการที่สาม องค์กรอาชญากรรมมีกฎ กติกา มารยาทของตนเองซึ่งไม่ใช่กฎหมายกติกา มารยาทของบ้านเมือง เป็นกฎเกณฑ์ที่ตั้งขึ้นเพื่อจะควบคุมดูแลสมาชิกหรือองค์กรของตนเอง ซึ่งตรงนี้เป็นเรื่องที่น่ากลัว เพราะบางครั้งนำไปสู่การตั้งศาลเตี้ยขึ้นเล่นงานกันเองหากมีการทรยศ หักหลัง หรือแม้แต่จำเป็นต้องมาตัดตอน ขำปิดปากก็ต้องทำ ที่สำคัญเมื่อองค์กรอาชญากรรมมีทรัพยากรต่างๆ มาก ทั้งความรู้ความสามารถ เทคโนโลยี เครื่องมือเครื่องใช้ บางครั้งมีมากกว่าภาครัฐอีก องค์กรอาชญากรรมบางแห่งโดยเฉพาะในต่างประเทศ เมื่อเจ้าหน้าที่สามารถทำลายได้ก็พบว่าคนที่เข้าไปเกี่ยวข้องในองค์กรนั้นเป็นนักกฎหมาย เป็นที่ปรึกษา เป็นองค์กร เป็นนักบัญชี เป็นผู้มีความรู้เรื่องภาษีอากร เป็นนักวิทยาศาสตร์ เป็นผู้มีความรู้ด้านเทคโนโลยี ซึ่งเสียดยว่าน่าจะเป็นมันสมองที่ดีของชาติมากกว่า

ประการสุดท้าย องค์กรอาชญากรรมไม่ได้ตั้งขึ้นมาเพียงแค่ทำความผิดเล็กน้อย ที่เรียกกันว่า ลัก ชิง วิ่ง ปล้นกันธรรมดา แต่การทำความผิดมักจะเกี่ยวพันกับเรื่องทางเศรษฐกิจ จึงเป็นเรื่องบ่อนทำลายเศรษฐกิจของชาติ ด้วยเหตุที่จะเป็นที่ต้องไปเกี่ยวพันกับเศรษฐกิจนี้เอง เมื่อองค์กรนี้มีอิทธิพล มีกลไกเป็นจำนวนมาก จึงจำเป็นต้องหาข้าวของเงินทองต่างๆ มาเลี้ยงดูบำรุงบำเรอกันในองค์กรมีจะนั้นจะไม่สามารถรวมผู้คนเอาไว้ได้มากถึงปานนั้นและอย่างเหนียวแน่นขนาดนั้น การทำความผิดขององค์กรอาชญากรรมส่วนใหญ่จึงเป็นเรื่องของการค้า ถ้าไม่ค้าเด็กก็ค้าผู้หญิง ค้ามนุษย์ ค้าแรงงาน ค้ายาเสพติด ค้าอาวุธ ค้าของหนีภาษี ค้าสินค้าที่ผิดต่อกฎหมายเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา และวันนี้ก็เป็นที่น่าประจักษ์แล้วว่าองค์กรอาชญากรรมบางแห่งกระทำการหนักขึ้นถึงขนาดเข้าข่ายการก่อการร้าย สิ่งสำคัญที่ประจักษ์กันทั่วไปในโลกเวลานี้คือองค์กรอาชญากรรมหลายองค์กรไม่ได้อยู่อย่างโดดเดี่ยว หากแต่มีการเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยง สร้างเครือข่ายเป็นพันธมิตรกับองค์กรอาชญากรรมอื่นๆ ทั้งในประเทศ ต่างประเทศ และข้ามทวีป แสดงให้เห็นว่าประสิทธิภาพและพัฒนากิจการขององค์กรอาชญากรรมก้าวหน้าและทันสมัยล้ำยุคไปเป็นอันมาก ดังที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมได้กล่าวไว้เมื่อสักครู่นี้ ด้วยเหตุนี้เองประเทศทั้งหลายจึงเร่งรณรงค์ที่จะป้องกันหรือปราบปรามองค์กรอาชญากรรมให้หมดไปหรือลดลงจนถึงมีการจัดทำความร่วมมือระหว่างประเทศว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามองค์กรอาชญากรรม ซึ่งเปิดโอกาสให้นานาประเทศเข้าร่วม

เป็นภาคีสมาชิก แม้ขณะนี้ประเทศต่างๆ ได้เข้าเป็นภาคีสมาชิกของอนุสัญญาไม่มากนัก แต่น่าเชื่อว่าภายในเร็ววันจะมีประเทศต่างๆ เข้าเป็นภาคีสมาชิกหรือเข้าภาคยานุวัติอนุสัญญาดังกล่าวเป็นจำนวนมาก ทั้งนี้รวมทั้งประเทศไทยด้วย เพราะรัฐบาลตระหนักดีว่าปัญหาองค์กรอาชญากรรมเป็นปัญหาที่กำลังคุกคามสวัสดิภาพของประชาชนชาวไทย จึงได้ส่งเสริมหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่ภารกิจด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมเร่งชวนชาวหาความรู้เกี่ยวกับเรื่องนี้ เร่งพัฒนาเทคนิคเทคโนโลยี เร่งพัฒนากฎหมาย ตลอดจนประสิทธิภาพเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อที่จะจัดการกับปัญหาองค์กรอาชญากรรมให้ได้โดยเร็วที่สุด

แนวความคิดของรัฐบาลในเรื่องเกี่ยวกับการจัดการต่อองค์กรอาชญากรรมนั้นกล่าวคือ นอกจากจะต้องมีการปรับปรุงกฎหมายต่างๆ โดยเฉพาะกฎหมายสารบัญญัติและวิธีสบัญญัติ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับพยานหลักฐานเรื่องเกี่ยวกับการดำเนินคดีให้รวดเร็วหรือเรื่องเกี่ยวกับมาตรการอื่นๆ ในทางกฎหมายก็ตาม แต่สิ่งที่สำคัญที่รัฐบาลถือเป็นเรื่องเร่งด่วน และมอบนโยบายให้กระทรวงยุติธรรมรับไปดำเนินการก็คือการพัฒนาสี่ ไอ หรือ 4 I

1. I ตัวแรก คือพัฒนา Information หรือข่าวสาร การก่อการร้ายในรูปองค์กรอาชญากรรมที่กำลังระบาดแพร่หลายไปทั่วเป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นอย่างเป็นระบบ มีระเบียบ มีผู้คนจำนวนมาก มีทรัพยากรเป็นจำนวนมาก เพราะฉะนั้นโอกาสที่ข้อมูลข่าวสารจะรั่วไหลออกมาได้มีความเป็นไปได้ ถ้าเรามีความตื่นตัวอ่อนไหวต่อข้อมูลข่าวสารหรือ Information ข้อมูลข่าวสารที่สำคัญคือ ความเคลื่อนไหวของบุคคล ขององค์กรๆ ที่มีผู้คนอยู่เป็นจำนวนสิบ จำนวนร้อย จำนวนพัน นั้นไม่น่าจะกระทำการได้โดยเงียบเชียบจนกระทั่งรอดหูรอดตาเจ้าหน้าที่บ้านเมืองไปได้ ถ้ายังรอดหูรอดตาเจ้าหน้าที่บ้านเมืองไปได้ ก็แสดงให้เห็นถึงความหย่อนยานในการบังคับใช้กฎหมาย ข้อมูลหรือ Information

ที่สำคัญที่รัฐต้องการให้เร่งพัฒนาโดยเร่งด่วนก็คือข้อมูลข่าวสารประเภท Information Technology โลกในวันนี้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมเป็นอันมาก ผมจำได้ว่าเมื่อยี่สิบสามสิบปีมาแล้ว เมื่อเวลาผมไปดูงานนิทรรศการเกี่ยวกับงานยุติธรรมชาวของเครื่องใช้ที่นำมาแสดงให้นักเรียนนักศึกษา ประชาชนชมก็จะเป็นพัฒนาการเกี่ยวกับป้องกันอาชญากรรม การปราบปรามอาชญากรรมหรือการลงโทษ ตลอดจนเทคนิคเทคโนโลยีในสมัยนั้นๆ เช่น มีการแสดงตะกร้อสานไม้ไผ่มีตะปูเสียบ เอานักโทษใส่แล้วลึงตะกร้อให้ข้างตะ เราเห็นชื่อเราเห็นคา เราเห็นวิธีการประหารชีวิตด้วยการมัดและฟันคอ เราเห็นวิธีการสืบพยาน เราเห็นวิธีการที่จะได้มาซึ่งความจริงก็คือ การพิสูจน์ลายพิมพ์นิ้วมือซึ่งกว่าจะรู้ผลต้องใช้เวลานานนับว่าค่อนข้างโบราณถ้าเปรียบกับสมัยนี้

เข้าวันนี้ผมมาถึงเร็วกว่ากำหนดได้มีโอกาสไปเดินดูนิทรรศการ ที่ศูนย์การประชุมเมืองทอง อิมแพ็ค ได้เห็นมูธ คูหา ที่หน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนและหน่วยงานในต่างประเทศจัดแสดงให้เห็นถึงเทคโนโลยีในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมที่ล้ำยุค ผมใคร่จะเชิญชวนบรรดาพี่น้องประชาชนโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่อยู่กระบวนกรยุติธรรมให้มาชม ส่วนคนที่คิดเป็นผู้ร้ายคงไม่ต้องมา เราจะเห็นพัฒนาการของเทคโนโลยีในด้านนี้ซึ่งก้าวหน้าไปมาก ต่อไปจะต้องนำมาใช้เพื่อรับมือและจัดการกับองค์กรอาชญากรรม ผมเข้าไปในคูหาหนึ่งเขาจัดแสดงให้เห็นด้วยการแสดงรูปภาพคนสองคน และถามว่าเป็นคนเดียวกันหรือไม่ผมเห็นกับตาว่าคนหนึ่งหน้าเป็นชาวจีน อีกคนหนึ่งหน้าตาเป็นชาวอินเดียทั้งปากทั้งตัว ทั้งหู ทั้งตา จมูก ผมผิว มองก็พิศพิศกันก็บอกว่าคนละคนกัน แต่เจ้าหน้าที่ได้แสดงให้เห็นว่าผลจากการพิสูจน์ลายพิมพ์นิ้วมือซึ่งมนุษย์จะไม่มีวันมีลายพิมพ์นิ้วมือซ้ำกัน บุคคลทั้งสองเป็นคนๆ เดียวกันนี่คือความก้าวหน้าของเทคโนโลยี ซึ่งใช้เวลาเพียงไม่กี่วินาทีก็สามารถพิสูจน์ทราบตัวบุคคลได้

ยังมีคูหาของสำนักงานตำรวจแห่งชาติและคูหาของส่วนราชการต่างๆ อีกเป็นจำนวนมากที่นำมาแสดง ซึ่งถ้าหากว่านำมาใช้จริงจังในกระบวนการยุติธรรมแล้วเชื่อว่าเราจะมีข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผู้กระทำผิดโดยเฉพาะ ในเครือข่ายขององค์กรอาชญากรรมได้เป็นอย่างดี

2. | ประการที่สองที่จะต้องเร่งมือดำเนินการก็คือ Immigration หรือการเคร่งครัดด้านการตรวจสอบ คนเข้าเมือง องค์การอาชญากรรมนั้นมีเครือข่ายไม่ในถิ่นนอกประเทศและจำเป็นที่พวกนี้ต้องหลบหนีเคลื่อนย้าย อยู่เสมอไม่มีใครอยู่ประจำที่ใด เพราะฉะนั้นโอกาสที่จะเดินทางออกหรือเข้าประเทศเป็นไปได้สูง ด้วยเหตุนี้ ด้านต่างๆ จึงจำเป็นต้องเอาจริงจังจะเป็นพิเศษในเรื่องการตรวจสอบคนเข้าเมืองอย่างเวลานี้มีข่าวการลักลอบ นำแรงงานต่างด้าวเข้าเมือง การค้ามนุษย์ข้ามแดน เจ้าหน้าที่ด้าน Immigration ต้องเอาจริงจังมากขึ้น

3. | ประการที่สาม คือ Investigation มาตรการสืบสวนสอบสวนจะต้องมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น กว่าเดิม รวดเร็วกว่าเดิม วันนี้เราตั้งกรมสอบสวนคดีพิเศษขึ้นมาเพื่อรับมือกับคดีพิเศษ ฉะนั้นสำนักงาน ตำรวจแห่งชาติก็ดี กรมสอบสวนคดีพิเศษก็ดีคงจะต้องร่วมมือกันเพื่อจะจัดการคดีเกี่ยวกับองค์กรอาชญากรรม บางทีอาจต้องคิดให้คดีอย่างนี้เป็นคดีพิเศษในโอกาสต่อไป

4. | ประการสุดท้ายคือ International cooperation หรือความร่วมมือระหว่างประเทศซึ่งจะ คือจะมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างประเทศ วันนี้หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมหลายหน่วยได้แยกไป ทำความตกลงกับต่างประเทศในสายงานของตนแล้ว อย่างเช่น สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ปปง.) ได้ลงนามในข้อตกลงที่จะแลกเปลี่ยนข้อมูลหรือให้ความร่วมมือกับหน่วยงานด้านป้องกันและปราบปราม การฟอกเงินของหลายประเทศ ซึ่งถ้าหากทำอยู่ในกฎในกรอบของกฎหมายก็เป็นนิติความที่ดีเพราะจะทำให้เรารู้เขา เขารู้เรา และเกิดหนทางที่จะกระชับความร่วมมือกันมากยิ่งขึ้น

ท่านผู้มีเกียรติ เมื่อกล่าวถึงองค์กรอาชญากรรมแล้วคงจะจำเป็นจะต้องกล่าวเลยไปถึงผู้กระทำผิด อีกประเภทหนึ่ง คือผู้มีอิทธิพลเพราะว่าผู้มีอิทธิพลนั้นแม้ลำพังตัวมัน ยืน เดิน นอน อยู่คนเดียวก็เป็น ผู้มีอิทธิพลได้แต่ไม่ใช่ขององค์กรอาชญากรรม แต่ความเป็นจริงเมื่อรัฐบาลประกาศสงครามกับผู้ที่มีอิทธิพล เป็นต้นแบบว่าไม่มีหรือหากผู้มีอิทธิพลที่ยืน เดิน นั่ง นอน อยู่คนเดียว ล้วนแต่ทำงานเป็นเครือข่ายทั้งสิ้นไม่รับลูก มาจากองค์กรอาชญากรรมก็เป็นบุคคลชั้นหัวหน้าบังคับบัญชาขององค์กรอาชญากรรมเสียเองเพราะมีสมุน ลูกน้อง มีเครือข่ายอยู่ได้อาณัติ บุคคลเหล่านี้เองเป็นสะพานเชื่อมโยงไปสู่การกระทำความผิดทางอาญาอีกหลายอย่าง โดยเฉพาะการค้ามนุษย์ ค้าเด็ก ค้าแรงงาน ค้ามนุษย์ ค้ายาเสพติด โดยเฉพาะอย่างยิ่งการค้ายา เสพติด การที่รัฐบาลประกาศสงครามกับผู้ที่มีอิทธิพลจึงเป็นหนทางการดำเนินการขั้นแรกที่จะก้าวไปสู่การทลาย องค์กรอาชญากรรมและความจริงแล้ว ปัญหาเรื่องผู้มีอิทธิพล ยาเสพติดและความยากจนเป็นเรื่องเกี่ยวเนื่อง เชื่อมโยงกันทั้งสิ้น แต่เราแตกออกเป็น 3 ประเด็นแยกส่วน แต่เมื่อรวมส่วนด้วยกันแล้วก็คือการจัดการต่อปัญหา องค์กรอาชญากรรมนั่นเอง

รัฐบาลขอแสดงความชื่นชมยินดีอีกครั้งหนึ่งที่กระทรวงยุติธรรมได้เล็งเห็นความสำคัญของปัญหา เรื่องนี้ การประชุมทางวิชาการครั้งนี้นับว่าเป็นครั้งที่ 2 ได้ทราบว่ามีที่แล้วได้จัดครั้งหนึ่งเกี่ยวกับมาตรการ ที่จะดำเนินการกับผู้กระทำผิดอาญา และผลจากการประชุมทางวิชาการครั้งนั้น ได้นำไปสู่การยกร่างกฎหมาย ที่สำคัญขึ้นฉบับหนึ่ง คือร่างพระราชบัญญัติระงับการฟ้อง พ.ศ. .... ซึ่งจะเข้าสู่การพิจารณาของ คณะรัฐมนตรีในเร็ววันนี้

ผมหวังว่าการประชุมทางวิชาการระดับชาติว่าด้วยงานยุติธรรม ครั้งที่ 2 ในปีนี้ จะได้หยิบยกเอาเรื่องต่างๆ เกี่ยวกับองค์กรอาชญากรรมและผู้มีอิทธิพลขึ้นมาพูดอย่างเป็นระบบไม่ว่าเรื่องการค้าเด็ก ค้าผู้หญิง ค้าแรงงาน ค้ายาเสพติด ค้าของหนีภาษี ค้าอาวุธหรืออื่นใดก็ตามแต่ต้องไม่ลืมว่าการกระทำความผิดเหล่านั้นจะมีความผิดอุปกรณ์อย่างอื่นเข้ามาคู่ด้วยอยู่เสมอเพื่อจะทำงานองค์กรอาชญากรรมมีประสิทธิภาพ นั่นก็คือการกระทำความผิดเกี่ยวกับการฟอกเงินและการกระทำความผิดเกี่ยวกับการให้สินบาทคาดสินบนต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อปกปิดหรือให้เจ้าหน้าที่เข้าช่วยเหลือคุ้มครองงานขององค์กรอาชญากรรม การประชุมปรึกษาในปัญหาองค์กรอาชญากรรมจึงควรขยายขอบเขตครอบคลุมไปถึงเรื่องการฟอกเงินและการทุจริตคอร์รัปชันในภาครัฐด้วย และที่สำคัญที่สุดจะลืมไม่ได้ก็คือต้องแตะลงไปประเด็นเทคโนโลยีเทคนิคต่างๆ การคุ้มครองพยาน มาตรการที่จะเพิ่มอำนาจเจ้าหน้าที่ของรัฐขนาดไหนเพียงใดหรือไม่อีกประการหนึ่ง ปัญหาเรื่องการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมนั้น เมื่อยกขึ้นแล้วเหมือนกับหยิบปัญหานี้วางบนตราชั่งด้านหนึ่ง ตราชั่งอีกด้านหนึ่งที่เราจะละเลยเสียไม่ได้ก็คือการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน ยังไม่ต้องพูดถึงสิทธิมนุษยชนหรือเอาแค่สิทธิเสรีภาพของผู้ต้องหาสิทธิเสรีภาพของจำเลย และสิทธิเสรีภาพของเหยื่อจากการกระทำความผิด แค่นี้ก็จำเป็นต้องประมวลขึ้นวางบนตราชั่งเทียบเคียงกันแล้วว่าเราจะให้น้ำหนักในเรื่องใดในสถานการณ์ใด ยิ่งหย่อนไปกว่ากันอย่าให้เสียดุลไปได้

รัฐบาลทราบว่าในปีหน้านี้ ประเทศไทยโดยเฉพาะกระทรวงยุติธรรมจะได้เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมนานาชาติครั้งสำคัญอีกครั้งหนึ่งของโลก คือการประชุม Congress ของสหประชาชาติ ครั้งที่ 11 ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ซึ่งที่ประชุมนานาชาติให้เกียรติมอบให้ประเทศไทยรับเป็นเจ้าภาพในต้นปีหน้านี้ รัฐบาลเชื่อว่าข้อมูลที่ได้ภายในวันสองวันนี้จะป็นข้อมูลสำคัญส่วนหนึ่งที่ประเทศไทยนำเสนอต่อที่ประชุมนานาชาติของสหประชาชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมครั้งที่ 11 ที่จะมีขึ้นในกรุงเทพมหานครในเดือนเมษายน คกหน้าอย่างเป็นระบบระเบียบ เรียบร้อยและรัดกุม

ในโอกาสนี้ ในนามของรัฐบาลและท่านนายกรัฐมนตรีผมขอเปิดการประชุมทางวิชาการว่าด้วยงานยุติธรรม ครั้งที่ 2 ขอขอบพระคุณทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องทำให้การจัดประชุมทางวิชาการครั้งนี้สำเร็จเรียบร้อยด้วยดี ขอให้การประชุมได้ผลสมตามความปรารถนาของท่านที่เดินทางมาร่วมประชุมทุกท่าน ทุกประการ

ปาฐกถาพิเศษ

เรื่อง “กระทรวงยุติธรรมกับการป้องกันและปราบปราม องค์กรอาชญากรรมและผู้มีอิทธิพล”

โดย นายพงศ์เทพ เทพกาญจนา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
วันจันทร์ที่ 6 กันยายน 2547

อาทนาย รองนายกรัฐมนตรี วิษณุ เครืองาม ท่านประธานศาลอุทธรณ์ภาค 4 ปลัดกระทรวง
ยุติธรรม กรรมการ ปปช. เลขาธิการ ปปส. ผู้บริหารของหน่วยงานราชการทั้งจากศาล อัยการ ตำรวจ
นักกฎหมาย กระทรวง ทบวง กรมต่างๆ และท่านผู้มีเกียรติทุกท่านครับ

ท่านรองนายกรัฐมนตรี ได้ทำให้พวกเราได้เห็นภาพรวมที่ชัดเจนมาก ในส่วนที่เกี่ยวกับองค์กร
อาชญากรรม อย่างหนึ่งที่เราได้ฟังจากท่านรองนายกฯ แล้วเราคงสงสัยว่าองค์กรอาชญากรรมนั้น เป็นกลุ่ม
บุคคลที่มีการกระทำความผิดอย่างต่อเนื่อง เคยทำมาแล้วในอดีต และยังทำอยู่ในปัจจุบัน และจะทำต่อไปในอนาคต
ความจริงถ้าดูในลักษณะของการกระทำความผิดนั้น หลายท่านเองก็คงจะแปลกใจว่า ถ้าทำมาแล้วในอดีต และยัง
ทำอยู่ในปัจจุบัน แล้วจะทำต่อไปในอนาคต ทำไมคนเหล่านี้ถึงถูกจัดการถูกปราบปรามไม่เสร็จสิ้นไปเสียที เพราะว่า
คนที่เคยทำเหล่านี้โดยปกติจะต้องถูกตรวจสอบได้ ถูกจับเข้าได้สักวันหนึ่ง แตกต่างจากคนที่เคยทำ
ความผิดครั้งเดียวครับ คนที่ทำความผิดครั้งเดียว พอทำแล้วหยุดไม่ทำอีกเลย บางทีหาหลักฐานตรวจสอบได้ยาก
เหมือนอย่างในอดีตพวกที่เค้าบอกว่าเป็นพวกอาชญากรรมต่อเนื่อง ก็ต้องถูกจับเข้าสักวันหนึ่ง เพราะมี
พยานหลักฐานต่างๆ ที่ถูกสร้างสมมาอย่างต่อเนื่อง แต่ว่าองค์กรอาชญากรรมกลับแปลก เราเห็นองค์กร

อาชญากรรมจำนวนไม่น้อยที่ปฏิบัติการในสิ่งที่ไม่ถูกต้องมาเป็นเวลานานจนบัดนี้ก็ยังอยู่ในหลายๆ ประเทศ ซึ่งมีความเจริญก้าวหน้ามากมีระบบที่ทำอย่างเข้มแข็ง แต่เราก็เคยได้ยินคำว่ามาเฟีย ยาเสพติด ทรอยแอส ตั้งแต่สมัยเราเล็กๆ ครับ จนบางคนบอกว่าใกล้จะตายแล้วก็ยังได้ยินอยู่ ถ้ามองกลับมาในเมืองไทย ก็ต้องบอกว่าเรายังโชคดีพอสมควรที่องค์กรอาชญากรรมในเมืองไทยนั้น เมื่อเทียบกับองค์กรอาชญากรรมในต่างประเทศที่ปักหลักปักฐานในต่างประเทศของไทยเรายังไม่เข้มแข็ง ยังไม่หยั่งรากลึกเหมือนกับประเทศเหล่านั้น แต่แน่นอนครับองค์กรอาชญากรรมในสมัยนี้ไม่ได้ปฏิบัติการเฉพาะในประเทศใดประเทศหนึ่ง แต่มีการขยายการปฏิบัติการของตัวออกไปในหลายๆ ประเทศ เป็นองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ เพียงแต่ว่าการที่จะปักหลักปักฐานในประเทศไหนนั้น จะเข้ามาเล็กน้อยเพียงใด ยิ่งเข้ามามากเท่าไรก็จะยิ่งก่อให้เกิดปัญหาในประเทศนั้นมากขึ้น ถ้าเรามององค์กรอาชญากรรมในประเทศไทยของเราถ้าเทียบกับหลายประเทศก็ยังอยู่ในสถานะถ้าเทียบกับคนก็ยังไม่ค่อยเข้าวัยรุ่น ยังไม่เข้มแข็งถึงขนาดที่ทำให้การจับกุมยากลำบากถึงขนาดที่หลายๆ ประเทศทำแล้วทำอีกก็ยังจัดการไม่ค่อยได้ สิ่งหนึ่งที่เราเห็นคือองค์กรเหล่านี้จะต้องเป็นการประกอบอาชญากรรมที่มีผลตอบแทนในทางทรัพย์สิน เพราะจำเป็นอย่างที่ท่านรองนายกฯ ได้กล่าวไว้แล้ว ว่าจำเป็นที่จะต้องมียุทธวิธีสินต่างๆ เข้ามาดำเนินการ และขณะเดียวกันก็เป็นแรงจูงใจหนึ่งที่ทำให้คนในองค์กรเหล่านั้นหันเข้ามาทำคนเหล่านี้ถ้าทำธุรกิจถูกกฎหมายได้ก็ไม่ค่อยอยากจะทำ เพราะว่าธุรกิจถูกกฎหมายนั้นมีการแข่งขันเสรีมีคนเข้ามาทำเยอะ เมื่อเทียบกำไรกับการทำผิดกฎหมาย ธุรกิจถูกกฎหมายได้น้อยกว่า ฐานใหญ่ขององค์กรอาชญากรรมเหล่านี้ก็จะอยู่ที่การทำธุรกิจผิดกฎหมายหลายรูปแบบ และขณะเดียวกันก็นำเงินที่ได้มาจากธุรกิจผิดกฎหมายเข้าไปใช้ในธุรกิจที่ถูกกฎหมายด้วย บางครั้งก็นำไปใช้เพื่อปกปิดเงินที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย บางครั้งเมื่อมีเงินเยอะมากขึ้นไม่รู้จะเอาไปทำอะไร ก็ไปลงทุนในธุรกิจที่ถูกกฎหมายด้วยต้นทุนที่ต่ำกว่าคนอื่น บทบาทภาครัฐของกระทรวงยุติธรรมในการจัดการกับองค์กรเหล่านี้ก็มีหลายอย่างด้วยกันในส่วนของการกระทรวงเรามองเห็นเครือข่ายของการเชื่อมโยงแล้วบอกได้ว่าองค์กรเหล่านี้แม้แต่ในอดีตเค้าต้องการจะหาความร่วมมือสนับสนุนของคนในภาครัฐ ส่วนที่เบี่ยงเบนคือเป้าหมายของคนพวกนี้ บอกได้ครับว่าปกติ ไม่มีองค์กรที่ไหนจะสู้กับอำนาจรัฐได้ เพราะมีแรงสนับสนุนจากประชาชน จากกฎหมาย จากบุคลากร

โดยปกติแล้วการจะต่อสู้กับองค์กรอาชญากรรมได้ ปัจจัยอย่างหนึ่งคือต้องได้รับการสนับสนุนจากองค์กรภาครัฐ ที่ท่านรองนายกฯ ได้กล่าวไว้แล้วในเรื่อง 4I ในส่วนของกระทรวงยุติธรรม การจะจัดการกับองค์กรอาชญากรรมพวกนี้ถ้าจะพูดเป็นภาษาไทยคือ ต้องรู้เท่าทัน มีความรู้ต่างๆ ที่จะต้องรู้ว่าจะทำอะไร มีข้อมูลต่างๆ ที่เราสามารถติดตามคนเหล่านี้ องค์ความรู้ต่างๆ ที่จะต้องรวมความคิดกัน และกฎหมายต่างๆ ทางกระทรวงยุติธรรมได้ดำเนินการจัดการประชุมขึ้น เพื่อจะรู้ว่าคนเหล่านี้เค้าทำอะไรกัน เพื่อจะได้ใช้กฎหมายต่างๆ ที่มีอยู่จัดการกับคนเหล่านี้ อย่างที่ 2 นอกจากรู้เท่าทันแล้ว ต้องรวมองค์ความรู้หน่วยงานต่างๆ เข้ามาทำก็ต้องมีนโยบาย ยุทธศาสตร์ ซึ่งสำนักงานกิจการยุติธรรมก็รับผิดชอบเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ จำเป็นที่จะต้องนำทุกภาคส่วนเข้ามาแก้ปัญหา อย่างที่ 3 ซึ่งจะทำให้การทำงานประสบความสำเร็จ คือ ทำให้เพียงธรรมที่ผ่านมาที่ไม่ประสบความสำเร็จเพราะว่ามันไม่เพียงธรรม หลายครั้งเข้าไปสนับสนุน เข้าไปปกป้อง ด้วยหลักเกณฑ์ใหญ่ๆ 3 อย่าง เราจะดำเนินการเกี่ยวกับองค์กรนี้ได้

มาตุลาการของกระทรวงยุติธรรมนอกจากการวางยุทธศาสตร์แล้ว รัฐบาลจัดให้มีขึ้นตั้งแต่วันที่ 3 ตุลาคม 2545 มีการจัดระบบในเรื่องของกระบวนการยุติธรรมของฝ่ายบริหารเสียใหม่ มีหน่วยงานใหม่เกิดขึ้น มีเครื่องมือเครื่องมือหลายอย่างที่สามารถจะจัดการกับองค์กรอาชญากรรมได้ดีขึ้น อย่างแรกในเรื่องที่ท่าน

รองนายกฯ วิชาญ เครืองาม ได้กล่าวไปแล้ว เรื่องของการสืบสวนสอบสวนอาชญากรรม ดำรงแบกรับภาระในเรื่องการสืบสวนสอบสวน ต่อมาตั้งแต่วันที่ 3 ตุลาคม 2545 กระทรวงยุติธรรมได้รับผิดชอบภาระอีกภาระหนึ่งก็คือ กรมสอบสวนคดีพิเศษ ซึ่งจะมีภารกิจหน้าที่ในการสืบสวนสอบสวนคดีที่ล้นชั้นซ้อนบางประเภท และโดยเฉพาะอย่างยิ่งก็มีบทบัญญัติที่เปิดโอกาสให้เราสามารถใช้กลไกเหล่านี้ในการจัดการกับคดีอาญาได้ก็ดี ถ้าเป็นคดีที่คิดว่ามีความสำคัญเพียงพอที่ต้องใช้กลไกเหล่านี้เข้าไปดำเนินการนั้นก็คือการที่คณะกรรมการคดีพิเศษที่ท่านนายกเป็นประธานสามารถที่จะมีมติให้กรมสอบสวนคดีพิเศษเข้าไปทำคดีอาญาได้ก็ดี ไม่ว่าจะเป็นความผิดใด ซึ่งกลไกเหล่านี้แหละครับ เวลาใช้จัดการกับองค์การอาชญากรรมนั้นเราจำเป็นต้องดำเนินการแบบพิเศษและเลือกคนที่จะมาดำเนินการในเรื่องนี้ บางครั้งจำเป็นที่จะต้องอดทนและรอคอย

ท่านผู้มีเกียรติครับ เราจะเห็นได้ว่าองค์การอาชญากรรมเหล่านี้ ที่ผ่านมาในอดีตเวลาที่มีการถูกจับกุมดำเนินคดี คนที่ถูกดำเนินคดีบางครั้งเป็นพวกปลายแถว หลายครั้งคนที่เป็นตัวบงการจริงอยู่สบายและลูกมือทั้งหลายถูกปราบปราม ซึ่งแน่นอนครับตราบไต่ตัวจักรสำคัญยังอยู่องค์กรเหล่านี้ก็ไม่มีวันตาย การที่จะเข้าไปดำเนินการกับองค์กรเหล่านี้ ก็จะต้องมีการรวบรวมข้อมูล มีวิธีการในการรวบรวมพยานหลักฐาน เพราะไม่สามารถจะไปที่ศาล ไปบอกรองประธานศาลฎีกา ประธานศาลอุทธรณ์ ว่าคนเหล่านี้คือตัวจักรใหญ่ขององค์กร แล้วขอให้ท่านลงโทษ ไม่มีทางครับ ศาลไม่สามารถที่จะพิพากษาลงโทษใครได้ถ้าพยานหลักฐานไม่เพียงพอ และองค์กรเหล่านี้มีระบบการทำงานที่รักษาความลับได้ดี ที่สามารถจะตัดตอนไม่ให้เครือข่ายข้อมูลข่าวสารไปถึงตัวผู้เป็นตัวจักรสำคัญได้โดยง่าย ฉะนั้นจำเป็นที่จะต้องอดทนรอ แล้วจำเป็นที่จะต้องมีการรวมในส่วนที่เรียกว่าสหวิชาชีพ ในส่วนของกรมสอบสวนคดีพิเศษมีข้อดีอยู่อย่างหนึ่งตามกฎหมายที่ให้มาคือกรมสอบสวนคดีพิเศษสามารถที่จะขอให้นายกรัฐมนตรีตั้งบุคคลากรจากภาครัฐต่างๆ เข้ามาเป็นพนักงานสอบสวนในคดีได้ก็ดี ถ้าคิดว่าคดีนี้จัดการกับองค์กรนี้ต้องการทหารคนนั้นมา ต้องการตำรวจคนนั้นมา ต้องการฝ่ายของกระทรวงการคลังมา ต้องการฝ่ายของสรรพากรมา ตั้งได้ครับ สามารถจะคัดคนได้เป็นรายคดีก็เลือกคนที่มีความรู้ในด้านนั้น เลือกคนที่มีความน่าเชื่อถือได้ในด้านความซื่อสัตย์สุจริต ในเรื่องการยึดมั่นในหลักการที่ถูกต้อง พุดง่าย ๆ คือจัดคนที่เหมาะสมแก่งานเป็นรายคดีได้ และการจัดการกับองค์กรเหล่านี้ใช้เวลา 1 - 3 ปีในการตามรอย การรักษาความลับเป็นเรื่องสำคัญที่สุด เพราะว่าถ้ารักษาความลับไม่ดีคนเหล่านี้ไหวตัว ร่องรอยต่างๆ ที่จะตามไปได้ก็จะถูกทำลายหมด นอกจากนี้แล้วท่านรองนายกฯ ได้พูดถึงเรื่องของการตรวจคนเข้าเมือง คนเหล่านี้พอรู้ตัวว่าทำอะไรไม่ดี หนีข้ามแดนครับ เพราะฉะนั้นการทำงานอย่างนี้จำเป็นครับ ในการรักษาความลับก็ดี ในการระดมคน กรมสอบสวนคดีพิเศษก็อาจจะโชคดียังอย่างหนึ่งที่มีกลไกพิเศษแตกต่างจากการสืบสวนสอบสวนปกติ แล้วก็ยังมีกลไกที่สามารถที่จะระดมความรู้ทางกฎหมายเข้ามา สามารถที่จะขอให้พนักงานอัยการเข้ามาร่วมสอบสวนด้วยได้ ซึ่งตรงนี้ก็จะทำให้ข้อกฎหมายต่างๆ ซึ่งปกติพนักงานอัยการเค้าจะทราบดีครับ ว่าการนำข้อมูลหลักฐานไปเสนอศาลๆ ท่านฟังข้อมูลแบบไหน พยานหลักฐานไหนที่น่าหนัก พยานหลักฐานไหนเก็บไว้ก็ป่วยการ กระบวนการตรงนี้ก็จะช่วยในเรื่องของการสืบสวนสอบสวนให้มีประสิทธิภาพขึ้น กลไกอีกส่วนที่เกี่ยวข้องก็คือในเรื่องของการคุ้มครองพยาน ซึ่งกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพรับผิดชอบตามกฎหมายใหม่ที่ยออกมา ต้องยอมรับว่าการจัดการกับองค์การอาชญากรรมนั้น พยานเป็นสิ่งสำคัญมากทั้งพยานวัตถุทั้งพยานบุคคล โดยเฉพาะอย่างยิ่งพยานบุคคลก็จำเป็นครับ เพราะว่าหลายๆ ครั้งเพียงแต่พยานวัตถุก็ไม่เพียงพอที่จะทำให้ศาลนั้นเชื่อได้ว่าคนไหนกระทำความผิด

พยานบุคคลที่ไม่มีส่วนกับองค์กรอาชญากรรมเหล่านี้ เราเคยเห็นตัวอย่างในต่างประเทศที่องค์กรอาชญากรรมเพื่อความอยู่รอดของตัวเอง ก็ต้องพยายามที่จะทำให้คนที่จะไปปรักปรำตัวเองนั้นไม่กล้า บางคดีอาจจะมีคนไปปรักปรำตัวเองแล้ว หลายครั้งที่เราจะเห็นว่าแม้พยานที่ให้การไปแล้วนั้น มีความไม่ปลอดภัยเพราะองค์กรเหล่านี้ต้องการที่จะสื่อให้เห็นว่าอย่าไปให้การปรักปรำองค์กรเหล่านี้ การคุ้มครองพยานถึงเป็นสิ่งจำเป็น แล้วก็ไม่ใช่การคุ้มครองพยานก่อนเบิกความเท่านั้นครับมันจำเป็นไปถึงการสร้างเชื่อมั่นแก่พยานว่าถ้าเขาร่วมมือกับภาครัฐ มาให้การที่เป็นประโยชน์ในการป้องกันปราบปรามองค์กรอาชญากรรมแล้ว เขาจะสามารถมีชีวิตอยู่ได้โดยปกติสุข กฎหมายคุ้มครองพยานที่ออกใหม่ ก็เปิดโอกาสให้เรา มีมาตรการพิเศษในการคุ้มครองพยานได้ เราเห็นตัวอย่างในบางประเทศพยานที่เบิกความแล้ว แล้วก็หายตัวไปจากที่ที่เค้าเคยอยู่ ไปอยู่ในที่ใหม่ มีชื่อใหม่ มีเลขประจำตัวต่างๆ ใหม่หมด ที่ใครก็ตามไม่ได้ว่าเค้ามาจากไหน มาตรการเหล่านั้น กฎหมายไทยเปิดโอกาสแล้วครับ และกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพซึ่งอยู่ในกระทรวงยุติธรรมก็จะทำหน้าที่ตรงนี้ ขณะเดียวกันกฎหมายของเราก็ได้ให้หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องสามารถคุ้มครองพยานได้ดีขึ้น อีกส่วนหนึ่งคือในเรื่องของการตามเงิน ที่ผ่านมาการแก้ไขปัญหามากมาย อย่างที่เกี่ยวข้องกับองค์กรอาชญากรรมอย่างเช่นในเรื่องของยาเสพติด ซึ่งก็มีการศึกษาวิจัยกันว่า ยิ่งเราทุ่มเทปราบปรามในเรื่องนี้มาก แต่ทำไมยังทุ่มเทเท่าไรยาเสพติดก็ยังขยายตัวไปทั่วโลกเพิ่มขึ้น และก็มี การคิดกันว่าทำอย่างไรเราถึงจะจัดการกับปัญหาเหล่านี้ได้ ก็มองไปในเรื่องรูปแบบของการก่ออาชญากรรม ก็เห็นว่าองค์กรอาชญากรรมนี้ก็เหมือนกับองค์กรอาชญากรรมทั่วๆ ไป ที่มีความประสงค์ในเรื่องเงินเป็นสำคัญ และถ้าเราตามรอยเงินไปได้ จุดสุดท้ายที่เงินจะไปถึงคือจุดศูนย์กลางของตัวการสำคัญ กลไกส่วนหนึ่งที่นำมาใช้ก็คือกฎหมายฟอกเงิน สำนักงาน ป.ป.ง. เป็นหน่วยงานไม่สังกัดกระทรวงทบวงใด แต่ว่ารัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเป็นผู้รับผิดชอบ ก็พอถือได้ว่า เป็นกลไกหนึ่งในการที่จะมาจัดการกับองค์กรอาชญากรรม เพราะว่าองค์กรเหล่านี้มีเงินได้เยอะ เมื่อมีเงินได้เยอะ ความเคลื่อนไหวของเงินก็เป็นส่วนหนึ่งครับที่ทำให้เราสามารถติดตามได้ และสำนักงาน ป.ป.ง. นั้น ก็เป็นหน่วยงานสำคัญในการที่จะยึดเงินที่ได้มาโดยไม่ถูกกฎหมาย เพียงแต่ว่าปัจจุบันความผิดมูลฐานที่เรา มีอยู่ 8 มูลฐานนั้น สำนักงาน ป.ป.ง. ทำได้เพียงแค่ 8 มูลฐานครับ จะไปดำเนินการในความผิดฐานอื่น ซึ่งแม้องค์กรอาชญากรรมเป็นคนทำ ก็จะใช้กฎหมายปราบปรามการฟอกเงินไม่ได้ อีกกลไกหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงยุติธรรม ถึงแม้ว่าไม่อยู่ในกระทรวงยุติธรรม แต่ก็เป็นหน่วยงานสำคัญในการจัดการกับองค์กรอาชญากรรม ก็คือ อัยการ เพราะว่าอัยการยังคงเป็นองค์กรที่จะต้องรับผิดชอบเกี่ยวกับการฟ้องร้องคดี นำเสนอข้อมูลหลักฐานต่อศาลแน่นอนครับถึงแม้ว่ามีความมุ่งมั่นในการที่จะจัดการกับองค์กรอาชญากรรมเพียงใด ถ้าเราไม่สามารถนำเสนอคดี นำเสนอหลักฐานต่างๆ ที่ทำให้ศาลมั่นใจได้ว่าจำเลยเหล่านี้กระทำความผิดเราก็คงไม่สามารถจะจัดการกับองค์กรอาชญากรรมได้ บทบาทของอัยการในการจัดการกับเรื่องนี้ ในการที่จะเสนอพยานหลักฐานต่างๆ อีกส่วนหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงยุติธรรม และก็เกี่ยวข้องกับท่านทั้งหลายด้วย คือ การที่เราจะต้องมาศึกษาวิจัย การที่เราจะต้องรู้เท่าทัน การที่เราจะต้องพัฒนากฎหมายของเราให้รองรับเพื่อที่จะจัดการกับองค์กรเหล่านี้ ต้องยอมรับครับว่ากฎหมายหลายประเทศ ที่เค้าเห็นเรื่องการจัดการกับองค์กรเหล่านี้ เค้ามีการพัฒนาไปกว่าเรา กฎหมายไทยเราก็พยายามศึกษาตัวอย่างจากต่างประเทศ สิ่งที่เกิดขึ้นในเมืองไทย แล้วก็พยายามพัฒนากฎหมายในเมืองไทย ซึ่งต้องยอมรับครับว่าเครื่องมือของรัฐในการจัดการกับองค์กรอาชญากรรมเหล่านี้มีส่วนสำคัญที่จะทำให้เราประสบความสำเร็จหรือไม่ในการจัดการ และขณะนี้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกำลังอยู่ในขั้นตอนการพัฒนากฎหมายในการจัดการกับองค์กรอาชญากรรม หรือแม้แต่ใน

กรณีที่เราดูแล้วในบางครั้ง ด้วยหลักกฎหมายเดิมที่มีอยู่ในอดีตทำให้เราไม่สามารถมีพยานหลักฐานที่เพียงพอในการจัดการกับองค์การอาชญากรรมเหล่านี้ได้ แต่บางประเทศเค้ามีกฎหมายซึ่งทำให้พยานหลักฐานที่มีอยู่ซึ่งแต่เดิมศาลทั่วไปอาจจะไม่รับฟัง เค้าก็มีกลไกที่ทำให้ศาลรับฟังพยานเหล่านี้เหมือนกัน กลไกในเรื่องของการต่อรองคำรับสารภาพ กลไกที่จะทำให้พยานให้ความร่วมมือ แต่ทำอย่างไรเมื่อพยานให้ความร่วมมือแล้วพยานเหล่านั้นอย่างน้อยศาลให้น้ำหนักในการที่จะรับฟังพอสมควร กลไกอีกส่วนหนึ่งที่สำคัญในการจัดการกับองค์การอาชญากรรมซึ่งรวมถึงผู้มีอิทธิพลด้วย ก็คือ สำนักงาน ปปส. เหตุที่สำนักงาน ปปส. ซึ่งปัจจุบันเป็นส่วนหนึ่งของกระทรวงยุติธรรมมีความสำคัญ ก็เพราะว่า สำนักงานนี้ได้รับหน้าที่ให้เป็นฝ่ายเลขานุการของศูนย์อำนวยการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด ซึ่งมีท่านรองนายกฯ พลเอกชวลิต ยงใจยุทธ เป็นประธานศูนย์นั้นนอกจากได้รับมอบหมายในเรื่องยาเสพติดแล้ว ยังให้ดำเนินการกับผู้ที่มีอิทธิพลด้วย ซึ่งผู้มีอิทธิพลส่วนหนึ่งก็มีย้องค์การอาชญากรรมเป็นตัวจักรสำคัญอยู่ ทางสำนักงาน ปปส. ในส่วนของยาเสพติดนั้น โดยปกติพวกที่ค้ายาเสพติดรายใหญ่ก็จะมีพวกองค์การอาชญากรรมเหล่านี้เข้ามาเกี่ยวข้องทั้งในประเทศและจากต่างประเทศ ก็ได้มีการดำเนินการในด้านการวางยุทธศาสตร์ในการทำงานเหล่านี้ มีการติดตามผลการทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีการจัดประเภทของผู้มีอิทธิพล มีการจัดกลุ่มดูว่ารายไหนเป็นรายใหญ่ มีการเฝ้าระวัง มีการดำเนินการ มีการประชุมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องว่าให้ดำเนินการกับคนเหล่านี้อย่างไร ในส่วนสุดท้ายของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องคือ กรมราชทัณฑ์ เพราะว่ากรมราชทัณฑ์ก็เป็นที่รองรับบรรดาจำเลยที่ศาลพิพากษาให้จำคุก หรือผู้ต้องหาที่อยู่ระหว่างการพิจารณาคดีของศาล ขณะนี้มีประมาณ 200,000 คน ในบรรดาคนเหล่านี้มีส่วนหนึ่งที่เป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับองค์การอาชญากรรม บางคนอยู่ในระดับสูง บางคนอยู่ในระดับลูกมือ การดำเนินการของกรมราชทัณฑ์เกี่ยวกับคนเหล่านี้ ทำอย่างไรให้คนเมื่อเข้ามาอยู่ในเรือนจำแล้วไม่สามารถเป็นเครือข่ายขององค์การอาชญากรรมได้อีกต่อไป ทำอย่างไรให้คนเหล่านี้ยุติเมื่อเค้าออกไป ยุติการกระทำที่เค้าทำมาในอดีต

ผมคงต้องขออนุญาตเรียนในช่วงสุดท้ายว่า การดำเนินการกับองค์การอาชญากรรมกับผู้ที่มีอิทธิพลนั้นเป็นเรื่องที่เราจะต้องเร่งทำโดยด่วน จุดสำคัญที่เราต้องจัดการให้ได้ คือ ทำอย่างไรที่จะไม่ให้บุคลากรจากภาครัฐเข้าไปมีส่วนร่วมสนับสนุนกลุ่มบุคคลเหล่านี้เรามีตัวอย่างในบางประเทศ องค์การอาชญากรรมซึ่งแต่เดิมได้รับการสนับสนุนจากคนในภาครัฐ พอเข้มแข็งมากๆ พวกบุคคลเหล่านี้ก็พยายามที่จะเข้ามายึดอำนาจรัฐ บางครั้งสามารถแทรกเข้าไปอยู่ในกลไกของรัฐ จนกระทั่งทำให้การปราบปรามเป็นไปไม่ได้ยาก ผมต้องขอขอบพระคุณท่านผู้มีเกียรติทั้งหลาย ที่ในช่วงเวลาที่ผ่านมามีการทำงานร่วมกันมีการระดมความคิดในการที่เราจะแก้ไขปัญหาได้อย่างไร และโดยเฉพาะในวันนี้ที่ท่านรองประธานศาลฎีกา ท่านประธานศาลอุทธรณ์หลายภาค ท่านผู้พิพากษา ท่านกรรมการ ปปช. ที่ท่านได้สละเวลาถึง 2 วัน และเราหวังเป็นอย่างยิ่งว่าสิ่งที่ท่านได้ให้กับกระทรวงยุติธรรม ได้ให้แก่ประเทศไทย ได้ให้แก่คนไทยในวันนี้ เป็นสิ่งที่มีคุณค่า และกระทรวงยุติธรรมก็จะนำสิ่งที่มีคุณค่านี้เข้ามาดำเนินการให้เป็นรูปธรรม เข้ามาผลักดันความคิดของท่านนั้นให้ใช้ได้ แล้วเราคงจะได้เห็นว่าประเทศไทยของเราในการจัดการกับองค์การอาชญากรรมจะเป็นผลสำเร็จ ทั้งที่อยู่ในประเทศและที่มาจากต่างประเทศ เพื่อประโยชน์สุขของชาวไทยทุกคน ขอบขอบคุณครับ ๕

การเสวนาทางวิชาการ

เรื่อง “มาตรการในการปราบปรามองค์กรอาชญากรรมและผู้มีอิทธิพล กับการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพส่วนบุคคล”

โดย นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ ปลัดกระทรวงยุติธรรม

พล.ต.อ. ชิตชัย วรรณสถิตย์ เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม
ยาเสพติด และ ดร. สุทิน นพเกตุ กรรมการสิทธิมนุษยชน

วันจันทร์ที่ 6 กันยายน 2547

ผู้ดำเนินรายการ : สวัสดิ์ครับท่านผู้มีเกียรติ เป็นที่ทราบกันดีว่าปัจจุบันโลกเราได้ก้าวไปสู่โลกไร้พรมแดน ขณะเดียวกันปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นก็มีความสลับซับซ้อน มีความยุ่งยากตามเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นอย่างแพร่หลายประเทศเป็นห่วงอยู่ เช่นเดียวกับประเทศไทยวันนี้คงจะได้สะท้อนมุมมองจากทั้ง 3 ท่าน ผมขอเริ่มที่ท่านปลัดกระทรวงยุติธรรม ก่อนนะครับว่า แนวนโยบายที่ให้ปฏิบัติในระดับล่างจริงๆ

ปฏิบัติงาน เรื่องของกระบวนการจริงๆ แล้วทางภาครัฐได้กำหนดไว้อย่างไรที่จะเป็นประโยชน์ต่อการสร้างความสามัคคีในหมู่พี่น้องประชาชนชาวไทย ขอกราบเรียนเชิญครับ

นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ : ขอบขอบคุณผู้ดำเนินรายการครับ ท่านผู้มีเกียรติทุกท่านครับ จริงๆ แล้วนโยบายก็จะเป็นแนวนโยบายที่กระทรวงยุติธรรมจะต้องรับช่วงต่อจากนโยบายของรัฐบาล ในการที่จะนำนโยบายในเรื่องการปราบปรามองค์กรอาชญากรรมทั้งหลาย สำหรับกระทรวงยุติธรรมคงจะต้องทำหน้าที่เป็นเจ้าภาพในเรื่องของการปราบปราม ซึ่งในวันนี้ก็มีสำนักงานตำรวจแห่งชาติอยู่ในฐานะเป็นเจ้าภาพร่วมด้วย พูดถึงองค์กรอาชญากรรม ปัจจุบันที่เรามาร่วมระดมสมองระดมสรรพกำลังกัน เหมือนกับมาไล่ตามองค์กรอาชญากรรมทั้งหลาย เพราะจะสังเกตเห็นว่าผู้ประกอบอาชญากรรมมีการพัฒนา มีความก้าวหน้า และมีเครื่องมือเครื่องมือที่ทันสมัย ผิดกับอาชญากรในสมัยก่อน เพราะฉะนั้นถ้าเราไม่ทำงานเชิงรุก เราไม่เตรียมการเราไม่หาช่องทางในการที่จะป้องกันแล้ว ก็จะเป็นปัญหาใหญ่กระทบถึงสิทธิเสรีภาพของบุคคล กระทบถึงเศรษฐกิจการเมือง ถ้ามองว่าการป้องกันปราบปรามจะยากหรือไม่ยาก มองถึงศักยภาพแล้ว จำได้เมื่อที่ท่านรองนายกฯ กับท่านรัฐมนตรีฯ พูดไปแล้ว อำนาจรัฐน่าจะสูงกว่าความสามารถขององค์กรอาชญากรรมเหล่านั้น ในเมื่ออำนาจรัฐมีสูงส่งขนาดนั้น ทำไมเราถึงปราบปรามไม่ได้ ทำไมถึงมีเหตุการณ์ต่างๆ เกิดขึ้น

The Second
National
Symposium
of Justice
Administration

มากมาย องค์การต่างๆ ยังลอยนวลอยู่ได้ ผมว่าเราต้องกลับมาคิดกันว่า ประการแรก คือ บุคคลที่อยู่ในวงการกระบวนการยุติธรรมและมีหน้าที่ในการทำตรงนี้ ได้ใช้ศักยภาพของตนเองเต็มที่หรือเปล่า อันนี้เบื้องต้นนะครับ เพราะฉะนั้นนโยบายในเรื่องนี้เบื้องต้น คงจะต้องมาสังคายนาบุคคลต่างๆ ที่อยู่ในวงการ อย่างเราจะมองเห็นว่าองค์การอาชญากรรมบางประเภทที่ภายในประเทศของเรามีความผูกพันกับบุคคล ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นผู้มีอำนาจรัฐ อันนี้ถามว่าเป็นปัญหาที่ยากไหม มันไม่ใช่เรื่องยาก แต่ทุกคนจะต้องมีจิตสำนึก ร่วมกัน บางครั้งเราถามว่าทำไม จะยกตัวอย่างเป็นรูปธรรมว่า ผู้สื่อข่าวก็ลงบอกว่าทำไมตรงนั้นยังมีบ่อน ทำไมตรงนั้นถึงยังการค้ามนุษย์ค้าเด็ก ค้ายาเสพติดถามว่าคนที่อยู่ในวงการนั้นทราบหรือไม่ บางครั้งก็ทราบ เพียงแต่ว่าทำหน้าที่ตรงนั้นเต็มที่รีเปลาถ้าทำหน้าที่ได้เต็มที่แล้วผมคิดว่าการก่ออาชญากรรมหรือการ กระทำอะไรที่มันผิดกฎหมายมันทำไม่ยาก ผมเคยเป็นหัวหน้าศาลในต่างจังหวัด ตอนนั้นทางรัฐบาลก็มีการปราบปรามเรื่องหวยเถื่อน เรื่องโลมาณี ก็มีการประเมินกันว่าในแต่ละจังหวัดทำงานได้เข้าเป้าหรือไม่ ผมก็คุยกับพรรคพวกผมคนหนึ่งว่า มันยังไม่หมด มันยังมีปัญหา เรื่องอะไรที่ผิดกฎหมาย ผมก็ถามว่า ทำไมถึงยังมีปัญหา ก็มาคิดชัดตรงที่ว่ายังมีผู้ที่มีหน้าที่ที่ยังไม่เด็ดขาดเข้มแข็งเพียงพอ ยังไปมีส่วน ในการรับผลประโยชน์อยู่ คนนั้นเขาก็พูดน่าจะคิดว่าถ้ามอบอำนาจให้เขาเป็นคนไปปราบสถานที่ซึ่งเป็นแหล่ง ชองชุมของพวกเขาพักการพนันหรือว่าพวกค้ามนุษย์ เขาบอกไม่ยากหรอก เขาจะส่งเจ้าหน้าที่เล็กๆ สองคน ไปยืนข้างหน้า พอมีใครเดินเข้ามาก็ถามว่าคุณมาทำไม ยืนอยู่อย่างนี้ประมาณ 7 วันไม่ต้องจับหรอก ก็แจ้ง เพราะไม่มีคนเข้า เพียงแต่จะต้องไม่มีคนที่มิอิทธิพลหนุนหลัง คือ ต้องกระทำเป็นไม่รู้ไม่ชี้ไม่ได้ นี่ผมยกตัวอย่างว่าเราต้องมากวดขันบุคลากรผู้ปฏิบัติตามกฎหมาย ประการที่สองคือการระดมความคิด ของเราครั้งนี้ นอกจากเรื่องการมาทบทวนการทำงานอย่างจริงจังของเจ้าหน้าที่แล้ว ก็คงจะต้องมาระดม กันว่าตรงไหนที่มีปัญหา เช่น เทคโนโลยีคุณบอกว่ากฎหมายยังไม่เอื้ออำนวย ก็ต้องไปแก้กฎหมาย ถ้าเป็นในเรื่องอาชญากรรมข้ามชาติตรงไหนที่มีปัญหา ซึ่งในเรื่องของตรวจคนเข้าเมือง หรือ Immigration จะต้องนำกลับมาสังคายนาใหม่ว่าหละหลวมอย่างไร มีปัญหาตรงไหน หรือตรงไหนที่ดีแล้วก็ว่ากันไป เพราะฉะนั้น ผมอยากจะเรียนในเบื้องต้นนี้ว่า นโยบายเบื้องต้นก็คือว่าจะต้องเร่งระดมกับทุกๆ ฝ่ายใน การที่จะมาเอางริงเอางจังกับเรื่องนี้ การปราบคอร์รัปชันก็เป็นการทำให้การดำเนินการในเรื่องปราบปราม องค์การอาชญากรรมได้ผลด้วยส่วนหนึ่ง การที่จะสร้างจิตสำนึกของผู้ปฏิบัติ รวมทั้งการแก้ไขกฎหมาย หรือระเบียบข้อบังคับต่างๆ ที่ยังบกพร่อง ครับผมขอเพียงแค่นี้ก่อน

ผู้ดำเนินรายการ : ครับขอบพระคุณครับท่านครับก็คงเป็นอีกภาพนะครับ ท่านปลัดบ้านะครับปัญหานี้มัน แก่ไม่ยากครับถ้าสมมติว่าปรับเปลี่ยนวิธีการทำงาน โดยเฉพาะที่ท่านใช้คำพูดที่น่าสนใจ โดยเฉพาะการปรับเปลี่ยนกระบวนการ ผลประโยชน์ ซึ่งถ้ายังมีอยู่ก็แก้ไขปัญหาก็ได้ ประการที่สองกฎหมายโครงสร้าง สำคัญอะไรบ้างนะครับ ใช้ไม่ได้ที่ไหนอย่างไรต้องแก้ไข ที่น่าสนใจประการต่อมา คือเรื่องของการ ปลุกจิตสำนึกให้มีส่วนร่วมระหว่างคนที่ดูแลกฎหมายและก็เป็นภาคของประชาชนและก็องค์กรภายนอก ที่วันนี้ผมว่าคือนะครับมีผู้ร่วมสืมนมาจากภาคส่วนเอกชนก็เยอะนะครับ พระสงฆ์องค์เจ้าก็เยอะนะครับ ผมว่าเป็นส่วนคือนะครับ มาถึงผู้ปฏิบัติงานบ้างครับท่านดูแลด้วยปฏิบัติด้วยนะครับท่านพลตำรวจเอก ชิดชัย วราณสถิตย์ ครับ ดูแลเรื่องของการปราบปรามมาตลอดเหมือนกันนะครับว่า มีปัญหาอะไรบ้าง นะครับอย่างที่ท่านปลัดบอกมานะครับรู้ถือว่าปัญหาเกิดอะไรขึ้น แล้วก็แก้ไขไม่ได้ชักคือนะครับ ปัญหา

ในเรื่องของยาเสพติด แม้ไม่รู้ที่รัฐบาลนครบรีกยังไมสำเร็จ รัฐบาลนี้ดูดีขึ้นนครบรี ปัญหาเรื่องปรัง
องค์กรในการทำงานก็เหมือนกันนครบรีว่า หลังจากทีหน่วยงานภาคส่วนยุบมารวมกันแล้วจะเป็นปัญหา
ในเรื่องของการทำงาน เรื่องของการปราบปรามสิ่งเหล่านี้หรือไม่นครบรี กราบเรียนเชิญเลยนครบรี

พล.ต.อ.ชิดชัย วรรณสถิตย์ : ครั้นท่านผู้มีเกียรติทั้งสุภาพสตรีและสุภาพบุรุษที่เคารพครับ ก่อนอื่น
ต้องขอขอบคุณคณะทำงานที่จัดงานในครั้งนี้ที่ได้เชิญผมให้มาพูดในวันนี้ และก็ขอชื่นชมนครบรี ผมเอง
อยากจะเริ่มอย่างนั้นนครบรี เมื่อเช้าทุกท่านคงจะได้ฟังจากท่านรองนายกฯ วิษณุ และก็ท่านรัฐมนตรีฯ
พงศ์เทพ รวมทั้งจากท่านปลัดกระทรวงยุติธรรม และผมก็พยายามที่จะต่อยอด สิ่งที่ผมเตรียมมาทั้งหมด
ก็คงจะใช้ไม่ได้เลยนครบรีผมก็อยากจะเริ่มต้นอย่างนี้ว่า ในเรื่องขององค์กรอาชญากรรมและผู้มีอิทธิพลนั้น
ในรัฐธรรมนูญเรากำหนดไว้ชัดเจนแล้วว่าตามมาตรา 75 ผมว่าเป็นแม่บทหลัก ที่จะต้องจัดการให้มีการบังคับใช้
ให้เป็นไปตามกฎหมาย มีการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพส่วนบุคคล มีการจัดกระบวนการยุติธรรมที่มีประสิทธิภาพ
และมีการอำนวยความสะดวกที่รวดเร็วและเป็นธรรมอันนี้ชัดเจน ส่วนสิทธิและเสรีภาพของคน ใน
รัฐธรรมนูญเขากำหนดไว้ในหลายมาตรา ทำอย่างไรเราถึงจะปราบปรามองค์กรอาชญากรรมและปราบปราม
ผู้มีอิทธิพล ให้ประชาชนรับได้ ก็คือ ต้องไม่ไปละเมิดสิทธิส่วนบุคคล อันนี้คือคำตอบ เป็นทั้งคำตอบ
และคำถามที่เราจะต้องทำให้ได้ในเรื่องเหล่านี้ ในการดำเนินการปราบปรามองค์กรอาชญากรรมและผู้มี
อิทธิพลนั้น จริงๆ แล้วในฝ่ายเลขาเราคำนึงถึงจุดนี้มาโดยตลอด ในคำสั่งทุกคำสั่งจะเน้นชัดอยู่แล้วว่า
ต้องปฏิบัติตามกรอบของกฎหมาย ต้องคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพของบุคคลเป็นหลัก และผมอยากจะย้อนกลับไป
อีกนิดหนึ่งว่า คำว่าองค์กรอาชญากรรม บางทีก็เรียกว่าอาชญากรรมเป็นเครือข่าย บางทีก็เรียกว่า
อาชญากรรมที่เป็นขบวนการ ความหมายเดียวกันทั้งนั้น บางทีอาจเรียกว่ามาเฟีย เหมือนชื่อแฟบ
นั้นเป็นสิ่งที่ใช้สำหรับทำความสะอาด เพราะฉะนั้นพวกนี้ก็จะอยู่ในอันเดียวกัน องค์กรอาชญากรรมนั้น
อาจจะมีในลักษณะทำในประเทศก็มี ถ้าทำระหว่างประเทศก็จะเป็นในลักษณะอาชญากรรมข้ามชาติไป
ซึ่งความหมายของอาชญากรรมข้ามชาตินั้น ของ UN ของอาเซียน นั้นความหมายก็จะคล้ายๆ กัน
แตกต่างกันบ้างนิดหน่อย ซึ่งอาชญากรรมข้ามชาติของอาเซียนเราก็จะเน้นเรื่องยาเสพติด การฟอกเงิน
การค้าอาวุธ การค้ามนุษย์ เรื่อง Prurience ฯลฯ มีด้วยกันทั้งหมดประมาณ 8 ประเภทด้วยกัน อันเป็น
อาชญากรรมข้ามชาติ ซึ่งท่านก็สามารถที่จะไปหาอ่านได้เลยนครบรี วกกลับมาในประเทศไทยนโยบาย
ที่สำคัญที่สุดที่ผมมองว่าเราจะต้องทำให้สำเร็จ หลังจากทีผมเองมีส่วนร่วมในการปราบปรามยาเสพติด
และปราบปรามผู้มีอิทธิพลในฐานะเป็นเลขาของทั้งสองชุดนี้ เรามองการปราบปรามในทางปฏิบัติยัง
และในขณะเดียวกันเราจะคุ้มครองสิทธิเสรีภาพส่วนบุคคลอย่างไร อันนี้เป็นเรื่องสำคัญ การปราบปราม
ต้องสำเร็จ สิ่งที่ผมชื่นชมนครบรี นอกเหนือจากทีท่านรองนายกฯ วิษณุ ได้พูดในเรื่อง 4I ผมเอง
อยากจะเพิ่มหัวใจสำคัญอีกอันหนึ่ง นั่นก็คือเรื่องความมุ่งมั่นและความมั่นใจทางการเมืองที่จะปราบ
หรือที่ภาษาอังกฤษเรียกว่า political commitment อันนี้เป็นเรื่องสำคัญที่สุด เพราะข้าราชการประจำ
อย่างผมถ้าเกิดไม่มีการ back up อย่างนั้นแล้ว ผมจะทำไม่ได้เลย หน่วยงานอื่นที่ไม่มีการบังคับ
ก็เลยไม่มีความกล้าหาญ ในเมื่อรัฐบาลกล้า ท่านนายกรัฐมนตรีกล้า พวกเราก็ต้องมีความกล้าในการที่จะต้องทำ
นี่จะต้องเป็นสิ่งที่ต้องทำให้ได้ สิ่งที่สองที่ตามมาคือ จะต้องมีการบริหารจัดการอย่างไ้ ถึงจะใช้ส่วนราชการ
ของเรา ซึ่งมีสำนักงานตำรวจแห่งชาติ มี ปปส. มีกรมสอบสวนคดีพิเศษ มีสถาบันนิติวิทยาศาสตร์

มีฝ่ายปกครองเยอะแยะ ทุกคนมีหน้าที่ในการที่จะต้องบังคับใช้กฎหมายในส่วนที่เกี่ยวข้องไม่มากนักน้อย ทำอย่างไรเราถึงจะรวมเอาหน่วยงานเหล่านี้มาบังคับใช้กฎหมายให้เกิดประสิทธิภาพร่วมกัน เพราะโดยเนื้อหา ขององค์การอาชญากรรม ท่านคงจะทราบว่ามันคือคนเหล่านี้มีความรู้ มีเงิน มีบริวาร มีแนวร่วมจากส่วนราชการ หรือเจ้าหน้าที่บางคน เพราะฉะนั้นโอกาสที่เราจะไม่ติดต่อกับเขานั้นไม่ใช่เรื่องง่าย เขาสามารถที่จะซื้ออะไร ได้เหมือนกัน และเขาก็มีฝ่ายที่ปรึกษาของเขาชัดเจน เพราะฉะนั้นเราต้องรู้ว่า หน่วยงานของเรามีหน่วยงาน ไหนบ้างที่มีหน้าที่ ไม่ว่า ปปง. สรรพากร เราต้องระดมเข้ามาหมด เป็นทีมงานร่วม ต้องให้เกิดทีมงาน ร่วมให้ได้ ตำรวจหน่วยเดียวไม่สามารถทำได้ ผมยืนยัน เพราะฉะนั้นต้องมี คอมมูนัลลิตี้ หรือทีมร่วม จึงสำเร็จ จากนั้นเราก็ต้องมาดูมาตรการในกฎหมายว่ามีอะไรบ้าง ถ้าเป็นยาเสพติดมีพระราชบัญญัติป้องกัน ปราบปรามยาเสพติด มีพระราชบัญญัติมาตรการ มีเรื่องมาตรการสมทบ มีการยึดทรัพย์ ถ้าไม่พอให้ ใช้กฎหมาย ปปง. ถ้าไม่พอใช้ประมวลกฎหมายรัษฎากรของสรรพากรเราต้องสามารถบูรณาการ การบังคับใช้กฎหมายขึ้นมาใช้ ปีคือเราจะต้องนำเอาทรัพยากรหรือสิ่งที่มีอยู่ในบ้านเมืองเราขึ้นมาใช้ และต่อไปเราก็ต้องมามองดูว่า อาชญากรรมที่มาเกี่ยวข้องที่เป็นองค์กรก๊อปปี้ หรือเป็นผู้มีอิทธิพลก๊อปปี้ พวกนี้ลองไปแยกแยะให้ดูจะเห็นว่า เราผจญกับสิ่งเหล่านี้มาเป็นเวลานาน มีความพยายามที่จะปราบ สิ่งเหล่านี้เป็นเวลานาน แต่เราก็ทำไม่ได้มันไม่ได้มัน แต่ถ้าเมื่อเรามองดูในคราวนี้เราถึงได้รวบรวมดูว่า อิทธิพล ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดทั้งหมด เราจำแนกออกเป็น 15 ประเภท บางอย่างก็เป็นองค์กรอยู่ในประเทศ บางอย่างก็เชื่อมระหว่างประเทศ อย่างยาเสพติดแน่นอน มีทั้งในและนอกเชื่อมองค์กรระหว่างประเทศ เรื่องการค้ามนุษย์มีแน่นอน เรื่องการลักลอบขนของหนีภาษีมีแน่นอน 15 ประเภทนี้เราเองพยายาม วิเคราะห์ออกมาให้ได้ว่า สิ่งเหล่านี้แหละสิ่งที่เราจะต้องแก้ไข หลากๆ อย่างก็เป็นฐานความผิดในกฎหมาย ฟอกเงินแล้ว เราก็มามองดูพวกนี้เป็นสิ่งที่เราจะทำให้มันเกิด 15 ประเภท ส่วนเรื่องยาเสพติดไม่มีปัญหา เพราะฉะนั้นเวลาเราจะดำเนินการต้องชัดเจน เราต้องมียุทธศาสตร์ในการทำงานร่วมกัน อย่างยาเสพติด ท่านอาจจะรู้ว่าในเรื่องการทำความสำเร็จมันมีอยู่ที่หน่วยงาน ไม่ต่ำกว่า 12 กระทรวง ไม่ต่ำกว่า 40 กรมที่เราต้องทำงานร่วมกันจึงจะสำเร็จเพราะฉะนั้นเราต้องยกเครดิตให้หน่วยงานเหล่านั้นที่ทำงาน ร่วมกันจนสำเร็จเพราะฉะนั้นการที่จะทำงานให้สำเร็จจึงจำเป็นต้องมียุทธศาสตร์การทำงานร่วมกันว่า จะต้องเริ่มตรงไหน โดยเฉพาะเราจะต้องมีการบูรณาการทางความคิดในการทำงานร่วมกันก่อน แต่ถ้าเมื่อ ต่างคนต่างทำเมื่อไหร่ เชื้อเถอะครับว่าไม่มีทางสำเร็จ ผมจะยกตัวอย่างเฉพาะเรื่องยาเสพติด ในอดีต ก่อนปี 46 ปี 45 ลงไป งบประมาณเพิ่มขึ้นมาเรื่อย จากปีละ 2 - 3 พันล้านบาท ปี 46 ปีงบประมาณ 4 พันล้านบาท ส่วนราชการขยับนะครับเขาทำงานไม่ใช่ว่าไม่ทำงาน ก่อนปี 45 ท่านอธิบดีกรมราชทัณฑ์ คงจะยืนยันได้ว่าตัวเลขของคนในคุกประมาณ 260,000 คน ทั้งที่เรือนจำบรรจุได้มาตรฐานเพียง 85,000 คน การแก้ปัญหาคือของงบประมาณ 3 - 4 พันล้านสร้างคุกใหม่ 80% ของคดีในศาลก็เป็นคดี ยาเสพติด เพราะฉะนั้นคดีก็จะล้นมือศาลล้นมืออัยการ ถ้าจะจับคดียาเสพติดห้องขังของตำรวจคงจะมี ไม่เพียงพอ ถามว่า ตำรวจ อัยการ ศาล ทำงานใหม่ ทำงานหนัก ฝ่ายกระทรวงสาธารณสุขก็ทำงานหนัก มีตัวเลขคนบำบัด 3 - 4 แสนคน แต่ยาเสพติดเพิ่มขึ้นเรื่อยตัวเลขของ UNODC ชัดเจนว่า 80% ของการจับยาบ้าหรือแอมเฟตามีน อยู่ในประเทศไทย ในปี 45 ทุกท่านคงหวังว่าเราจะแก้ปัญหายาเสพติด ได้ไหม ปีคือผมพยายามย้อนหลัง มีคนเมายาบ้าจับตัวประกันหว่างลูกหว่างหลานกันหมด เพราะฉะนั้นเมื่อมี ความมุ่งมั่นของรัฐบาล ความมุ่งมั่นของเจ้าหน้าที่ ความมุ่งมั่นของพลประชาชน เราจึงทำงานสำเร็จ

อีกอันหนึ่งที่เป็นปัจจัยสำคัญก็คือการบริหารการจัดการเชิงบูรณาการที่จะใช้สิ่งที่มีอยู่ ไม่ใช่กลไกอะไรเลย คนก็มีเท่าเดิม งบประมาณก็ 4 พันกว่าล้านบาทเดิม กฎหมายก็มีอยู่เท่าเดิม แต่ใช้การบริหารจัดการเป็นทีมงานเป็นมิติใหม่ในการแก้ปัญหา อย่างยาเสพติดทุกวันนี้เราก็กังเล่นไปลิดจับขโมยกันอยู่อย่างต่อเนื่องเรายังกัดไม่ปล่อย เรารู้เลยว่าจาก 1 มกราคม ถึงปัจจุบันนี้ประมาณ 8 เดือน จับยาบ้าได้ 15 ล้านเม็ด ปีที่แล้วทั้งปี 64 ล้านเม็ด ปี 45 ประมาณ 98 ล้านเม็ด เราจะเห็นได้ว่ามันลดลง แต่เราจะผลอไม่ได้แผ่วไม่ได้เราต้องกัดต่อ อย่างถ้าเป็นเครือข่ายนี้ ผมอยากจะพูดชัดเจนเลยว่าหนีออกจากประเทศไทยไปอยู่ในประเทศเพื่อนบ้าน 1 มกราคมจนถึงปัจจุบันนี้ เราจับยาของเขาที่ส่งเข้ามา 11 ครั้ง เป็นยาบ้า 1 ล้าน 3 แสนเม็ด เป็นเฮโรอีนประมาณ 150 กว่ากิโลกรัม ตอนนี้เรากำลังร่วมกับเจ้าหน้าที่ปราบปรามยาเสพติดเพื่อออกไปทำงานนอกประเทศจับเสืตัวนี้ให้ได้ เพราะเราเองเราบอกเราไม่ตั้งรับในบ้านแล้ว เราจะต้องตามจับ เพราะฉะนั้นกระบวนการในการสอบสวนที่ท่านรองนายกฯ วิษณุ พูดถึงเทคโนโลยีต่างๆ เป็นเรื่องที่ต้องอัปเดตขึ้น พอเราบูรณาการทางแนวความคิดสิ่งที่สำคัญที่สุดที่จะให้หน่วยงานทั้ง 10 กระทรวงหรือ 40 - 50 กรมทำงานร่วมกันนั้นสำคัญมาก ความคิดต้องตรงกัน จุดมุ่งหมายที่จะเดินร่วมกันต้องตรงกันนั้นคือสิ่งที่เราเรียกว่า road map ต้องชัดเจนในการบูรณาการเราถึงจะต้องตรงกับองค์กรอาชญากรรมได้ วกกลับมาถึงเรื่องผู้มีอิทธิพล ผมมองดูว่าอย่างที่ท่านรองนายกฯ วิษณุพูด ผมรีเฟรชถึงเพราะว่าผมนั่งฟังท่าน ส่วนใหญ่จะเป็นองค์กรอาชญากรรมอาจเป็นระดับจังหวัด ระดับชาติ รวมถึงระดับข้ามชาติ บุคคลเหล่านี้ผมถือว่าเป็นบุคคลที่ลิดรอนสิทธิเสรีภาพของคนไทย เพราะพวกนี้จะดำรงตนด้วยการกระทำผิดกฎหมาย อยู่เหนือกฎหมาย ในหลายๆ กรณีก็กดขี่ข่มเหง เรียกค่าคุ้มครอง สร้างความเสียหายให้แก่ประเทศชาติ ฉะนั้นเป็นหน้าที่ของรัฐโดยตรงที่จะต้องคุ้มครองสิทธิเสรีภาพในส่วนนี้ อย่างไรก็ดี ในการดำเนินการนั้น เราก็ต้องมีความชัดเจน เราจะแยกผู้มีอิทธิพลพวกนี้เป็น 3 กลุ่ม กลุ่มที่หนึ่งก็จะเป็นเจ้าพ่อหรือแกนนำ กลุ่มที่ 2 คือกลุ่มมือปืน ลีลล่อน นักเลง ที่เป็นกำลังของเขา กลุ่มที่ 3 คือแนวร่วม ซึ่งอาจจะมีเจ้าหน้าที่รัฐบาลบางส่วน ฉะนั้นในการปราบปรามเราถึงได้บอกว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐ ต้องถอยออกมาก่อน คือตัดขาที่ 3 ออกมาก่อน แล้วก็ไปเล่นที่มีมือปืนลีลล่อน แต่ในการทำงานนั้น ผมอยากจะเรียนว่าเราเองยังไม่รับรู้ร้อนในเรื่องนี้การปราบปรามผู้มีอิทธิพล เพราะเราตระหนักดีว่าผู้มีอิทธิพลพวกนี้มีเงิน มีสมอง มีสติปัญญา มีลูกน้องพร้อม ฉะนั้นเราเองจะต้องใช้ความระมัดระวังพอสมควร เวลาทำงานเราจะไม่ทำคนเดียวเราจะมีทีมงานในการคุมคิวซิกกันเองว่าเราจะดำเนินการตามกฎหมายได้หรือยัง พยานหลักฐานพอไหม สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่เราจะพยายามดำเนินการ ถ้ามองว่าในส่วนมาตรการต่างๆ ที่เราทำอยู่ในปัจจุบันพอไหม ผมว่ามันก็พอปราบได้ ท่านที่อยู่ต่างจังหวัดคงพอสังเกตเห็นว่า ผู้มีอิทธิพลที่เคยกร่างกิลดลงไปพอสมควร ที่จริงก็ยังพอขึ้นใจพอสมควร ปีใหม่ปีที่แล้วประชาชนพอใจในเรื่องยาเสพติดอันดับหนึ่ง ผู้มีอิทธิพลอันดับ 2 ซึ่งผมก็สงสัยว่าเป็นไปได้ยังไย ซึ่งถ้าไปต่างจังหวัดก็จะเห็นว่าอิทธิพลลดลงไป เพราะยังเฝ้าติดตามอิทธิพลกับองค์กรอาชญากรรมเป็นการกระทำความผิดที่มีทรัพย์สินเป็นผลประโยชน์ตัวหลัก ก็ยังเป็นแรงจูงใจที่จะทำใหม่อย่างต่อเนื่อง แม้กระทั่งอย่างที่เราปราบผู้มีอิทธิพลเกี่ยวกับวินมอเตอร์ไซด์ ซึ่งในบางวันก็จะเริ่มมีอิทธิพลเข้ามา ใหม่ๆ ที่เราเองก็อยากให้เขารวมกลุ่ม ไม่ต้องไปเสียเบี้ยไ้รายทาง แต่สุดท้ายก็ยังมีความพยายามของคนบางกลุ่มที่จะเข้าไปมีอิทธิพลกับกลุ่มคนเหล่านี้อยู่ ถ้ามองว่ากฎหมายของเราเพียงพอไหม ก็เป็นที่ยินดีว่า กระทรวงยุติธรรมกำลังยกย่องพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมองค์กร ซึ่งในประเทศที่พัฒนา

แล้วและผ่านการต่อสู้กับอาชญากรรม องค์การ เขาก็มีกฎหมายพวกนี้ที่จะให้อำนาจ แทนที่จะไปอยู่ในหน่วยงานนั้นหน่วยงานนี้ สามารถมองได้ชัดเจนว่า อำนาจในการต่อกรกับอาชญากรรมองค์การนั้นจะเป็นอย่างไร นี่เป็นสิ่งที่ต้องมี นอกจากนี้ก็ได้ทราบทางด้าน ปปง. เอง ก็ได้พยายามเพิ่มฐานความผิดจากเดิม 8 มุขฐาน เพื่อพยายามริบทรัพย์สินคนเหล่านี้ ซึ่งก็เชื่อว่าการดำเนินการคงจะดีขึ้นในส่วนนี้ แต่อย่างไรก็ตามผมมองว่าเราเองก็ยังคงต้องทำงานอย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องยาเสพติดหรือเรื่องการปราบอิทธิพล เราจะผลอไม่ได้ ผั่วไม่ได้ ถ้าผลอหรือผั่วเมื่อไหร่ปัญหาจะตามมาทันที ในช่วงแรกนี้ผมขอเพียงเท่านี้ก่อนครับ

ผู้ดำเนินรายการ : ขอบพระคุณท่านชิตชัยนะครับ ไม่ผลอไม่ผั่ว ที่จะต้องทำงานปราบปรามต่อไป นะครับ ท่านให้ข้อคิดเห็นที่น่าสนใจในเรื่องของ road map ในการที่จะแก้ไขปัญหาอย่างจริงจังในเรื่องนี้ ทุกภาคส่วนต้องร่วมกัน แต่ในขณะเดียวกันท่านก็บอกว่ากำลังของประชาชนสามารถที่จะแก้ไขปัญหาเรื่องการปราบปรามผู้มีอิทธิพลและแก๊งอาชญากรรมได้ และนี่ก็เลย 11 โมงแล้ว จันทเพลพอดิ ผมก็อย่างเรียนท่านชิตชัยว่า พระสงฆ์มีส่วนช่วยในการปราบโจรหรือมีส่วนช่วยในการปราบอาชญากรรมอย่างไรบ้าง เมื่อท่านจะได้เอาไปปราบโจรบ้างครับ เชิญครับท่าน

พล.ต.อ. ชิตชัย วารณสฤตย์: คืออย่างนั้นครับ ในการต่อสู้เพื่อที่จะเอาชนะปัญหาใดๆ จะอยู่ที่ชุมชนเราหรือแม้กระทั่งรัฐบาลพูดถึงว่าประชาชนเป็นศูนย์กลาง ชุมชนเป็นฐานนั้นถูกต้อง ประเทศไทยถ้าบอกว่าใหญ่ก็ไม่ใหญ่เพราะมีประมาณ 85,000 ชุมชน 74,000 ชุมชนได้เงินกองทุนหมู่บ้านไปแล้ว ถ้าในกรุงเทพฯ เรามีอยู่ 1,826 ชุมชน ถ้าเราสามารถลงไปจัดระเบียบชุมชนได้เป็นอย่างดี ก็จะแก้ปัญหาได้ ถ้าชุมชนในเมืองหลวงเมืองใหญ่ทั่วประเทศก็เพียง 12,000 กว่าชุมชน เพราะฉะนั้นเราถึงพยายามให้ชุมชนเป็นหลักอย่างชุมชนตามแนวชายแดน จะช่วยเจ้าหน้าที่ดูในเรื่องยาเสพติด การค้ามนุษย์ ต้องไปสร้างตงนั้น จะเพิ่มกำลังตำรวจ กำลังทหาร กำลังเจ้าหน้าที่บ้านเมืองเท่าไรก็ไม่พอที่จะไปดูแลสิ่งเหล่านี้ เราต้องเริ่มจากชุมชนให้เขาได้รับผิดชอบแก้ไขในชุมชน อันนี้เป็นสิ่งสำคัญที่สุด เพราะฉะนั้นเรื่องการลงไป ในชุมชนเป็นสิ่งสำคัญ โดยเฉพาะยุทธศาสตร์ด้านสำนักงานคณะกรรมการการตำรวจแห่งชาติ จะเน้นให้ตำรวจลงไปในชุมชน เพราะปัญหามันอยู่ในชุมชน ถ้าเรามีข้อมูลชุมชนที่เรียกว่า information นั้นสำคัญที่สุด และการจัดหน่วยที่จะรองรับต้องชัดเจน ที่จะต้องลงไปทำงานกับชุมชน มันหนีไม่พ้นในชุมชนก็จะมีองค์ประกอบ อาจจะเป็นศาสนา อาจจะเป็นวัด อาจจะเป็นคริสต์ อาจจะเป็นอิสลาม โรงเรียนแน่นอน ชาวบ้านแน่นอน ถ้าอยู่กับแบบรับผิดชอบในชุมชน มันก็จะมีปัญหา เพราะฉะนั้นการที่เราบอกว่าพลังแผ่นดินแก้ปัญหา ต้องที่ตัวเอง เริ่มที่ครอบครัว แล้วก็ดูชุมชน ไม่มีใครดูให้ท่านหรอกครับ ถ้าต่างคนต่างอยู่แน่นอนครับความเข้มแข็งไม่เกิด อาชญากรรมเกิดขึ้นแน่นอน ซึ่งเรื่องนี้ท่านปลัดคงจะอธิบายได้ดี เพราะท่านเป็นประธานชุมชนที่หมู่บ้านของท่าน

ผู้ดำเนินรายการ : ถ้าอย่างนั้นผมขอนิดเดียวครับ เพราะท่านปลัดมีภารกิจและท่านชิตชัยกล่าวอ้างตรงนี้ผมเคยไปทำรายการลานบ้านลานเมืองที่หมู่บ้านของท่าน เป็นหมู่บ้านที่เข้มแข็งบริหารจัดการเรื่องที่อยู่เข้มแข็งมาก ปราศจากโจรผู้ร้าย ปราศจากทุกสิ่งทุกอย่าง กลายเป็นเมืองน่าอยู่ ตอนนี้เห็นบอกว่า

บ้านหลังไหนประกาศขาย มีคนมาซื้อทันที เป็นเพราะท่านหรือเปล่าไม่แน่ใจนะครับ เรื่องของการสร้างชุมชนเข้มแข็งตรงนี้ ท่านปลัดจะอธิบายยังไงครับ

นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ : ครับอันนี้เป็นคำถามที่ไม่ได้เตรียมคำตอบมาเลยนะครับ ตัวอย่างที่ผมได้เรียนว่าเราไม่หวังพึ่งกำลังของรัฐมากมายนัก ไม่ว่ากำลังตำรวจก็ดี หรือเจ้าหน้าที่บ้านเมืองก็ดี ท่านมีประชาชนต้องดูแลเยอะ เราก็พยายามช่วยเหลือตัวเอง อย่างในหมู่บ้านผม เราก็บอกว่าเราต้องช่วยกัน เราช่วยเจ้าหน้าที่ตำรวจช่วยเหลือเหตุร้ายที่เกิดขึ้นในหมู่บ้านของเรา แต่เราจำเป็นที่จะต้องจ้างคนมาทำ เพราะตำรวจรัฐเขาจ้างเราจ้างไม่ได้เราก็จ้างยาม ก็มีปัญหาในเรื่องการเก็บเงิน ชุคเก่าๆ ก็บอกว่าเก็บไม่ได้ เวลาเดินไปเก็บก็ถูกค่า ผมบอกว่าเรื่องนี้ต้องเปลี่ยนแนวคิด ว่าเรื่องนี้มันเป็นหน้าที่ของเรา เป็นหน้าที่ของทุกคนที่ต้องช่วยกันในการดูแลหรือช่วยกันในการจ่ายค่าสาธารณูปโภค ซึ่งเราเก็บในอัตราส่วนที่เห็นว่าเล็กน้อยสำหรับครอบครัวนั้นๆ ผมก็บอกว่าต่อไปหมู่บ้านไม่ไปเก็บเงินที่คุณ เพราะว่ามันเป็นหน้าที่คุณ คุณต้องมาจ่ายให้ผม ถ้าคุณไม่มาจ่ายเกิดขโมยขึ้นผมไม่รับผิดชอบ ปรากฏว่ามาจ่ายครบ เป็นการเปลี่ยนแนวคิดให้รู้จักรับผิดชอบต่อหมู่บ้าน ต่อสังคม ต่อชุมชน ผมอยากจะเรียนท่านอย่างนี้ว่าอาชญากร หรือองค์กรอาชญากรรม ที่เราพูดนี้เรามีปัญหาตรงนี้ ผมไปวิเคราะห์มาแล้ว มันมีกลุ่มที่ก่อปัญหาไม่เท่าไรหรอกโจรเดี่ยวๆ ตำรวจเอาอยู่หมด โจรที่เป็นกลุ่ม เราจับไม่ได้ไล่ไม่ทัน เพราะมันมีเทคโนโลยีมีเครือข่ายโยงใยเข้ามาช่วย เขาบอกว่ามันมี 2 - 3 กลุ่มที่เป็นผู้มีอิทธิพลและหนุนหลังให้พวกนี้ทำงานได้ ก็มีพวกอิทธิพลท้องถิ่นส่วนหนึ่งมาจากนักการเมืองท้องถิ่นส่วนหนึ่งมาจากนักการเมืองท้องถิ่น พวกนักการเมืองท้องถิ่นที่ดีก็มีนะครับ พวกนักการเมืองท้องถิ่นก็มีการชั่วประมุขบ้าง มีเรื่องบ่อนมีเรื่องชอง เพราะฉะนั้นถ้าเราไม่เลือกนักการเมืองท้องถิ่นอย่างนั้นเข้าไป ปัญหาที่จะลดลงได้ อย่างที่ผมเรียนในเรื่องการปลูกจิตสำนึก อีกพวกหนึ่งก็คือข้าราชการ การที่เจ้าหน้าที่รัฐบาลรับเงินได้โต๊ะคอร์รัปชั่น มันก็เป็นเหตุให้พวกนี้อยู่ได้ เพราะพวกนี้ต้องทำสิ่งผิดกฎหมาย ไม่มีกลุ่มอาชญากรรมไหนที่ทำถูกกฎหมายแล้วอยู่ได้หรอก การที่เขาทำผิดกฎหมายเพราะเขาได้เยอะ และมีข้าราชการอยู่เบื้องหลังเขาก็ทำได้ เพราะฉะนั้นเราต้องเปลี่ยนความคิดใหม่ข้าราชการต้องมาช่วยเหลือประชาชน มาสร้างความสุข ให้ประชาชนดีกว่า ท่านจะภูมิใจกว่าที่ท่านไปหนุนหลังโจรไปหนุนหลังอาชญากรทั้งหลาย การที่เราคิดอย่างนี้ตำรวจก็ไม่ต้องไปปราบคนดีปราบแต่โจรผู้ร้ายทำให้การทำงานสะดวกขึ้น หรือพวกประชาชนในท้องถิ่นก็มีพวกนักเลงหัวไม้ พวกคุมบ่อน คุมชอง อันนี้ผมคิดว่าง่ายกว่าสองกลุ่มแรก เพราะว่าอิทธิพลน้อยกว่า และก็ไม่มี การลอบหน้าปะจมูก ผมจึงอยากขอร้องในส่วนนี้ว่าขอให้เรามาช่วยกัน ช่วยประเทศไทยของเรา ช่วยผู้หญิงของเรา อย่าไปทำธุรกิจเรื่องค้าผู้หญิงค้าเด็ก ช่วยคนด้อยโอกาสไม่ให้ถูกข่มเหงรังแกอย่างนั้น สังคมเราก็จะสบายขึ้น องค์การอาชญากรรมทั้งหลายก็จะปราบได้ง่ายมาก ที่ปราบไม่ได้เพราะมันมีปัญหาดังนี้ครับ ขอขอบคุณครับ

ผู้ดำเนินรายการ : ครับขอบคุณท่านปลัดครับ ตอนนี้เรากำลังพูดถึงเรื่องชุมชนเข้มแข็ง ถ้าท่านได้มีโอกาสไปดูที่หมู่บ้านของท่านปลัด ท่านก็จะเห็นผลสัมฤทธิ์ในการสร้างชุมชนเหมือนกัน เป็นตัวอย่างนะครับท่านอาศัยสภาพแวดล้อมที่อยู่ใกล้ตัวท่าน ก่อนที่จะแก้ปัญหาในระดับชาติ ผมว่าน่าสนใจนะครับนักการเมืองท้องถิ่นหรือว่าราชการ แต่ท่านไม่ได้พูดถึงนักการเมืองระดับชาติ ไม่รู้ว่ามีอิทธิพลเข้ามาเกี่ยวข้องด้วยหรือเปล่า ตรงนี้อยากจะถามจริงๆ ว่ามีด้วยหรือไม่ครับ

9. 2012.12.11

เราพูดกันถึงเรื่องผู้มีอิทธิพล คำถามจริงๆ ว่าใครคือผู้มีอิทธิพลสูงสุด ผมว่าแม่บ้านครับเป็นผู้มีอิทธิพลสูงสุด แม่คือผู้มีอิทธิพลตัวจริง จากครรภ์มารดาถึงเชิงตะกอน คำพูดของท่านอาจารย์ป๋วย อึ๊งภากรณ์ 9 เดือนก่อนที่จะมาเป็นทารก ถามว่าเป็นมนุษย์แล้วหรือยัง เป็นแล้วครับ ละเมิดได้ไหมครับ ไม่ได้ครับ ผู้ที่เป็นแม่นั้นจะไม่ยอมให้ใครมาแตะต้อง แต่ผู้ที่ใกล้ชิดคือใครครับ คือพ่อ ฉะนั้นผู้มีอิทธิพลอันดับ 2 คือพ่อ ท่านผู้มีเกียรติครับที่ผมพูดตรงนี้เพื่อตักเตือนว่าหากอาชญากรรมจะลดลงได้ สังคมจะดีได้ ต้องเริ่มจากที่ครรภ์มารดา หากดูแลแล้วเอาใจใส่โดยไม่ใช้วัฒนธรรม ไม่ใช่กระบวนการทางสังคมที่เป็นมาโดยตลอด ละเมิดซึ่งกันและกัน ชายไทยมีบุคลิกของความมีเสน่ห์ เวลามีเสน่ห์จะใช้คำว่าเจ้าชู้นะครับ แต่หญิงถ้าเป็นอย่างนั้นเรียกว่าอะไรครับไม่เหมือนกัน เพราะฉะนั้นความคิดและกระบวนการมันละเมิด

อยู่ในตัว จะนั่นก่อนที่ผมจะตอบคำถามของคุณสุวิทย์ ผมคิดว่าสังคมต้องย้อนกลับไปมองครอบครัวแล้วก็ปลูกฝังและมีส่วนร่วม ความหมายตรงนี้ไม่ใช่เฉพาะปริมาณ พ่อแม่ลูกอยู่พร้อมกันปู่ย่าตายายอยู่ด้วยกัน ถ้าต่างคนต่างไม่ได้หันหน้าเข้าหากัน ไม่ได้แสดงความรักความผูกพันกัน ความห่วงใย ความเอื้ออาทร หรือการแลกเปลี่ยนความรู้กัน ก็ไม่เกิดประโยชน์ จะนั่นเวลาพูดถึงครอบครัวแตกแยกไม่ได้หมายความว่าถึงสามภรรยาแตกแยกกันเท่านั้น ถ้าพ่อเปิดวงเหล้ากินกันทุกวัน แม่เปิดวงไฟทุกวัน ลูกก็เล่นเกมทุกวัน ลูกสาวก็มีเพื่อนที่โทรศัพท์คุยกันทุกวัน โอกาสที่จะปรับกระบวนคิดตอบคำถามลูก ไม่มีครอบครัวจะมีโอกาสที่จะนำไปสู่การสร้างเยาวชนที่เป็นค่าที่ซอซ้กันทั่วไปว่านักเรียนนักเลง ท่านที่เคารพครับ ตรงนี้เป็นประกายเล็กๆ ครับที่อยากจะทบทวนความจำ เมื่อสักครู่นี้เราพูดถึงพระคุณเจ้า ท่านที่เคารพครับต้องกราบขออภัยพระคุณเจ้าว่า ถ้าผมอาจจะพาดพิง ปัจจุบันนี้วัดความจริงวัดในอดีตเป็นที่พึ่งเป็นที่ปลูกฝัง ก็จะทำให้เยาวชนในอดีตที่เติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ในปัจจุบันมีภูมิคุ้มกันสูง แต่ปัจจุบันวัดเป็นที่อยู่อาศัยนอกจากสงฆ์แล้วยังมีบรรดาผู้ที่แอบแฝงอีกเยอะ ตรงนี้ผมฝากประเด็นให้คิดว่าหากไม่บูรณาการ ไม่ปรับ ไม่พัฒนา เอามาใช้เป็นกลไกในการพัฒนาบุคลากรอย่างมาก วัดนั้นเป็นองค์กรที่จะมีประโยชน์สูงสุด หากเราใช้ถูก ไม่ต้องอะไรหรอกครับ วันเกิด วันแต่งงาน วันบวช หรือแม้กระทั่งวันตาย เราฟังพระสงฆ์แล้วถามว่าเราได้อะไรบ้าง หากไม่ฟังหลวงพ่อบุญญา พระพยอม ไม่ฟังพระบางองค์ที่เทศน์เป็นภาษาไทย ตรงนี้คือสิ่งที่นำไปสู่การขาดโอกาส หากเทียบกับศาสนาอื่น บางศาสนาที่เขามีการละหมาดและก็มีศาสนาคิสต์ที่เขาทำกิจกรรม ท่านที่เคารพครับผมคิดว่าประเด็นตรงนี้ บ้าน วัด โรงเรียน หากนำไปสู่การพัฒนาบูรณาการ ก็จะปลูกฝังลดโอกาสที่คนจะเข้าคุก คุณหญิงจันทิพย์ เดินเข้าเยี่ยมสถาบันที่ดูแลคนติดคุกเยาวชน ไปเห็นสภาพทั่วกายท่ายเกย แล้วก็ลูกบนอกแม่พยายามที่จะผลักดันขับเคลื่อน คนที่เป็นแม่วันนี้ถูกยึดเยียดให้เป็นแม่ ถามว่าเพราะอะไร เพราะผู้มีอิทธิพลหรือเปล่า ผมขอใช้คำย่อกรรมการสิทธิมนุษยชนว่า กลสม. องค์กรอิสระ ใช้ ออส. คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน ไม่มีโอกาสหรอกครับเราไม่มีอำนาจ เรามีหน้าที่ประสานความร่วมมือ ประสานความคิด เพื่อที่จะนำไปสู่การปรับเปลี่ยนทัศนคติ แล้วคนของ กลสม. ก็ทำงานด้วยความยากลำบาก บางครั้งสิ่งที่เสนอแนะไปทางรัฐบาลบางส่วนก็อาจจะเห็นด้วย ไม่เห็นด้วย หรือขัดใจบางส่วน และก็ทำให้การทำงานยากขึ้น

ท่านที่เคารพครับ

ผมอยากกราบเรียนอย่างนี้ครับ การปราบปรามอาชญากรรม ตอนนี้ หากเรายังใช้มิติเดิม คือ ทำผิดแล้วต้องลงโทษต้องเอามันให้เข็ดหลาบให้จำอย่างเดียว ผมคิดว่าไม่พอ กระบวนการที่ท่านชิตชัยพูด เรื่อง กระบวนการ ประสานความร่วมมือผมคิดว่าสำคัญ แต่ นอกเหนือจากกระบวนการ ประสานความร่วมมือโดย

The Second National Symposium of Justice Administration

ปกติที่เป็นยุทธศาสตร์ใช้เครือข่ายที่ลึกพอ ใช้กระบวนการพัฒนาดนไม่ให้อำนาจกระบวนการยุติธรรมปกติ กระบวนการยุติธรรมปกตินั้น ข้าราชการตำรวจและข้าราชการฝ่ายปกครองเป็นต้นทาง ต่อยอดด้วย ทนาย อัยการ ผู้พิพากษา หากผมพาดพิงก็ต้องขอยกไว้ตรงนี้ด้วยครับ มีทั้งดีพอสมควร มีทั้งปานกลาง มีทั้งที่ยังไม่ค่อยเข้ามาตรฐาน มีทั้งที่ขัดต่อศีลธรรมและคุณธรรม เพราะฉะนั้นตามพระราชดำรัสของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว กฎหมายไม่ได้เป็นตัวความยุติธรรม ท่านที่เคารพครับเราจึงมาเริ่มการ ปลุกฝัง มิติที่ที่ผมพูดในแนวทางของ กลม. ก็คือทำอย่างไรเราถึงจะทราบวัฒนธรรม วิถีชีวิตสิทธิมนุษยชน ที่ผมพูดไว้เริ่มต้นนั้นคือวิถีชีวิต หากเราอยากเห็นลูกเราดี ปลอดภัย มีคุณธรรม และก็เป็นที่ยึดหน้าชูตา ของเรา นอกเหนือจากเป็นสมบัติของเรา ผมคิดว่าต้องมองว่าลูกนั้นคือคนที่จะต้องไปรับผิดชอบสังคม เพราะฉะนั้นเขาถึงต้องเห็นตัวอย่างที่ดี ดังนั้นคือดี ไม่มีกระบวนการไหนที่จะประสบความสำเร็จได้หากไม่ ประสานความร่วมมือ ผมและคณะเราเล็กๆ มนุษยชนศึกษาที่อยู่ใน กลม. เราได้ก้าวล่วงเข้าไป ในส่วนราชการเช่น กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อขอความร่วมมือต่างๆ ที่บ่งชี้ที่สุด เจ้าภาพหลักต้องเป็น รัฐบาล 12 ปีที่แล้วผมไปนั่งที่เวียนนา 10 วัน ประชุมระดับโลกสิทธิมนุษยชน เขาเน้นว่ารัฐบาล ทุกรัฐบาลต้องรับผิดชอบต่อชีวิต ความปลอดภัย และสิทธิมนุษยชน องค์ประชุมมีตั้งแต่ประธานาธิบดี รองประธานาธิบดี นายกรัฐมนตรี อย่างน้อยที่สุดรัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่างประเทศ ผมได้ไปกับอดีต ท่านรัฐมนตรีกระทรวงต่างประเทศ บนโต๊ะอาหารเขาถามคำถามแรกว่า เมืองไทยกำลังทำอะไรอยู่เกี่ยวกับ เรื่องเด็กและเยาวชนที่มีการค้าประเวณี และละเมิดสิทธิเด็ก ท่านอดีตรัฐมนตรีก็หมุนไปหมุน มาแล้วก็หันมาทางผมบอกว่าช่วยตอบแทนหน่อย ซึ่งก็โชคดีที่ผมอยู่ในรัฐบาลเราหยิบยกประเด็น เรื่องนั้น คนที่ถามคือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่างประเทศของออสเตรเลีย เขากำลังขับเคลื่อนเพื่อ ที่จะเอาโทษกับคนที่แสวงหาเหยื่อในประเทศต่างๆ รวมทั้งประเทศไทยด้วย สะท้อนสภาพปัญหา เพื่อนำไปสู่ ผมกราบเรียนว่าสิทธิมนุษยชนเป็นองค์ประกอบเล็กๆ เป็นเพียงเศษเสี้ยวเล็กๆ ที่สะกิด เพื่อให้เกิดการย่ำคิด

อย่างที่ท่านผู้ดำเนินรายการได้พูดไว้ ก่อนที่พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2 ปีที่ผ่านมา กลม. มีบันทึกถึง ๗๗ นายกรัฐมนตรี พูดถึงกระบวนการยุติธรรม สังคมยาเสพติด ที่เราห่วงใยชีวิตที่สูญเสียไป โดยไม่ผ่านกระบวนการยุติธรรม ข้อห่วงใยเราอยู่ ตรงนั้นไม่ได้ตำหนิเพียงแต่เราห่วงใย กระบวนการปฏิบัติหน้าที่ ตรงนั้นหากจับประเด็นแล้วนำไปขยายผล ผมเชื่อว่าจะลดโอกาสของการเป็นประเด็นระดับชาติ และระดับนานาชาติ ต่อมาสิ่งที่เราพูด เราพูดก่อนมี พระราชดำรัส หลังจากมีพระราชดำรัสทุกอย่างก็ดีขึ้น ที่พูดตรงนี้ไม่ใช่เพื่อฟื้นฝอยหาตะเข็บ แต่อยาก เรียนว่าสิทธิมนุษยชนคือเนื้อในของประชาธิปไตย ประชาธิปไตยนักการเมืองเข็ดหน้าชูตาอยู่ในสภา ซึ่งผมเคยอยู่ตรงนั้น หากท่านขาดสัญญาณของสิทธิมนุษยชน ท่านก็จะสรุปรวมว่าเป็นเรื่องตะวันตก เป็นเรื่องของประเทศในแดนไกล ท่านที่เคารพครับ 800 กว่าปีแล้ว พ่อขุนรามคำแหงออกมาว่าทุกข์ ของประชาชนโดยตรง ในราชวงศ์จักรี รัชกาลที่ 4 ได้ทรงออกกฎหมายห้ามค้าลูกค้าเมีย แต่ว่าพฤติกรรม การละเมิดสิทธิมีมานาน และก็มีหลายกระบวนการแก้ไข รัชกาลที่ 5 ทรงเลิกทาส ทาสในเรือนเบี้ย และพฤติกรรมของทาสก็ยังมี การรับใช้มีการปลื้มเพื่อความมั่งคั่ง โดยไม่คำนึงถึงคุณธรรม ศีลธรรม พอรัชกาลที่ 6 - 7 เราก็จะเห็นพัฒนาการทางรัฐสภา แล้วก็ประชาธิปไตยเต็มใบ ที่ผมพูดยาวก็เพื่อจะ โยงใยว่ากระบวนการผู้มีอิทธิพล ต้องตั้งหลัก ตั้งสติ และก็รวมพลังในสังคม ทั้งกลไก ทรัพยากร

บุคคลากร เราต้องไม่ทำเป็นรูปแบบเท่านั้น แต่ต้องทำโดยสาระ ด้วยจิตวิญญาณ อุทิศตนจริงๆ ผมเชื่อว่า เวทีตรงนี้หากจะนำไปสู่การขบคิดต่อไป อยากให้ประเด็นว่า อย่าลืมนิติของมนุษย์ การพัฒนาเศรษฐกิจ บนเลือดเนื้อและชีวิตคนอาจจะดูเชิดหน้าชูตา พัฒนาประเทศเพื่อเป็นหนึ่งในผู้นำอาเซียนอาจจะเป็น ตรงนั้นได้ แล้วก็อย่าลืมนิติของมนุษย์ ชีวิตเยาวชน ชีวิตคนที่ด้อยกว่า ผมอยากฝากไว้ตรงนี้ครับ ไม่ทราบว่ามีคำตอบคำถามของคุณสุวิทย์แล้วหรือยัง แต่ว่าโดยรวมผมอยากเรียนอย่างนี้ว่า คนที่ใหญ่จริงๆ คือพ่อและแม่ คำว่าใหญ่ในที่นี้คือผู้มีอิทธิพลจริงๆ ที่จะทำให้ลูกเป็นคนดีของสังคม แล้วก็ไม่ต้องก้าวเข้าไปสู่กระบวนการยุติธรรม สายปกติ แต่ว่าผ่านขั้นตอนกระบวนการยุติธรรมที่ทางกระทรวงต้องมีเนื้อใน ท่าน ดร. กิตติพงษ์ ได้ทบทวนในเรื่องกระบวนการยุติธรรมสมานฉันท์ และก็หลายท่านได้พูดถึงกระบวนการยุติธรรมทางเลือก แม้แต่ท่าน รองกิตติ ท่านที่เคารพครับผมอยากกราบเรียนว่า กระบวนการแก้ไขปัญหาลิทธิมนุษยชนอยู่ในเนื้อใน อยู่ในตัวท่านนั้นแหละ เป็นเรื่องของชีวิตทุกชีวิต ทุกสถานภาพไม่มีละเว้น ดราบใดที่เลือกปฏิบัติ นั่นคือการละเมิดสิทธิ ชายเจ้าชู้ แต่ถ้าหญิงทำกลับเรียกอีกอย่าง ตรงนั้นก็คือการละเมิดในทางกระบวนการคิด ฉะนั้นต้องปรับกระบวนการ ปรับทัศนคติ อันจะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาลิทธิมนุษยชนอย่างยั่งยืน ผมขอกราบเรียนไว้เท่านี้ครับ ขอบพระคุณครับ

ผู้ดำเนินรายการ : กราบขอบคุณท่านดร. สุทิน นพเกตุ ท่านเห็นด้วยเลยนะครับกับนโยบายรัฐบาล ผมใช้คำว่าเห็นด้วยก็คงไม่ผิดนะครับ ทุกประการนะครับในการที่ภาครัฐพยายามแก้ปัญหาในการปราบปราม กลุ่มผู้มีอิทธิพล และก็ปัญหายาเสพติด แต่ท่านให้ข้อสังเกตที่น่าสนใจนะครับ ท่านบอกว่าปัญหาเหล่านี้ จะไม่เกิดขึ้นเลยถ้าเคารพผู้มีอิทธิพลตัวจริงนั่นคือ คุณแม่ คุณพ่อ สร้างวินัยตั้งแต่หนแรก ปัญหาทั้งหลายที่เราทำอยู่ในปัจจุบันนะครับ มันก็จะไม่เกิดขึ้นเลย ดังนั้นสิ่งหนึ่งที่ท่านเห็นด้วยคือการสร้างพลัง ชุมชน ไม่เว้นแม้แต่พระสงฆ์ เพราะฉะนั้นก็คงจะเป็นองค์กรที่จะขับเคลื่อนสังคมได้ครับ ท่านรองชิตชัย ปัญหาหนึ่งที่ผมเห็นอยู่ในขณะนี้ คือเรื่องของการกำหนดยุทธศาสตร์ เฝื่อนผมได้เอกสารมาเกี่ยวกับเรื่องของการปราบปรามผู้มีอิทธิพล ซึ่งมีอยู่หลายยุทธศาสตร์นะครับ ประการแรกที่ท่านบอกไว้นั่นก็คือเรื่องของการทำความเข้าใจนั้นก็ต้องขจัดเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เรื่องของการกวาดล้างมือปืน นักเลงหัวไม้ และก็การเชื่อมโยงเครือข่ายผู้มีอิทธิพล แต่พฤติกรรมของผู้มีอิทธิพลตัวจริง น่าสนใจมากครับ เพราะไปเกี่ยวข้องกับองค์กรข้ามชาติ กฎหมาย ปปง. จึงเกิดขึ้นในการที่จะไปยึดทรัพย์ ผู้ที่ทำธุรกิจอยู่ต่างประเทศ ตอนนี้ลำบากมากครับ ที่พูดว่าโจรสลัดนอกนะครับ เราจะช่วยกันยังไงดีในการปราบปรามครับ

พล.ต.อ. ชิตชัย วารณสฤตย์: ครับสำหรับกระบวนการปราบปรามผู้มีอิทธิพลทั้งในและข้ามชาตินั้น ถือว่าเป็นเรื่องสำคัญ เพราะเราเองคงจะทราบว่าปัจจุบันนี้ องค์กรอาชญากรรมที่เป็นลักษณะข้ามชาตินั้น มันมีผลกระทบต่อประเทศ เพราะหลายๆ ประเทศได้ตั้งเงื่อนไขว่า ถ้าเราไม่ดำเนินการเขาเองจะมีมาตรการ บีบบังคับเราในหลายๆ เรื่อง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการค้ามนุษย์ชัดเจน โดยเฉพาะเรื่องการค้าผู้หญิงและเด็ก การละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา จริงอยู่ที่เราอยู่ในสังคมโลกและเราเป็นประเทศที่มีอำนาจต่อรองสูง สามารถพึ่งตนเองได้ไม่ต้องพึ่งการตลาดเขา เราเองอาจจะไม่ต้องไปยุ่งกับเขาก็ได้ แต่ความจริงมันไม่ใช่ อย่างนั้น โดยเฉพาะเรื่องการก่อการร้ายสากล ซึ่งปัจจุบันผมเชื่อว่า ในศตวรรษที่จะถึงนี้เราเองก็ต้อง อยู่กับการแก้ไขปัญหเหล่านี้ การก่อการร้ายถือว่าเป็นอาชญากรรมข้ามชาติชนิดหนึ่งที่ไม่ว่าจะเป็น

สหประชาชาติ อาเซียน หรือในระดับประเทศ ซึ่งในครั้งหลังสุดเราก็เอามาเป็นหนึ่งในฐานความผิดของกฎหมายฟอกเงินของเรา ตัวนี้เรายังอยู่กับโลก เราต้องอยู่ด้วยความเชื่อมโยงเพราะอาชญากรรมข้ามชาติเป็นเรื่องของแนวความคิด เพราะมันสามารถถึงได้ทุกเขต สามารถจะกระทบกระเทือนต่อความเป็นอยู่ โดยเฉพาะในด้านเศรษฐกิจ ถ้าเศรษฐกิจเกิดขึ้นสังคมก็ตามมาทันที ซึ่งเราเองคงจะเห็นว่าเราอยู่ภายใต้แรงกดดันอันนี้ เพราะฉะนั้นในเรื่องการปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติหรืออาชญากรรมที่เป็นองค์การเราเองได้ทำล่วงหน้ามาพอสมควร ถ้าท่านติดตามเรื่องการปราบปรามองค์การอาชญากรรมหรือผู้มีอิทธิพลที่เรากำหนดไว้ 15 ประเภท หลังสุดเพิ่งมาเพิ่มกระบวนการให้กู้เงินที่อัตราดอกเบี้ยสูงกว่ากฎหมายหรือการกู้เงินนอกระบบ ซึ่งเราจะหมายถึงเฉพาะขบวนการที่เอาเงินกู้แบบเก็บดอกเบี้ยแพงและตามทวงชนิดแบบโหด และท่านอาจจะไม่เชื่อว่ามันมีจริง มันมีจริงครับ มันมีขบวนการที่สามารถข้ามไปหลายจังหวัด ถ้าเมื่อเราไม่หยุดยั้งบุคคลเหล่านี้ความวุ่นวายจะเกิดขึ้นในบ้านเมืองแน่นอน ในบ้านเรามีอยู่หลายขบวนการที่เป็นแบบนี้ ถ้าเมื่อท่านมองว่าเป็นเรื่องเล็ก หรือแม้กระทั่งใน 15 ประเภทก็มีการเรียกรับเงินบนถนนทางหลวง อันนี้ก็ครอบคลุมถึงส่วยหรือสติกเกอร์นั้นแหละครับ หรือเรื่องของขบวนการค้าของหนีภาษี หรือการพนันบอล หวยเถื่อนหรือจับยี่กี เราจะเห็นว่ามันเป็นที่คาใจท่านอยู่แล้ว ท่านอาจจะถามว่าเจ้าหน้าที่เอาหูไปนาเอาตาไปไร่หรือโง่ถึงมองไม่เห็นสิ่งเหล่านี้ เพราะฉะนั้นในการทำงาน ยุทธศาสตร์ในการดำเนินงานมันก็จะต้องเกี่ยวข้องกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ท่านนายกรัฐมนตรีได้ประกาศไว้ชัดเจนเมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2546 ท่านเตือนให้หยุด รวมทั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เข้าไปเกี่ยวข้องท่านขอให้หยุด ถ้าไม่หยุดก็จะมี การดำเนินการทางบริหารหรือทางอาญาชัดเจน ผมเชื่อว่านี่เป็นการรณรงค์เพื่อปราบปรามการทุจริตประพฤติดิฉิชอบในหน้าที่นั่นเอง ถึงแม้จะใช้คำไม่ตรงกันนัก แต่เรื่องการปราบปรามการทุจริตประพฤติดิฉิชอบซึ่งผมเชื่อว่าในส่วนของ การปราบปรามผู้มีอิทธิพลเราก็ดำเนินการต่อ ซึ่งในหนึ่งเดือนก็จะมี การประชุมติดตามงานครั้งหนึ่ง แต่ผมมีข้อสังเกตว่าเนื่องจากปัญหาของเรามันหมักหมมมานาน แต่ที่ท่านผู้ดำเนินการถามว่ามีการเมืองระดับท้องถิ่นหรือระดับชาติมั๊ย เราจะไม่เอ่ยถึง แต่ถ้าเมื่อการเมืองในปัจจุบันเข้มแข็ง มีความมุ่งมั่น มีพันธะที่จะแก้ไขแล้ว เราแก้ไขได้ครับ การเมืองต้องแก้ไขด้วยการเมือง สังเกตดูการปราบปรามในรอบปีกว่าๆ ที่ผ่านมาเราจะแบ่งออกกว่าถ้าเป็นเรื่องอิทธิพลเล็กๆ น้อยๆ เจ้าหน้าที่ดำเนินการได้ ถ้าสูงขึ้นมาในระดับจังหวัดถ้าจังหวัดจัดการไม่ได้ก็ส่งมาให้ส่วนกลาง ในการปราบปรามผู้มีอิทธิพลพูดเหมือนง่ายแต่ทำยาก ขณะนี้เราทำ ถามว่าคืบหน้ามากไหม มากครับ แต่ก็ยังเป็นส่วนน้อย ถามว่าถ้าให้ระดับจังหวัดทำได้ไหม ไม่ได้ครับผลงานจะต่างกัน อย่างที่ว่าเราลงไปภูเก็ต เราจะมีทั้งตำรวจ ผู้เชี่ยวชาญ กรมแผนที่ทหาร เราลงไปสกรัมปัญหาแล้วก็สามารถจะตรวจสอบพยาน วัตถุกันตรงนั้น สามารถที่จะแก้ปัญหาคืบหน้าได้ทันที สามารถที่จะสรุปสำนวนได้เร็ว แต่ถ้าเมื่อตำรวจรับผิดชอบหน่วยเดียวมันกว่าจะประสานกับกรมที่ดิน กรมแผนที่ทหารนั้นเดือนหนึ่งมันไม่ค่อยคืบหน้าเท่าไร เพราะฉะนั้นในการบังคับใช้กฎหมายในส่วนที่จะดำเนินการเกี่ยวกับผู้มีอิทธิพลหรือขบวนการเป็นองค์การ เชื่อเถอะครับว่าคงจะต้องเป็นทีมงานร่วมแน่นอน เพราะว่าหน่วยเดียวคงไม่สามารถจะชำนาญการได้ทุกเรื่อง อย่างเรื่องแผนที่ เรื่อง สค.1 ปิน ถ้าเอาภาพถ่ายทางอากาศของกรมแผนที่ทหารมาดูว่าเมื่อปี พ.ศ.นั้นมันหยุดอยู่ตรงนั้นทำไมมันหมุนมาตรงนี้ เราสามารถยืนยันชี้พิสูจน์ชี้แจงให้ถ้อยการหรือศาลพิจารณาได้ สิ่งเหล่านี้เป็นกระบวนการในการรวบรวมพยานหลักฐาน และก็เป็นส่วนที่เราเองเจอในส่วนนี้ ยิ่งใจก็ตามสิ่งที่เราทำมา ผมเชื่อว่าเป็นการเริ่มต้น ยังมี

อีกเยอะมากขณะที่เราเองก็พยายามคำนึงถึงสิทธิส่วนบุคคลของเขาเหมือนกัน แต่ด้วยเวลาเข้าไปตรวจสอบใครก็ตาม เราพยายามพูดว่าเป็นบัญชีผู้ต้องสงสัยหรืออยู่ในข่ายที่จะกระทำผิดหรือมีอิทธิพล เราจะไม่นอกว่าเขามีอิทธิพล เป็นเรื่องของการตรวจสอบ เราก็พยายามหลีกเลี่ยงนะครับที่จะไม่ไปละเมิดเขา การเก็บข้อมูลก็พยายามให้เก็บเป็นความลับ เพราะฉะนั้นในคำสั่งจะมีชัดเจนเพื่อเป็นการปกป้องผู้บริสุทธิ์ ถ้าเมื่อเจ้าหน้าที่รัฐไปรายงานบุคคลผู้บริสุทธิ์เป็นผู้มีอิทธิพลแล้ว ก็จะต้องรับผิดชอบเฉพาะตัวทั้งทางแพ่งและทางอาญา ซึ่งเราเองก็พยายามทำให้รอบคอบที่สุด ก็ยังดีตั้งแต่ในช่วงพฤษภาคมปีที่แล้วจนถึงปัจจุบันนี้เราก็ดำเนินการกับรายใหญ่ ๆ รายสำคัญไม่มากพอสมควร ก็คงจะต้องทำต่อไปครับ

ผู้ดำเนินรายการ : ก็คงจะมีแนวนโยบายในการทำงานทุกภาคส่วนต้องช่วยกันอย่างที่ผมเกริ่นไว้แล้วนะครับว่าปัญหาปัจจุบันอาชญากรรมข้ามชาติน่ากลัวมากครับ ผมติดตามข่าวที่มีการประชุมนานาชาติระดับโลกทุกแห่งทุกสถานที่ แม้กระทั่งการประชุมพรรคการเมืองเอเชียครั้งที่ 3 ที่นายกท่านไปนะครับ สองหัวข้อที่หยิบยกขึ้นมาประชุมกันก็คือเรื่องของพลังงานและเรื่องของปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ ดังนั้นสิ่งที่ท่านจะต้องไปเผชิญต่อไปผมว่านี่ล่ะครับในอนาคต พูดเรื่องสิทธิมนุษยชนต่อชัณนี้คุณ พวกท่านคงจำได้นะครับ เมื่อคราวที่สหประชาชาติพิจารณาการทำงานของท่านที่ไทยในการปราบปรามอาชญากรรมช่วงที่ผ่านมาคือการวิสามัญฆาตกรรมจนกระทั่งถูกท่านนายกทักษิณตอบโต้ว่าไม่สนใจเพราะว่า UN ไม่ใช่พ่อคงจำได้นะครับวลีนี้ อยากให้ท่านดร. สุทิน ช่วยวิเคราะห์ว่าคำว่าสิทธิมนุษยชนในสายตาของต่างประเทศกับประเทศไทยเราเขาเข้าใจอย่างไรบ้างและข้อกังวลเหล่านั้นมันหายไปหรือยัง

ดร. สุทิน นพเกตุ : ประเด็นที่ท่านผู้ดำเนินรายการหยิบยกขึ้นมา ผมว่าเป็นประเด็นสำคัญ แท้ที่จริงความเข้าใจไม่ตรงกัน คำว่า UN ไม่ใช่พ่อ เป็นการหลุดที่นำเสียดาย ด้วยความห่วงใย และผมก็เคยอยู่ในเวทีการเมือง และก็เคยเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในสมัยเดียวกับท่านนายก ขณะที่ผมรองหัวหน้าพรรคและเป็นหัวหน้าพรรค และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่างประเทศ ผมเป็นประธานกรรมาธิการต่างประเทศ เคยร่วมเดินทาง เข้าใจในมิติ เข้าใจในความตั้งใจ และก็ศรัทธาในทิศทางของการนำที่มีศักยภาพมาก แต่ความฉับพลัน ฉับไว บางทีก็ต้องเรียกว่าเกินไป ก็น่าเป็นห่วง ผมคิดว่าตรงนี้คงไม่ใช่การพูดเพื่อตำหนิ แต่ผมคิดว่าน่าห่วงใย ต้องมีคนละทำงานและมีบุคลากรกลั่นกรอง และต้องมีบุคลากรที่กล้าที่จะไม่ YES อย่างเดียว ต้องกล้า Say No ด้วย ผมถึงบอกว่าผู้มีอิทธิพลตัวจริงนั้นอยู่ที่บ้าน แม้แต่ท่านนายกก็มีผู้มีอิทธิพลมากกว่าตัวท่าน ถ้าสามารถดูจริงได้ ก็จะนำไปสู่การชะลอไม่ให้เกิดประเด็นของการหลุด ท่านที่เคารพครับ จากคำถามของท่านสุวิทย์ สิทธิมนุษยชนมันเป็นงานที่ประกอบเป็นเงา พูดถึงสหประชาชาติ สหประชาชาติก็เป็นที่รวมของประชาคมโลก ไทยเราเป็นสมาชิกของกลไกที่สำคัญมากก็คือ ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน เราเป็นหนึ่งในหลายๆ ประเทศ ที่เรายอมรับเมื่อมีการประกาศปฏิญญา แม้ไม่ใช่กฎหมาย แต่เป็นข้อตกลงสุภาพบุรุษ ข้อตกลงสุภาพสตรีร่วมกันที่จะนำไปสู่การลดทอนความรุนแรง สงครามโลกล้างเผ่าพันธุ์ สงครามโลกครั้งที่ 1 ครั้งที่ 2 การทำลายชีวิตทั้งหลายละเมิดสิทธิ ฉะนั้นข้อยุติที่ทำร่วมกัน 56 ปี ก็เป็นข้อยุติที่ประเทศไทยยอมรับ แล้วยังมีปฏิญญาอื่นๆ อีกมากมาย ในเรื่องของสิทธิเด็ก สิทธิสตรี การไม่เลือกปฏิบัติต่างๆ ว่าด้วยเรื่องของประชาชน ว่าด้วยเรื่องของเศรษฐกิจและสังคม ท่านที่เคารพครับความเห็นของต่างประเทศที่มองเรา ก็จะมาจากกระบวนการติดตามตรวจสอบ ถามว่าเรามีหน้าที่ไหม

เนื่องจากเขาเป็นองค์กรที่เราเป็นสมาชิกอยู่ เขาก็ดูแลด้วยความห่วงใยและปรารถนาดี ฉะนั้นตรงนี้สายตาที่มองเรามันไม่ค่อยดี ถามว่าแก้ไขได้ไหม แก้ได้ แต่ต้องนำไปสู่ความเข้าใจร่วมกัน จับเข้าคุยกัน คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนเราประชุมทั้งในและต่างประเทศ ก็เป็นไปตามรัฐธรรมนูญตามพระราชบัญญัติสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ การที่คณะกรรมการสิทธิฯ คนใดคนหนึ่งไปประชุมแล้วนำเอาข้อมูลไปรายงาน ถือว่าเป็นเรื่องปกติ แต่อาจจะเกินปกติไปก็เมื่อเวลาถูกสื่อบางคนเอาไปจั่วปากแล้วหลุด ฉะนั้นการหลุดประเด็นของคณะกรรมการสิทธิฯ ก็ไปกระทบกระเทือนความรู้สึกของท่านนายก ตรงนี้ผมถือว่าท่านกรรมการสิทธิฯ บทพร่องในส่วนที่หากเราได้คุยกันแล้วไม่นำมาเป็นประเด็นสาธารณะ แต่เป็นประเด็นที่ต้องพูดคุย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ แท้ที่จริงตรงนั้นมันเป็นประเด็นสาธารณะได้ ประชาชนเขาเฝ้าดู เฝ้าติดตาม ประชาชนเขาฉลาดขึ้น มองโดยรวมนะครับท่าน ท่านสุวิทย์ และท่านที่เคารพ สิทธิมนุษยชนเป็นเรื่องสากลและไม่มีพรมแดนที่ผมพูดอย่างนี้ไม่ได้พูดตามตะวันตกแต่เป็นเรื่องจริง ลูกผมเกิดในสหรัฐอเมริกาไม่กี่วันก็ได้สัญชาติทั้งสหรัฐฯและไทย ที่อื่นก็เป็นอย่างนี้ คนต่างแดนมาเกิดที่เรา ได้หรือไม่ได้อยู่ที่อารมณ์หรือความรู้สึกของเจ้าหน้าที่บางส่วน อารมณ์ดีก็อาจจะได้ ถ้าอารมณ์ไม่ยอมให้ก็ไม่ให้ สิทธิมนุษยชนไม่ใช่เรื่องของความสงสาร สงเคราะห์ แต่เป็นเรื่องที่ต้องเป็นไปตามรัฐธรรมนูญและกระบวนการ ท้ายที่สุดการแก้ปัญหาถามว่าแก้ยังงัย เมื่อสักครู่ผมพูดโดยรวมแต่ไม่ได้ระบุถ้อยคำ สิทธิมนุษยชนศึกษาเป็นเรื่องที่ทั้งระดับชาติ ระดับสากลนานาชาติร่วมกันผลักดันขับเคลื่อน ปีนี้ครบปีที่ 10 ทศวรรษสิทธิมนุษยชนศึกษาที่มีสหประชาชาติรับรอง ซึ่งเห็นชอบร่วมกัน แม้แต่ประเทศไทยเราก็ร่วมกระบวนการ เรายินนโยบายด้านสิทธิมนุษยชน เพียงแต่ไม่ได้หยิบยกมาขับเคลื่อนอย่างจริงจัง ตรงนี้น่าเสียดาย ซึ่งก็อยากฝากเวทีตรงนี้ไว้ ฝากท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ฝากท่านปลัด ฝากท่านรองอธิบดี ด้วยว่า หากเราสามารถบูรณาการร่วมกัน ก็จะนำไปสู่การสร้างวัฒนธรรมสิทธิมนุษยชนที่เรียกว่าสิทธิมนุษยชนศึกษา ผมเพิ่งประชุมครั้งสุดท้ายเมื่อวันที่ 25 ที่ผ่านมา กับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีท่านผู้รักษาการผู้บัญชาการ ท่านสุนทร ชัยขวัญ ยืนย่นและชาญรับ แพนอนว่าท่านกำลังจะเกษียณ แต่ว่าวันนั้นก็ถึงกองบัญชาการ ศึกษา โรงเรียนนายร้อยสามพราน และอื่นๆ ร่วมกัน เพราะฉะนั้นแนวทางตรงนี้ที่ผมอยากเห็นกระบวนการพัฒนาร่วมกันที่จะนำไปสู่ความรู้ความเข้าใจ แล้วก็ลดทอนการละเมิดสิทธิความเป็นมนุษย์ ผมคงมีเพียงเท่านี้สำหรับประเด็นนี้

ผู้ดำเนินรายการ : ท่านชิตชัยมีอะไรเพิ่มเติมไหมครับ

พล.ต.อ. ชิตชัย วารณสฤตย์: พูดในประเด็นเดียวกันนะครับ จริงๆ แล้วมันเป็นประเด็นขึ้นมาได้ คือในร่างประกาศสงครามยาเสพติด ผมจำได้ว่าวันที่ 1 ก.พ. 2546 สื่อก็เริ่มมีการวิจารณ์กันว่า พอเริ่มมีการจับกุมก็เริ่มมีการตายเกิดขึ้น ศูนย์ต่อสู้เอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ ก็ได้มีหนังสือไปถึงสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ให้เข้าไปกำกับสำนวนการสอบสวนทุกคดี ซึ่งหลังจากนั้นมาเดือนมีนาคม ก็ได้มีการตั้งคณะกรรมการขึ้นมาตรวจสอบถึงการตาย เราเองเราก็ตรวจสอบ 3 เดือนว่า 1 ก.พ. - 30 มี.ค. มีการตายมากน้อยแค่ไหน สำหรับการตรวจสอบนั้น ก็มีทีมงาน 10 ทีมงานภายใต้การดูแลของท่านอัยการสูงสุดคือคุณประพันธ์ เมฆประวิษ 10 ทีมก็ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่อัยการ ปปส. กระทรวงยุติธรรม ลงไปประกบกับตำรวจต่างๆ เพื่อดูการตายจริงๆ ว่าตายยังงัย สรุปแล้วได้ข้อมูลมาประมาณ 2,598 คดี ที่มีการตายเกิดขึ้นในช่วงนั้น

ปรากฏว่าเป็นคดีที่มีการรับเรื่องราวร้องทุกข์ชัดเจนว่ามีการตรวจพิสูจน์ มีการชันสูตรพลิกศพ มีการสืบสวน ชัดเจน ซึ่งอันนี้เกิดการเข้าใจผิดว่าถ้ามันมีการตายในลักษณะอย่างนี้โดนยิงอย่างนี้ มันก็คงจะไม่มีปรากฏ ในลักษณะอย่างนี้ หลังจากนั้นก็มีติดตามประมาณ 4 ครั้ง เพื่อจะดูว่าตัวเลขมันเคลื่อนไหวไหม ว่า 2,598 คดี ในช่วงนั้นมีการจับได้ไหม จากการที่รู้ตัวแล้วจับได้ประมาณ 800 คดี แล้วคดีที่ออกมาจับแล้วยังจับ ไม่ได้มีอยู่เท่าไร และคดีที่อยู่ระหว่างการสอบสวนมีเท่าไร และคดีพวกนี้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความอาญา ถ้า 1 ปีขึ้นไป ก็คงจะต้องขอการสอบสวนคงต้องส่งไปที่พนักงานอัยการจำนวนเท่าไร ซึ่งผมเองก็กำลังส่งสรุปตัวสุดท้าย เพื่อเป็นการยุติในประเด็นนี้ ซึ่งทั้งหมดนี้ผมต้องคอยเป็นฝ่ายตอบคำถาม อยู่ตลอดเวลา ทั้งเจ้าหน้าที่ปราบปรามยาเสพติดประจำสถานทูต อย่างที่ท่าน ดร. สุทิน ได้พูดไปแล้วว่า แต่ละประเทศเขาให้เจ้าหน้าที่ประสานงานขอข้อมูล เขาก็บอกว่ามันฟังได้ เพราะตัวเลขมีการคลาดเคลื่อน ตลอดเวลา ทราบตัวจับได้ ทราบตัวจับไม่ได้ ผ่านการสอบสวนอะไรยังไงเท่าไร ทั้งหมดมันก็ผ่าน สู่กระบวนการยุติธรรมปกติ และก็เป็นการดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาของเรา ทั้งหมด เพราะฉะนั้นผมถึงได้บอกว่าตัวเลขชัดเจน ส่วนที่เป็นวิสามัญฆาตกรรม 50 กว่าคดีนั้น อันนั้น ก็แยกเป็นอีกส่วนหนึ่ง แต่มันมีข้อสังเกตอันหนึ่ง ปรากฏว่าเจ้าหน้าที่ฝ่ายไทยเราเองกันเอง คำว่า เอ็กซ์ตร้า จูดีเชียล ฟิลลิ่ง มันแปลว่าอะไร ถ้าเป็นภาษาไทยคือ ฆ่าตัดตอน ยิ่งทั้ง เราไปหลงประเด็น ซึ่งของเรา คิดว่าเป็นการวิสามัญฆาตกรรม มันไม่ใช่ ปรากฏว่าผมไปประชุมระดับกระทรวง ผมทักว่า ตกลงเราแปล ถูกหรือยังตัวนี้ เพราะว่าท่านรัฐมนตรีบอกว่าอย่าเอาไปสับสน บางทีมีคนใช้คำว่า เอ็กซ์ตร้า ออดีนาลี่ ฟิลลิ่ง เป็นการฆ่าแบบวิสามัญ เพราะฉะนั้นของเราส่วนหนึ่งที่มีการสับสน คือเกิดจากภาษา ตัวนี้เราเองพยายาม อธิบายให้เขาเข้าใจ ผมเองผมก็ได้ประสานกับทางสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ก็ได้ข้อมูลที่ชัดเจนออกมาว่า เราคงจะเก็บเจียนไม่ได้แน่นอน คงต้องเปิดเผยออกไป ตอนนี้อยู่ระหว่างสรุปอยู่ แต่ปกติแล้วคดีฆ่ากันตาย ต่อเดือนของเรามีมัย จากของสำนักงานตำรวจแห่งชาติมีการตายประมาณ 550 - 600 คดีต่อเดือน เพราะฉะนั้นอย่างที่ท่านวิญญูพูดเมื่อเช้านี้ มันอาจจะมีการผสมโรงหลายๆ เรื่อง เป็นเรื่องของเจ้าหน้าที่ ตำรวจต้องพิสูจน์ ในขณะที่เดียวกันก็มีจำนวน 16 คดี ที่ญาติผู้ตายมาร้องขอความเป็นธรรม เราเองเราก็ได้ เสนอแนะรัฐบาลว่า ควรแยกสำนวนพวกนี้ไม่ให้กองปราบเขาไปดำเนินคดี คือในช่วงนั้นกรมสอบสวน คดีพิเศษเขายังไม่เกิดขึ้น ถ้าหากกรมสอบสวนคดีพิเศษเขาเกิดขึ้น ก็ขอให้โอนคดีไปให้กรมสอบสวน คดีพิเศษ เขาเป็นคนรับผิดชอบคดีไป จริงๆ แล้วในเรื่องลายลักษณ์อักษรเราชัดเจน ในเรื่องแนวทาง และข้อปฏิบัติที่เราจะไม่ปกป้องกันเอง จึงอยากเรียนให้ที่ประชุมวันนี้ทราบครับ ขอขอบคุณครับ

ผู้ดำเนินรายการ : ท่านดร. สุทินมีอะไรปิดท้ายนิดเดียว ขอขอบคุณครับ

ดร. สุทิน นพเกตุ : ดีใจมากครับที่ท่านรองอธิบดีได้พูดตรงนี้ กราบเรียนท่านรองด้วยความเคารพจริงๆ ว่า การรับรู้กับความจริงมันแยกกันไม่ได้ การรับรู้มาก่อนแล้วกับออกต่อๆ กัน เพื่อขยายผลทางการเมืองก็มี หรือบางทีทางการเมืองก็ต้องการให้เกิดการรับรู้ที่ผิดก็มี ตรงนี้เป็นอันตราย เพราะฉะนั้นการนำไปสู่การชี้แจง เชิงรายละเอียดอย่างที่ท่านรองทำ ผมว่าสำคัญมาก ก็จะนำไปสู่การปรับแก้การเข้าใจผิด ความไม่เข้าใจ และการเหมาจ่าย อันนี้เป็นการฆ่าทั้งหมด ท่านรองครับผมฝากอีกคำคำว่าอู๋ม น่ากลัวมากในสายตาของ ประชาชน ผมเคยมีอดีตเพื่อนตอนเด็กๆ ตอนนี้อย่างงานคาบเกี่ยวกับงานยาเสพติด ศรีธากันมานาน

มีอยู่วันหนึ่งในการประชุมรัฐสภา พอท่านหยุดหัดท่านก็บอกอย่างนั้นมันต้องอึด หลังจากนั้นก็ผมห่างจากท่านเลย ผมกลัวถูกอึดครับ ท่านที่เคารพ คำนี้มันสร้างภาพที่น่ากลัว น่ารังเกียจ อยากฝากประเด็นท่านว่าทำยังไงให้เราสร้างวัฒนธรรมองค์กรของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ให้มีมิติของความเมตตาให้ความสำคัญกับการเป็นมนุษย์ ตรงนี้จะเป็นแนวทางไปสู่การแก้ปัญหา ขอบพระคุณครับ

พล.ต.อ. ชิตชัย วรรณสถิตย์ : ผมอยากจะเติมนิดหนึ่ง ในเอกสารที่แจกมามันจะมีกร่างยุทธศาสตร์สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ขณะนี้อยู่ระหว่างการรับฟังความคิดเห็นของข้าราชการตำรวจและประชาชน เพราะฉะนั้นจะมีส่วนหนึ่งที่ด้วยยุทธศาสตร์การบริการที่ดีแก่ประชาชน ในยุทธศาสตร์นี้จะมีอยู่ประมาณ 4 - 5 เรื่องด้วยกัน เริ่มตั้งแต่เรื่องการกระจายการบริการลงในชุมชนและบริการอย่างทั่วถึง ทำงานอย่างมืออาชีพ และมีภาวะผู้นำก็จะไม่เกิดความผิดพลาด และรวมทั้งไม่เลือกปฏิบัติ และข้อสำคัญที่สุดที่ท่าน ดร. สุทิน อยากจะได้ยินในนั้นครับ คือ ทำงานอยู่ในกรอบของกฎหมายและคำนึงถึงภายใต้สิทธิเสรีภาพส่วนบุคคล ในนั้นจะมีชัดเจน เพราะฉะนั้นเราถึงได้มีการกร่างยุทธศาสตร์ตำรวจเพื่อให้ตำรวจทั้งหมดมีแนวคิดร่วมกันว่าในการทำงานป้องกันอาชญากรรมจะต้องมียุทธศาสตร์เดินร่วมกันไม่ว่าจะเป็นเรื่องการป้องกันป้องปรามอาชญากรรม ในเรื่องความมั่นคง ในเรื่องการบริหารการยุติธรรม หรือแม้กระทั่งการบริหารจัดการที่ดี เราจะมียุทธศาสตร์ร่วมกันทั้งหมด แม้กระทั่งการจัดองค์การนั้น โดยกฎหมายจะต้องจัดให้เสร็จภายในวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2548 ขณะนี้เราเองก็พยายามปรับปรุงกองบัญชาการสอบสวนกลาง ที่จะให้มีหน่วยงานที่รับผิดชอบอาชญากรรมองค์กรเฉพาะทางให้ได้ โดยเฉพาะยาเสพติด คดีค้าอาวุธปืน คดีค้าผู้หญิงและเด็ก คดีทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม พวกนี้จะมีเฉพาะทาง พวกนี้จะมีหน่วยล้วงข้อมูลอย่างที่ท่านวิษณุได้พูด เพราะฉะนั้นสิ่งเหล่านี้ก็เป็นสิ่งที่เราเองก็พยายามจะปรับทิศทางการทำงานของเราให้รองรับกับความคาดหวังของประชาชนให้ได้ สิ่งเหล่านี้ก็เป็นที่เราพยายามให้มันเกิดขึ้น ท่านนายกฯ ก็มีความมุ่งมั่นที่อยากเห็นสิ่งเหล่านี้เกิดขึ้น

ผู้ดำเนินรายการ : กราบขอบพระคุณท่านชิตชัยครับ เชิญท่านสุทินครับ

ดร. สุทิน นพเกตุ : ช่วงเดือนที่ผ่านมาผมล้นท่านด้วยความศรัทธาในแนวทาง และวันนี้ไม่ผิดหวังเลยครับ อยากฝากประเด็นนะครับ ไม่ว่าท่านจะอยู่ตรงไหนในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ หากมีวัฒนธรรมสิทธิมนุษยชน และสุจริตชน ผมเชื่อว่าจะนำไปสู่กระบวนการปรับแก้พฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนา และก็นำไปสู่สังคมที่สงบสุข และก็ท้ายที่สุดอยากฝากทางกระทรวง ผมมีความหวังกับท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ท่านพงศ์เทพ มาก และก็ทั้งท่านปลัด ท่านรองปลัด โดยเฉพาะท่านรองกิตติที่ไม่ประชุมกับเราหลายครั้ง ท่าน ผอ. วิศิษฐ์ วิศิษฐ์สรอรรถ ที่ได้พูดคุยกันหลายครั้ง อีกหลายท่าน ผมมีความหวังและผมเชื่อว่ากระทรวงยุติธรรมต้องเป็นแม่งานปรับกระบวนการยุติธรรมให้เป็นคุณธรรมให้ได้ คำว่าแม่งานนี้คือต้องขงเรื่องกล้าที่จะต้อง Yes และ No กับท่านนายกฯ ด้วย ตรงนี้เป็นแม่งานหลักได้เลยนะครับ อยากฝากไว้ด้วย ขอบคุณครับ

ผู้ดำเนินรายการ : กราบขอบพระคุณครับ ก็คงได้มุมมองจากทั้ง 3 ท่าน ที่ได้ร่วมเสวนาในวันนี้ คงเป็นประเด็นที่จะต้องไปจุดประกายครับ ที่สำคัญที่สุดก็คงจะเป็นเรื่องของกฎหมายที่จะแก้ไขอย่างไร ปรับโครงสร้าง

อย่างไร เพื่อให้ทันสมัยในการปราบปรามอาชญากรรม ที่สำคัญที่สุดคือเจ้าหน้าที่ผู้ทำงานครับที่ท่านรองก็เป็นห่วงว่า จะทำงานได้ขนาดไหน ปรับกระบวนการปรับวิธีปรับคดีหรือยัง แต่ที่สำคัญที่สุด ท่านคงจำได้ในการประชุมคณะรัฐมนตรีสัญจร ที่วัดพระศรีมหาธาตุวรมหาวิหาร จังหวัดนครศรีธรรมราช ในเรื่องปัญหาค่าน้ำมันเถื่อน ปัญหาแรงงานข้ามชาติ ปัญหาอาชญากรรมทุกอย่างเกิดขึ้นมา แสดงว่ากฎหมายเรายังหย่อนยานอยู่หรือเปล่า โดยเฉพาะคนบังคับใช้กฎหมาย ผมจึงอยากฝากให้เป็นการบ้านให้กับท่านรัฐมนตรีผู้รับผิดชอบทุกท่านช่วยแก้ไขและนำมาพิจารณา โดยเฉพาะวันที่ 3 ตุลาคม เดือนหน้า เป็นวันครบรอบปฏิรูประบบราชการ

ท่านนายกฯ ประกาศว่าจะประกาศนโยบายการปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชัน และก็การปราบปรามอาชญากรรมด้วย ผมว่าความชัดเจนต้องรอดูในวันนั้นอีกที วันนี้ต้องขอขอบคุณกระทรวงยุติธรรมที่เชิญมาร่วมรายการในวันนี้ ต้องขอขอบพระคุณวิทยากรทั้ง 3 ท่าน ผมขอปิดเวทีการสัมมนาเพียงเท่านี้ขอบคุณครับ

The Second
National
Symposium
of Justice
Administration

**Organized Crime
and Corruption are Threats to Security and
Development : The Role of the United Nations**

Presented by

Mr. Eduardo Vetere
Executive Secretary, Eleventh United Nations Congress
on Crime Prevention and Criminal Justice
Director, Division for Treaty Affairs United Nations Office
on Drugs and Crime (UNODC)
7 September 2004

การประชุม
ทางวิชาการ
ระดับชาติว่าด้วย
อาชญากรรม
องค์กร

Organized Crime and Corruption are Threats to Security and Development

The Role of the United Nations

April 2004

The Second
National
Symposium
of Justice
Administration

PREFACE

Countering organized crime, as well as the related problems of drug trafficking, corruption and terrorism, is intimately associated with development and achieving sustainable livelihoods.

This paper provides evidence that action against the anti-social behaviours that rest at the heart of the mandate of the United Nations Office on Drugs and Crime is an essential component of the achievement of the UN goals. In the current global context, the linkage between insecurity and lack of development must be taken seriously by the UN system if a truly holistic response to the suffering and socio-economic distortions caused by crime and related problems of insecurity is to be built. Therefore, and this is the conclusion of the paper, at a time when (in the words of the Secretary General) the “hard threats” to humanity are ever more pressing, CEB members may wish to focus on how the UN system as a whole helps to contain these threats.

Today crime causes enormous individual suffering. Violence distorts social systems and undermines legitimate commercial activity. In some countries crime is a major cause of death among the young, undermining the development and ambitions of the next generation. Corruption is especially subtle and pernicious, at times bankrupting nations : with national wealth pillaged, services are curtailed at the expense especially of the poor. Drug traffickers launder their proceeds into the legitimate system, fund terrorism and promote mal-governance. They thrive on the drug addiction of others, destroying the lives of millions of people and spreading disease, especially HIV/AIDS. Even more appalling is the trafficking of humans, a modern form of slavery and bondage.

These phenomena are not new, but their magnitude and consequences are unprecedented in the current age, both the cause and consequence of changes in the way societies function and interact. First, weak governments, social malaise, corrupted private and public practices and conflict, have become a weapon and shield for criminals, traffickers and terrorists. Second, crime and corruption have taken advantage of the internationalization of economic activity, market deregulation, hi-tech communications and rapid systems of transportation. Third, as a consequence of the above, criminal activities have developed with remarkable speed in the last decade, in new areas and with greater ease. Crime has become multinational and organized, with its own tariffs, terms of trade, management structures, financial arrangements and means of enforcement.

The contrast between the wealth (although only for a few) created by organized crime and the misery spawned by it are startling. Indeed, the painful consequences of organized crime are felt mostly in poor suburbs and shantytowns where drug injection, prostitution and abuse spread HIV/AIDS. The activities of criminal groups perpetuate humanitarian crises in post-conflict situations, particularly (and ironically) where natural resources are plentiful. They attract the young without any options for employment. They frustrate development assistance, magnifying its need and weakening its impact.

Given the complexity of crime (used here as the archetype of all anti-social behaviours) and the severity of its consequences, a global consensus is needed on the ways and means to control it. Political agreement on countering these threats was strongly manifested in the Millennium Declaration. Security cannot be guaranteed, development cannot be sustained, and justice cannot reign if a country's economy is based on opium or coca cultivation; if guns, rather than ballots, elect leaders; if foreign trade is contaminated by illicit goods ; if the banking sector is undermined by corrupt practices; if public policy pursues private interests ; if international finance is tainted by money laundering.

Important progress has recently been made in countering crime and corruption. The strength of multi-lateralism lies in the adoption and compliance with international norms. The UN Convention against Transnational Organized Crime, and with its three Protocols against trafficking of humans, smuggling of migrants, and the trafficking in small arms, which recently entered into force, is a prime example. Another historical benchmark was reached last November when the General Assembly adopted the first comprehensive Convention against Corruption. Society now faces the task of putting these norms into practice. Here is where all United Nations organizations can play a role.

By definition, programmes aimed at countering social evils are multi-sector : given the spread and depth of these challenges there is work for everyone, building on individual comparative advantage and institutional expertise. In this paper several specific actions are suggested to launch the process across the UN system. Agencies are encouraged to participate where they see relevance to their mandates and implications for their work.

CONTENTS

EXECUTIVE SUMMARY	5
ACTION BY CEB	9
I. THE CONTEXT	11
II. ORGANIZED CRIME AND CORRUPTION AS MULTINATIONAL UNDERTAKINGS	12
III. ORGANIZED CRIME AND CORRUPTION AS GLOBAL THREATS	14
IV. IMPACT ON ACHIEVING THE MILLENNIUM DECLARATION	16
A. Peace and security	16
B. Development	18
C. Human rights, democracy and governance	20
V. TOWARDS AN INTEGRATED APPROACH	23

EXECUTIVE SUMMARY

Organized crime, and the associated problem of corruption, is evolving rapidly and now constitutes one of the key security challenges facing the global community. The activities of organized criminal networks are expanding beyond traditional sectors such as illicit narcotics. Already organized crime groups are heavily involved in the trafficking of human beings and there are indications of a growing trend towards sophisticated fraud in the financial and other sectors. In turn, new and recent trends, including the expansion of the number of weak states and the presence of zones of conflict and instability, are having a dramatic impact on the nature and development of organized crime. Given this, the activities of organized criminal groups have a profound influence on three sectors of direct concern to the work of the United Nations and the achievement of the Millennium Development Goals.

Peace and security

Ongoing conflicts as well as civil and political instability are closely linked to the formation and growth of criminal networks. War not only generates instability, in which organized criminal activities thrive, but provides opportunity for illicit enrichment, through the creation of profitable new markets for smuggled goods, such as natural resources and weapons.

Organized criminal groups established in periods of conflict delay, even subvert, the establishment of democratic institutions in the post-conflict phase. In most post-conflict situations, the growth of organized crime constitutes a challenge to the development of reformed national institutions, such as police, customs and the judiciary, as well as to economic reforms.

Critically, terrorists must be prevented from making use of transnational organized crime, illicit drugs and drug trafficking, money laundering and illicit arms trafficking. The connections between organized crime and terrorist groups are emerging as a new threat in the current global context.

The links between organized crime, conflict, and increasingly, terrorism have, and will continue to, put peacekeeping operations at risk.

Development

Extensive presence of organized crime undermines legitimate economic activity. Legal practices are undermined by unrelated elements of risk and investments and business decisions are distorted. Criminal organizations often operate through ‘front companies’, blurring licit and

illicit business and by supplementing legal profits with illegal ones, thereby eliminating honest competitors.

In developing economies, the activities of organized criminal groups impact directly upon the poor, who have few savings or resources to absorb the costs. Criminal organizations have also had profound impacts on communities through the fostering of local criminal economies that subvert established systems of local governance.

The increased involvement of organized criminal groups, many based in developing countries, in economic and financial crimes, such as credit and debit card fraud, fraud on the internet and electronic counterfeiting, exemplifies the economic reach as well as the innovative uses of modern technology.

In prominent cases of substantial fraud in the banking system during the last decade the implications were truly global; investors across the world being affected with the most severe damage done to the banking systems of a number of developing countries. Such illicit activities may rival trafficking in illicit drugs as a source of criminal profits and at the same time impact negatively on the international financial system.

Human rights, democracy and governance

Organized crime groups directly undermine human rights, subjecting individuals and communities to high levels of violence, fear and increased susceptibility to disease. Most vulnerable are those groups, the poor, the elderly, women and children, who for social and economic reasons have fewer alternatives, or are victims of threats and deception.

Organized criminal groups trigger and fuel HIV/AIDS epidemics among injecting drug users, in prisons and in the sex industry. The position has reached critical proportions in some parts of the world where well over 70% of HIV/AIDS cases are related to injecting drug use. The rapid increase in drug abuse in these countries was in large part a result of organized crime groups seeking to create expanded markets for illicit narcotics.

The transport of human beings and their sale for sexual exploitation and profit by other human beings remains one of the most egregious violations of human rights. Violations of the reproductive rights of women and adolescents as a result of trafficking have numerous manifestations including rape, forced or unwanted pregnancies and sexually transmitted diseases including HIV/AIDS. In particular, the exploitation of children either for forced labour or purposes of sexual exploitation, including child pornography, have traumatic consequences for young people, undercutting their chances of living normal and productive lives.

Apart from undercutting human rights, organized criminal groups actively work to subvert democratic process, including through influencing judicial systems and the outcome of

elections and the ‘buying off’ of elected officials. Transparent and well-functioning judicial systems (including law enforcement, prosecutors and judges) are crucial to limiting the power and influence of organized crime.

Building an effective response

The global nature of today’s organized crime requires a global response, relying first and foremost on increased international cooperation. The global instrument to combat organized crime is the United Nations Convention against Transnational Organized Crime that came into force in September 2003. Supplementing the Convention are three protocols targeting specific manifestations of organized crime : the Protocol on Trafficking in Persons, especially Women and Children, the Protocol on Smuggling of Migrants, and the Protocol on Illicit Manufacturing of and Trafficking in Firearms. Also in 2003, the UN Convention against Corruption was adopted and has since been signed by 104 countries and ratified by one. It will come into effect after 30 countries ratify it.

These instruments provide an important foundation on which a broader response to organized crime can be developed by the United Nations. What is required is a strategic response to the threat posed by organized crime by the agencies of the United Nations system. The paper identifies twelve areas of action for the UN – outlined in the highlighted sections in the body of the paper. A number of specific proposals for action by CEB are considered at the outset. ➤

ACTION BY CEB

The issues outlined in this note highlight the urgent need to curb organized crime, with a particular focus required on building a comprehensive response and intensifying efforts at international cooperation. In particular, the paper identifies a series of specific actions that must be taken by the UN system. To kick-start the process, the following immediate interventions are proposed :

- A review by the relevant agencies of the implications of the links between ongoing conflicts and organized crime, taking into consideration the specific areas for action identified in the paper.
- Actions identified in respect of collaborative interventions to counter the trafficking in human beings and the smuggling of migrants, including responding to the vulnerability of trafficking victims to HIV/AIDS, be taken up by the Geneva Migration Group as appropriate to its mandate.
- Promotion of multi-agency assessments to determine the extent of involvement of organized criminal activity in the trafficking of the following illicit commodities : small arms and light weapons in conflict zones ; nuclear and other radioactive materials as well as biological- and chemical-weapon relevant materials ; endangered species, ozone depleting substances and other commodities outlawed under Multilateral Environmental Agreements; and cultural property.
- An urgent assessment to be conducted of the extent of HIV/AIDS in prisons.

In the short to medium term, a series of broader interventions across the UN system will be essential in retaining a focus on the issues outlined in the paper. Having regard to these factors, the CEB may wish to recommend that :

- The agencies of the UN system, with due regard to their mandates, promote the ratification of the United Nations Convention against Transnational Organized Crime, the signing and entry into force of the United Nations Convention against Corruption as well as the signing and ratification of other Conventions addressing organized criminal activities in various fields.
- The agreement of the Conference of the Parties of the UN Convention against Transnational Organized Crime be sought for the development of a UN

system-wide strategic response to organized crime. Issues that could be built into this strategic response include : mechanisms in which UN agencies and other organizations can help motivate States to ratify the Convention and its Protocols, as well as the Convention against Corruption; and, encouraging the Conference of the Parties to develop a multi-year action plan for implementation, including a programme for technical cooperation.

- Competent organizations outside of the UN system be invited to contribute to a further examination of the issues outlined in this paper.
- A cross-agency system for sharing best practices in countering organized crime be developed, with a particular focus on preventive mechanisms, including in the important area of education and awareness raising.
- UNDG be requested to consider, as part of its annual work programme, the inclusion of issues of organized crime and corruption in programme planning mechanisms, including in the CCA and UNDAF.
- Relevant agencies of the UN system contribute to the next session of the Commission on Crime Prevention and Criminal Justice to be held in Vienna in May 2004 given that the theme of the meeting, ‘The Rule of Law and Development’, encompasses many of the critical issues outlined in this paper.
- Further discussion and analysis of these issues be encouraged at the 11th Crime Congress to be held in Bangkok in April 2005 and that, given the importance and urgency of responding to these matters, agencies of the UN system actively participate in the discussions at the Congress.
- The organizations of the UN system be invited to pursue actively and in a collaborative way the programmatic activities set out in this paper.

I. The context

1. The Millennium Declaration stresses the right to live in dignity, free from violence and oppression. Good governance and the rule of law are deemed necessary to promote sustainable development.
2. The Secretary-General has spoken of “hard” and “soft” threats to contemporary societies, both equally pernicious to development and, therefore, to the attainment of the Millennium Goals. Crime is more than just a synonym of hard underworld violence, relevant only to law enforcement agencies. Equally pernicious are the soft under-belly dimensions of illegality, from corruption to corporate offences, from cyber-crime to money laundering. Public wealth, of state treasuries and public

companies alike, is stolen and expatriated. Shareholders have their rights, and revenues, denied. The internet spreads illegal activities through a web that overcomes barriers of time and space, creating a seamless illicit market whose omni-presence is, ironically, hard to detect. Advantage is taken of massive poverty and the vulnerability of human beings, especially women and children, trapped and smuggled as “merchandise” for exploitation in distant lands. And, through the corruption of the very same institutions that are necessary for sustainable development, the condition of misery is rendered ever more permanent.

3. Given the scale, and the spread, of these problems Member States have committed themselves to make the United Nations a more effective instrument in the fight against illicit drugs, violence, terror and crime and to intensify their efforts to fight transnational crime in all its dimensions. Measures against trafficking, as well as smuggling in human beings and money laundering have become even more necessary and urgent.
4. While petty criminal activity undermines individual security by reducing people's life chances, when such activity is organized and sophisticated it has a profound impact on societies' socio-political development.¹
5. The global instrument to combat anti-social behaviours is the United Nations Convention against Transnational Organized Crime that came into force in September 2003, and now ratified by 63 Member States. Significant are also its three attached instruments, targeting specific manifestations of crime : the Protocol on Trafficking in Persons, especially Women and Children, the Protocol on Smuggling of Migrants, and the Protocol on Illicit Manufacturing of and Trafficking in Firearms. In December 2003, another major building-block of the world system of good governance was put in place, when the UN Convention against Corruption was adopted, since signed by 104 countries and ratified by one. It will come into effect after 30 countries ratify it.
6. These Conventions, combined with other earlier international legal instruments (for example the Convention for the Elimination of Discrimination Against Women and the Convention on the Rights of the Child), provide an increasingly

---

¹ The UN Convention against Transnational Organized Crime does, however, contain a definition of what constitutes an “organized criminal group” based on the premise that it matters little in what activities such a group may be engaged in. This is regarded to be a “structured group, of three or more persons, existing for a period of time and acting in concert with the aim of committing one or more serious crimes or offences established in accordance with [the] Convention, in order to obtain, directly or indirectly, a financial or other material benefit.” (see Article 2(a) of the Convention).

comprehensive global response to injustice and insecurity. The United Nations Standards for human rights in the context of the justice and the rule of law are another foundation of the system.

7. These instruments provide a legal framework, a stimulus for action and a systematic way of organizing action to contain the manifestations of a-social behaviour. Prevention, especially the elimination of the root causes of crime, poverty and lawlessness is equally important : key to this is good governance and the rule of law. These are core concerns of the United Nations, with all agencies expected to play a role in defining a common denominator for action and a framework for joint implementation work.
8. The paper outlines the key characteristics of organized crime, with emphasis placed on its global dimensions and on the required international response. In turn, the impact of organized crime in key areas – peace and security, development and human rights – is assessed, and action steps for the UN system proposed.

II. Organized crime and corruption as multinational undertakings

9. In the last decade, organized crime has evolved, propelled by the opening of markets (globalization), facilitated by new communication technologies, and pressured by important law enforcement successes. As a result, crime groups today resemble complex networks of business conglomerates able to blend illegality with legitimate business. Some of the key characteristics of organized crime groups are illustrated in Figure 1.

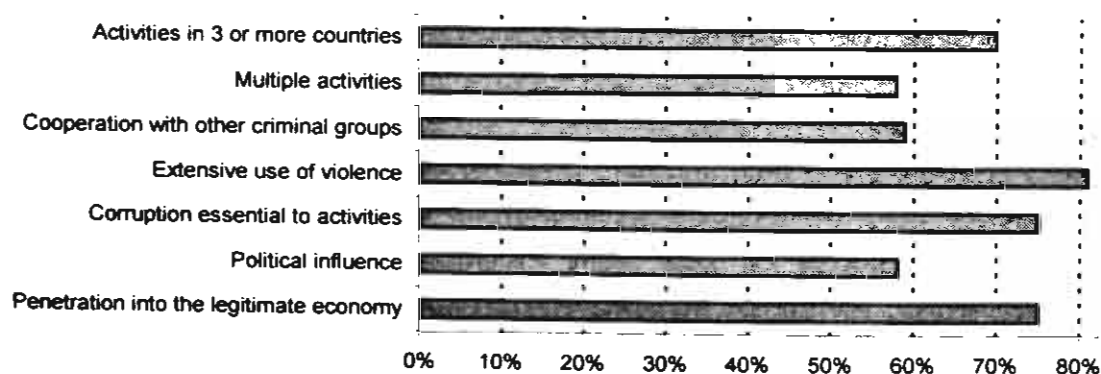

Figure 1: Characteristics of organized crime groups
(Source: UNODC)

10. Gone are the hierarchical structures (the families, the cartels, the cupolas and alike), specialized only in violence and therefore easily cast to the margins of society. Such groups have fragmented, replaced by an explosion of complex networks of criminal organizations whose activities span many countries, where governments may have different capacities and/or levels of political commitment to combat the problem. In short, available evidence shows that crime groups are more pervasive and dynamic in organization and have broadened their scope of operations, geographically and by sector : that is, not merely transnational and specialized, but trans-continental and diversified. The trend will continue in conjunction with globalization.
11. Criminal organizations are not purely creatures of the underworld. Their ‘business’ (bloody as it may be) crosses into the realm of legitimate commerce. For example, the vehicles (containers, for example) for illicit trafficking are the same as for legitimate business ; the arteries for the transport of illicit drugs and other contraband are often not unregistered ships or un-marked airplanes arriving at isolated airports, but commercial shipping, postal systems and couriers – the transport and communication network lying at the very heart of global trade. The profits from illegal activities are also almost always invested in the legal economy.
12. Just like legitimate business, organized crime today pursues multiple activities. While drug trafficking remains a key specialization, criminal organizations also engage in trafficking of whatever is available for profit – from nuclear waste and firearms, to protected species, cultural artefacts and even human beings. Cyber-links enable sophisticated fraud scams, by facilitating economic and financial transactions between people mutually unaware of who they are, where they are, and what their motives might be.
13. The violence that accompanies organized criminal activities weighs heavily on the victims. Think in particular of women kidnapped and trafficked for sexual exploitation, of children brutalized and then disposed of, of people of all ages forced into labour with little or no pay. On all continents human resources are sold and bought for quick return, vulnerable to the spread of disease, most particularly HIV/AIDS. Organized crime causes massive human rights violations, with education, health services, even freedom, denied in modern forms of slavery – from sweatshops in urban centres to exploitation camps in rural areas.
14. Transnational crime groups engage in extensive violence to bend victims’ resolve : threats and intimidation are targeted at public officials and at common citizens

- to gain acquiescence. Violence needs not be bloody : identity papers are destroyed, fear (including of retaliation against next-of-kin) is instilled, the risk of illness or the refusal of medical treatment (in brothels and at the work-place) are used as an instrument of coercion. At other times, violence may include forcing a woman to use or not use birth control, or to have or not have an abortion.
15. Crime undermines the human security of millions of citizens. In its most extreme forms, organized criminal activity is the cause of the perpetuation of humanitarian crises, starting from conflicts that are rendered more difficult to settle because of the greed and the illegal exploitation of assets in war-torn lands. In many urban areas, large populations live in constant fear for their life as a result of drug-related violence, town and city government are undermined, with communities being regulated not by consensus, but through fear. In this way, organized crime impacts heavily on the control and management of urban settlements, where, taking advantage of weak local government structures and governance mechanisms, it exerts a heavy influence on public investments, resource management and the daily livelihood of people. Cities are very often both the organizational nodes as well as the markets for illegal goods of international criminal networks.
16. Then there is the intangible aspect of the problem : the penetration of national governments, economic sectors, even people's minds and hearts. Almost everywhere, organized crime and high-level corruption are inter-dependent, one depending on the other in the conduct of business and in the search for a cover for illicit activities. Corruption often reaches into governments and parliaments, undermining the state and its institutions. Not only do crime groups engage in bribery to ensure the movement of contraband (be this drugs, weapons, or any other illegal commodity) across borders; they also engage in extensive political corruption. As a consequence, criminal groups gain political influence and render the administration of law less equal and fair. With the risk of public retaliation weakened, the reward of corruption becomes even more attractive : fighting corruption is integral to fighting organized crime.

III. Organized crime and corruption as global threats

17. While organized crime was first extensively studied in the context of the developed world (beginning in the 1950s), recent evidence suggests that the threat has now reached global proportions. Not only does organized crime continue to occur in rich countries (think of mafia-style behaviours, or more simply of recent corporate

crimes) : it is now increasingly present in developing countries. Given the scarcity of resources in these cases (to cushion the blows) the impact is of course even greater.

18. The rapid growth of organized crime in developing countries has been greatly facilitated, amongst other factors, by weak, even collapsed states; wars and ethnic strife ; mass poverty and wealth inequality ; and, high levels of corruption. In many cases, of course, it is difficult to discern whether such factors are a cause or the consequence of organized crime. Many fragile societies are trapped in a vicious cycle, where organized crime creates the conditions for its own growth, and countries are gradually weakened in their ability both to fight criminality, and to achieve decent levels of security and development.
19. While common denominators and shared features prevail, the nature of organized crime varies, depending on place and time. Marginalisation may push individuals to seek economic opportunities through illicit rather than licit means. Or, civil conflicts may push protagonists to seek control of resources (under, as much as above, ground), to bankroll their war effort, with organized crime acting as a mid-wife.
20. Like most social phenomena, illicit trade (and its links to organized crime) is driven by supply and demand, and by strong international linkages. Developed countries are often the consumers of illegal commodities (such as drugs, pirated primary resources, or counterfeits) trafficked from weak states or conflict zones. Contraband, such as motor vehicles or firearms, stolen in developed countries often make their way to criminal groups operating outside of them.
21. A good example of this interrelationship between developed and developing regions is the global pattern of trafficking in human beings (Figure 2). Countries of origin for trafficking in human beings are mainly Central and Eastern European, African and Asian states. Countries of destination are mainly those of the industrialized world. A similar pattern also characterizes the smuggling of migrants.

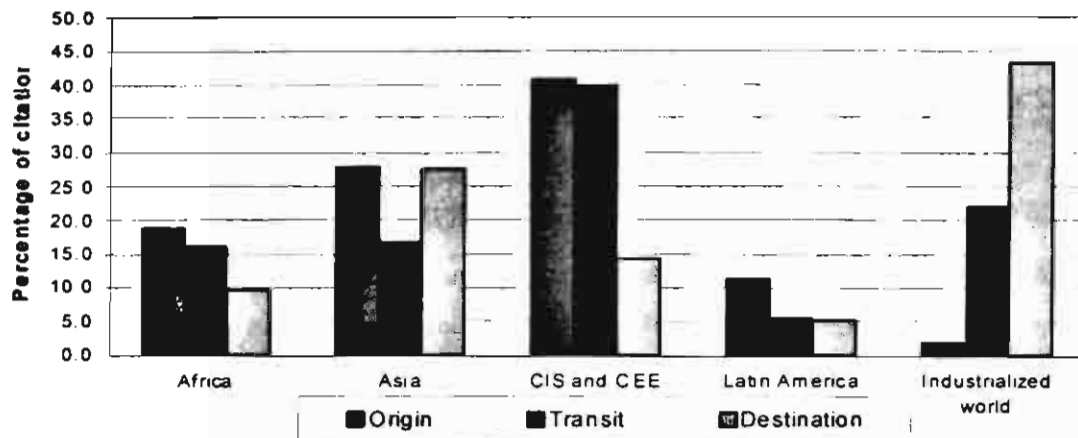

Figure 2 : Global human trafficking patterns
(Source : UNODC)

22. The consequences of international illicit trafficking – be it of narcotic drugs, human beings or firearms – are often felt in local communities. Take the case of a small town, where the sale of illicit drugs and the associated presence of prostitution (often by enslaved women) are connected to the violent use of unregistered firearms by criminal groups fighting for turf.
23. Importantly too, the sophistication of the banking sector, combined with the global reach of the Internet, have dramatically reduced the importance to crime and corruption of physical boundaries. For example, the fraudulent use of credit and debit cards by sophisticated organized crime groups making use of advanced counterfeiting technologies has now become a truly globalized business. By making use of off-the-shelf technologies, data from genuine credit cards can be compromised in one country in the morning, counterfeit cards produced in the afternoon in another country, then used that evening elsewhere again. The countries may not even be on the same continent. In the year 2000 alone global losses for fraud using plastic cards was estimated to be in excess of US\$ 2 billion.²
24. The global nature of today's organized crime requires a global response, *relying first and foremost on increased international cooperation*. The international community cannot surrender to the notion that crime and corruption are social malaises, unavoidable because so widely spread. Since unconditional surrender is

² Steve Vanhinsbergh, 'The evolution of plastic card fraud', ICPR, No 491, 2001.

not an option, the tough question is : at the United Nations are we doing enough about these social evils, individually and jointly?

25. This issue is considered next, including several proposals for UN action.

IV. IMPACT ON ACHIEVING THE MILLENNIUM DECLARATION

26. The activities of organized criminal groups have a profound influence on the three areas the Secretary-General identified in his report on the implementation of the United Nations Millennium Declaration : (i) peace and security, (ii) development, and (iii) human rights, democracy and good governance.³

A. Peace and security

27. Ongoing conflicts, as well as civil and political strife, are closely linked to the formation and growth of criminal networks. Conflicts and instability in the Andean region ; West, Central and Southern Africa ; Central Asia ; and South Eastern Europe have all been intimately associated with the growth of powerful criminal organizations. War not only generates instability, in which organized crime thrives ; it provides opportunity for illicit enrichment, through the creation of profitable new markets for smuggled goods (for example, natural resources and weapons). Criminal networks often constitute an important interface between legitimate commercial operations and dishonest groups within conflict zones.

28. In many conflict situations local warlords plunder entire regions and use their power for trading in weapons, drugs and local primary resources. Such warlords often block progress towards conflicts resolution, and strive for the perpetuation of anarchy and lawlessness under which their illegitimate business activities can thrive. Warlords and acolytes also violate human rights and humanitarian law. Given that they often operate under the guise of political motivations and their activities include both common and war crimes, warlords constitute a particular hybrid form of organized crime that pose significant policy challenges.

29. In most post-conflict situations, the growth of organized crime constitutes a challenge to the development of reformed institutions (police, customs and the judiciary). From Afghanistan to Iraq, from the Caucasus to the Balkans, in West

³ Report of the Secretary-General, Implementation of the Millennium Declaration, Fifty-eighth session of the General Assembly, Follow-up to the outcome of the Millennium Summit, 2 September 2003, A/58/323.

- as much as in East Africa, the evolution of criminal organizations poses an obstacle to achieving stable, more prosperous societies.⁴
30. Organized crime networks have been involved in the trafficking of firearms to, within and from conflict zones. This has had a dramatic impact on levels of casualties during the conflict and of criminal violence after it, both within states engulfed by conflict and in surrounding lands. Organized criminal groups, acting for profit, have reportedly also attempted to acquire weapons of mass destruction.
  31. As recognized by Security Council resolution 1373, the links between criminal activities and terrorism are important. Similarly, Security Council resolution 1456 stressed the need to prevent terrorists from making use of transnational organized crime, illicit drugs and drug trafficking, money laundering and illicit arms trafficking. Indeed, during the last three decades, the production and trafficking of illicit drugs have become a major source of income for terrorist groups, in (but not confined to) Latin America, Central and South East Asia. The connections between organized crime and terrorist groups are now a key security challenge.
  32. An assessment of the ways and means to counter warlords is essential if society wishes to combat organized crime in conflict zones. Such interventions must include the use of targeted law enforcement, progressively escalating from ‘naming and shaming’ of those with criminal links, to sanctions, to the regulation of natural resources, to the establishment of special tribunals and prosecutors.
  33. More focus is also required on the development of local specialized investigative skills to counter organized crime in post-conflict societies, including sensitivity to the needs of particularly vulnerable groups, such as women and children. Policing interventions in such environments must be viewed as an integral part of the rule-of-law continuum, coupled with parallel interventions in the other components of the criminal justice system such as the judiciary and penal systems.⁵ It is paramount that these issues are considered in the early stages of emergency and reconstruction, so that an appropriate basis is set for the development of innovative initiatives, the involvement of the community and the strengthening of local government structures to be able to counter organized crime through prevention and local action.

⁴ For Iraq, see *Addressing Organized Crime and Drug Trafficking in Iraq: Report of the UNODC Fact Finding Mission*, Vienna, 25 August 2003.

⁵ Renata Dwan (ed), *Executive Policing: Enforcing the Law in Peace Operations*, Oxford University Press, 2002.

Action 1 : Respond effectively to the links between organized crime, corruption and conflict – and the resulting challenges for peacekeeping and post-conflict reconstruction – by :

a. Using available expertise to ascertain the nature and extent of organized crime in conflict situations, as well as during the initial assessment phase of peacekeeping missions.

b. Building the combating of organized crime into the work of UN agencies involved in post-conflict and peacebuilding operations.

c. Collaborating in preventing and combating the trafficking of women and children to and from conflict and post-conflict zones, in particular those involving refugee and other displacement situations, including through the development and enforcement of strict codes of conduct for UN personnel.

d. Developing training curricula and recommending training modalities for peacekeepers on action against organized crime, trafficking in human beings and corruption.

Action 2 : Develop strategies to prevent trafficking of small arms and light weapons by organized crime in conflict zones, through the establishment and monitoring of systems of marking of firearms as outlined by the Protocol against the Illicit Manufacturing of and Trafficking in Firearms, as well as better cross-border law enforcement.

Action 3 : Ensure effective collaboration to prevent and combat money laundering and financing of terrorism.

Action 4 : Collect and analysis global data on incidents of illicit trafficking in nuclear and other radioactive materials, as well as biological- and chemical weapon relevant materials, and the involvement of organized crime.

B. Development

34. There is a causal, bi-modal link between organized crime and unsustainable development. On the one hand, organized crime directly impacts upon the ability of States to achieve sustainable development. This becomes evident if the UNODC index of organized crime is measured against UNDP's Human Development Index. The UNODC index is composed of a number of indicators, including the extent of smuggling in a number of illicit commodities, public and business perceptions of the degree of organized crime and corruption, and the extent of crimes such as homicide, robbery and corruption closely connected to organized criminal activity. A detailed overview of this data on a country-by-country basis indicates that high levels of organized crime correlate with low levels of human development.

35. On the other hand, underdevelopment and institutional weakness provide the context for organized crime and corruption to thrive. Organized crime bends markets out of shape. Legal practices are undermined by unrelated risks, investments and business decisions are distorted. Criminal organizations often operate through 'front companies', blurring licit and illicit business. Such companies undermine especially new business by undercutting prices. They can do so by making their profits from illegal activities, effectively eliminating honest competitors.

36. In developing economies, the activities of organized criminal groups impact directly upon the poor, who have few savings or resources to absorb the costs. The shadow economy fed by illicit profits means that there is less of a revenue base for education, health care, pensions, and other necessities. Criminal groups even target development agencies : so much that a better understanding is urgently required about how the UN system, especially technical and humanitarian assistance, could protect itself from criminal (or corrupt) activity. Criminal groups also target government services such as pension payouts, often the key source of resources in deprived areas. Criminal organizations have also had profound impacts on communities through the fostering of local criminal economies that subvert established systems of local governance. In more exposed countries this constitutes a serious impediment to municipal government.
37. Economic and financial crime is widely spread, involving investors across the world. The most severe damage occurs usually to the banking systems of developing countries. Such illicit activities may rival trafficking in illicit drugs as a source of criminal profits. They may even hurt the international financial system.⁶
38. Taking advantage of weak local government and failing administration, organized crime exerts control on cities, it manages urban resources, determining the right to housing or other services. In addition, it influences, through corruption and cooption of officials, decisions on land management and public investment, diverting them from public good to personal interests and illicit financial gain. When appropriate regulation and enforcement is not forthcoming, entire sectors of the urban economy may become organized under the ‘supervision’ of local gangs or warlords. The example of transport systems in many African cities is one such case.
39. Perhaps the most palpable, and least visible way in which organized crime undermines development is by driving away investors. Few companies expose their executives to kidnapping, violence or extortion. Parts of Latin America, and progressively Africa, are indeed cases in point.
40. Organized criminal activity also has longer-term impacts on culture, by stealing and trading in cultural property, often during civil strife. The cultural heritage of some societies risks being lost.
41. With the adoption and entry into force of a large number of Multilateral Environmental Agreements (MEAs) and their translation into national law, activities

⁶ International Monetary Fund, *Financial System Abuse, Financial Crime and Money Laundering – Background Paper*, 12 February 2001.

such as the illegal trade in endangered species and ozone depleting substances are now considered a criminal offence by States Parties. These are crucial measures to control a trade that has been substantial, is increasing and often run by organized crime.

42. Some important interventions to counter these challenges are underway, technical assistance and training is being provided to countries to counter the laundering of the proceeds of crime and to build more transparent financial systems, as well as supporting efforts at judicial reform and strengthening the rule of law. These activities provide a critical building block in tackling the issues outlined above, but importantly, must be combined with initiatives aimed at reforming and strengthening criminal justice systems, most notably the judiciary, in order to provide the necessary legal and institutional framework for sustained development.

Action 5: Develop of mechanisms to assist governments to prevent illicit trafficking and to recover illicit assets, including those arising from corruption by State officials.

Action 6: Review existing rules and practices concerning the delivery of technical cooperation including through procurement, with a view to preventing leakage of funds through corruption.

Action 7: Study the relationship of organized crime to urban planning, investments in urban development, and develop strategies to strengthen the role of local government and civil society in preventing organized crime and fighting its manifestations.

Action 8: Investigate how existing international instruments aimed at preventing the trafficking in cultural property¹ can be further complemented by interventions designed specifically to tackle the involvement of organized crime groups.

Action 9: In the area of environmental protection, develop a strategic response to the involvement of organized crime groups in the trafficking of illicit commodities such as endangered species.

C. Human rights, democracy and governance

43. Organized crime groups directly undermine human rights, subjecting individuals and communities to high levels of violence, fear and increased exposure to disease. Most vulnerable are the poor, those with fewer alternatives, who are more easily victims of threats and deception.
44. To a great extent organized crime syndicates cause HIV/AIDS epidemics among injecting drug users, in prisons and in the sex industry. The complex relationship between organized crime and HIV/AIDS can be illustrated by developments in Eastern Europe, the Russian Federation and Central Asia in

¹ These are the Convention for the Protection of Cultural Property in the Event of Armed Conflict of 1954, and in particular the Second Protocol of 1999, and the Convention on the Means of Prohibiting and Preventing the Illicit Import, Export and Transfer of Cultural Property of 1970.

the course of the last decade. After the break up of the former Soviet Union, various social institutions ceased functioning in the newly independent states, particularly the drug control and the health care sectors, and, as a consequence, there was a huge influx and increased availability of drugs, organized by international and national crime syndicates.

45. This development led to a dramatic rise in the number of drug users. For example, in the Russian Federation, the number of registered drug users more than doubled from 1998 to 2003. The real number of injecting drug users (IDUs) alone is estimated at about 2 million. Injecting drug use carries a significant risk of HIV transmission, and as a result the incidence rates for HIV infection have increased dramatically. Today, it is estimated that there are approximately one million people living with HIV/AIDS in the Russian Federation, a significant proportion – estimated in 2002 at well over 50 percent – having acquired the disease through using contaminated needles when injecting drugs. Heterosexual transmission and transmission while in prison are other modes in which HIV/AIDS has spread in Eastern Europe, Russia and China. The rapid increase in drug use in these lands was in large part a result of organized crime groups seeking to create an expanded market for illicit drugs.
46. The situation in Central Asia is even more worrying. Here there has been a particularly rapid increase in drug abuse given these countries' exposure to drug trafficking from Afghanistan. Figure 3 shows the number of registered cases of HIV/AIDS in Central Asia since 1999 as compared to an estimate of the proportion of cases regarded to be related to injecting drug use. The average proportion of HIV/AIDS cases related to injecting drug use in 2003 for the region as a whole is estimated to be in the order of 75 percent.⁸ In China the equivalent measure is 79 per cent ; in Russia and Ukraine it could be as high as 90 per cent.

⁸ This includes data from Kazakhstan, Kyrgyzstan, Tajikistan and Uzbekistan. Data was not available for Turkmenistan.

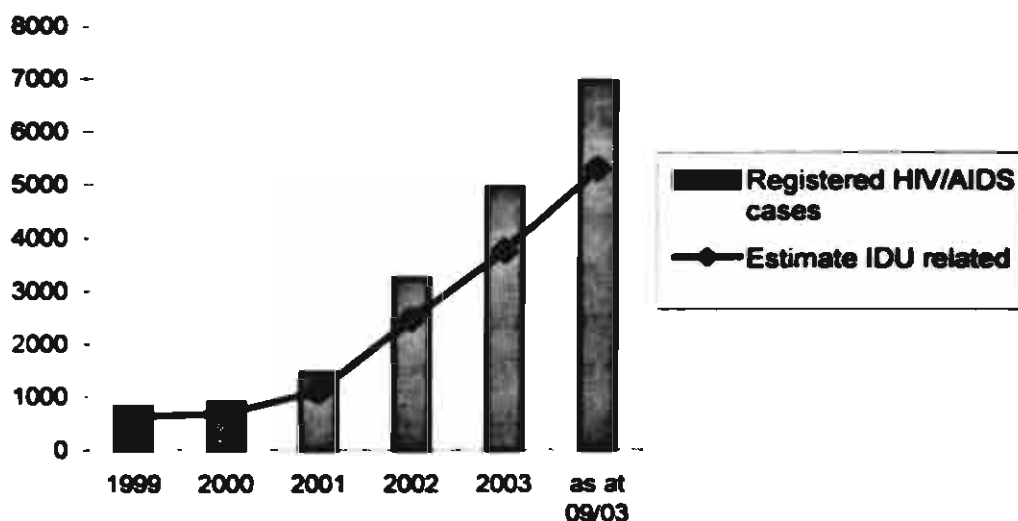

Figure 3 : HIV/AIDS transmission in Central Asia through injecting drug use
(Source : UNODC)

47. The trafficking of human beings and their sexual exploitation is one of the most terrifying violations of human rights. Gender based violence against women and girls, as a result of trafficking, includes rape, forced or unwanted pregnancies and sexually transmitted diseases.⁹ The exploitation of children either for forced labour or forced sex, including paedophilia, have traumatic consequences for young people, undercutting their chances of living normal and productive lives.
48. Criminal groups engaged in the smuggling of migrants destroy lives at the early stage. Individuals, whether trafficked for exploitation or smuggled for labour, have difficulty returning to their home countries, including practical difficulties resulting from the loss of identification and travel documents. In some cases the obstacles to return may be related to the fear (and stigma) of the treatment that awaits them. In certain circumstances, refugee recognition may be warranted. Criminal groups engaged in the trafficking of human organs and body parts also target the poor and the vulnerable.
49. Modern technology, most notably the Internet, has provided new opportunities for sexual exploitation. As recognized by the World Summit on the Information Society in December 2003, the potential for information and communication technology to promote the development goals of the Millennium Declaration is

⁹ Office of the High Commissioner for Human Rights, *Recommended Principles and Guidelines on Human Rights and Human Trafficking*, Geneva, 2002 (E/2002/68/Add.1).

dependent on, amongst other factors, the promotion of a global culture of cyber-security, including through the prevention of information and communication technologies being used to promote violence, all forms of child abuse, including paedophilia and child pornography, and trafficking in, and exploitation of, human beings.

50. A growing market for international ‘sex tourism’, which includes the sexual abuse of children, has also been exploited by organized criminal networks involved in trafficking of human beings.
51. Apart from undercutting human rights, organized criminal groups actively work to subvert democratic process, including through influencing judicial systems and the outcome of elections and the ‘buying off’ of elected officials. Transparent and well-functioning judicial systems (including law enforcement, prosecutors and judges) are crucial to limiting the power and influence of organized crime. Similarly, more transparent systems to promote accountability are needed to eliminate the links between organized crime and political party funding. In many countries, widespread public suspicion that judicial systems are corrupt and that criminal acts are committed by elites in both the private and public sectors undercuts government legitimacy and undermines the rule of law. In short, countries that are ineffective in enforcing the rule of law are likely to have significantly higher levels of organized crime.¹⁰
52. A clear criterion for preventing and combating organized crime, as well as holding other countries to the standards necessary to achieve this, is the presence of political will and commitment.

Action 10 : In order to counter trafficking in human beings and smuggling of migrants in a more effective and collaborative way :

a. Formulate the principles of a joint strategy for information campaigns on trafficking in human beings and smuggling of migrants, including the provision of relevant information on available channels for legal migration. Cooperate in international awareness raising campaigns targeting visitors to some countries in order to counter the problem of ‘sex tourism’.

b. Develop joint initiatives aimed at building local capacity to effectively counter trafficking in human beings and smuggling of migrants, with particular attention to women and children, taking into account the respective mandates of individual agencies.

¹⁰ This conclusion is based on analysis conducted by UNODC that measure levels of organized crime against a World Bank measure for the rule of law.

Action 11 : In relation to the links between organized crime, drug trafficking and the spread of HIV/AIDS, the following initiatives should be undertaken :

a. Build local capacity to provide care, support and counselling services for repatriated victims of trafficking with HIV/AIDS notwithstanding whether they are in countries of origin, destination or transit. In particular, such interventions must address the reproductive and sexual health needs of victims, including the consequences of sexual violence.

b. Work towards providing care and support to victims of trafficking with HIV/AIDS. Assess, as a matter of urgency, the levels of HIV/AIDS in prisons and implement harm reduction measures.

Action 12 : Collaborate to find creative mechanisms to prevent and assess the impact of organized crime on human rights, including emphasising the importance of effective systems of integrity and oversight in law enforcement agencies specifically assigned with this task.

V. TOWARDS AN INTEGRATED APPROACH

53. Organized crime is evolving rapidly and now constitutes one of the key security challenges facing the global community. New and recent trends, including the expansion of the number of weak states and the presence of zones of conflict and instability, are having a dramatic impact on the nature and development of organized crime. Increasingly, the activities of organized criminal networks are expanding beyond their traditional sectors of trafficking. Already organized crime groups are heavily involved in the trafficking of human beings and there are indications of a growing trend towards sophisticated fraud in the financial and other sectors.
54. These and other developments suggest that, more than ever before, confronting organized crime must rely on a holistic response that is based not only on the establishment of more effective instruments of law enforcement, but on ensuring the long term success of political, economic and social development processes. There is thus a need for the UN system to pay much greater attention to the crosscutting impact of transnational organized crime, using the momentum generated by the entry into force of the Convention on Transnational Organized Crime and of its three Protocols and the adoption of the Convention against Corruption.
55. It should be emphasised that effectively enforcement of these Conventions relies on adequately functioning criminal justice systems. A key focus therefore must rest on institution building, in particular in the area of criminal justice.
56. Some data on the extent, nature and impact of organized crime has been presented here. This is just the beginning of a process of learning how trends in organized crime can be effectively measured and monitored. Information gathering

across a variety of sectors on the nature and impact of organized criminal activity is essential to effectively combating the problem. UNODC has developed some expertise in this regard and will continue to work on strengthening its capacity in conjunction with the UN system and other relevant partners. The aim of the UN system should be to develop a network of expertise on issues of organized crime and corruption, in order to facilitate the dissemination of information on trends and best practices.

57. All agencies involved in issues related to peace and security, development, governance and human rights need to review their activities so that the UN system's response to issues of organized crime and corruption to date can be documented. Many UN system organizations, including the World Bank and IMF, have a substantive and mutually reinforcing role to play in this regard. Strategies, based on a common understanding of the problems, need to be developed and an action plan of joint activities addressing, for example, trafficking in human beings, alternative livelihoods, HIV/AIDS, money laundering and corruption needs to be prepared.

The Resident Coordinator system

58. There is a need, therefore, for all agencies to cooperate at the field level to address the issues of organized crime and corruption in order to fulfil their own mandates with maximum efficiency. The situation in the respective country should be assessed with regard to each of the major areas covered in this paper and an analysis and achievement indicators included in the Common Country Assessment. Responses to the problems should likewise be integrated into the country UN Development Assistance Framework (UNDAF) by the UN country team.

Partnerships

59. The role of, and the UN's collaboration and coordination with, specialized international organizations outside the UN system is crucial. These would include notably the International Criminal Police Organization (ICPO/Interpol), the World Customs Organization (WCO), the Financial Action Task Force (FATF) of the Organization for Economic Cooperation and Development (OECD) as well as related regional organizations.
60. Non-governmental organizations also need to be included in a comprehensive response to organized crime as they hold a wealth of information and have an outreach to populations not readily accessible to the international community.

UNODC collaborates, for instance, with Transparency International on corruption information and sub-contracts local NGOs to implement victim support segments of criminal justice and human trafficking projects. NGOs often possess strong lobbying power that can be effectively utilized.

61. Local government is a key (and often ignored) partner in countering both organized criminal activity and its impact. More effective systems of local regulation, for example, of alcohol sales, prostitution, or taxis, as well as targeted urban renewal projects constitute important interventions by municipal government.

Prevention

62. Critical to any discussion of how the UN system should confront organized crime is a focus on preventing its occurrence. It should be noted that both the Convention against Transnational Organized Crime and the Convention against Corruption contain detailed provisions in respect of preventive measures, including provisions for the sharing of information amongst states and on promoting public awareness as to the threat posed by organized crime and the related problem of corruption.¹¹ The Convention against Transnational Organized Crime urges State Parties to participate in projects aimed at the prevention of transnational organized crime through, for example, “by alleviating the circumstances that render socially marginalized groups vulnerable to the action of the transnational organized crime”.¹² The Convention against Corruption contains specific provisions on the prevention of money laundering.¹³
63. The comprehensive response to organized crime argued for in this paper presumes that law enforcement interventions are the last resort, and that an array of policy interventions are required both to make societies less attractive for organized criminal and victims less vulnerable to being exploited by criminal groups. Greater debate is required across the UN system as to the viability of various interventions in this respect, along with a more systematic mechanism in which lessons can be learnt and best practices refined in the area of prevention. This includes the critical area of awareness raising and civic education.

¹¹ Article 31 of the Convention against Transnational Organized Crime and Chapter II of the Convention against Corruption.

¹² Article 31 (7).

¹³ Article 14.

**The Development of Prevention and
Suppression Measures to Tackle
Organized Crime in HK and Significant Experience**

Presented by

Mr. Stephen FUNG Kin-man
Chief Superintendent of Police, Organized Crimes and Triad Bureau
Hong Kong
7 September 2004

*The Second
National
Symposium
of Justice
Administration*

The Development of Prevention and Suppression Measures to Tackle Organized Crime in HK and Significant Experience

Organized Crime

Many organized crimes today have common features or are multi jurisdictional in nature. In an era of regionalization and globalization, criminal syndicates are possible to conduct their illegal activities among countries and crime does not necessarily stop at borders or boundaries. The substantial potential negative impact from these crimes poses a serious threat to the societies that we serve as law enforcement agencies.

What is organized crime? Before answering this question, I think I am quite correct to say that organized crime exists in every country irregardless of whether the country is developed or not. To devise measures to tackle the problem, the primary task is to understand the common features or characteristics of organized crime.

As with other common types of criminal activities, organized crime is primarily an economically driven enterprise. It is the lure of easy money that propels illegal activities to develop, advance and spread around.

It is also because of its sophistication and high degree of organization; organized criminal activities could produce significant profits and at the same time, reduce risk of detection.

A simple mathematical representation is that – organized crime = huge profit + easy to get away.

Brief Description of Hong Kong

In order to demonstrate the current problems being experienced by the Hong Kong Police Force, I would like to provide a short introductory overview of Hong Kong, its main features and its police force. It is my intention to show many of the organized crimes that we face in Hong Kong have features very similar to crimes experienced in other countries throughout the Asia Pacific Region.

Hong Kong is a Special Administrative Region of the People's Republic of China. It has a total area of some 1,102 square kilometres and a population of almost 7 million people.

Hong Kong is renowned as an international financial and trading centre and has a thriving equities and futures market. It has one of the largest container ports in the world and is

a vital re-exporting hub in the Asia Pacific region.

With a cross-section of Asian and Western cultures, Hong Kong is also a popular tourist destination with some 15.53 million tourists visiting Hong Kong in 2003 alone. From 2006 onwards, with the opening of Disney Land Entertainment Park, the number of tourists, particularly from the southern regions of China, can be expected to increase quite considerably.

Hong Kong, like any large city in the world with a dense population, has certain crime problems and faces certain challenges. However, because of its unique location in the Asia Pacific Region, in particular its close proximity to the Mainland China, and the transient nature of certain sectors of the population, a number of our crimes also have an “international” flavour to them, which brings about its own particular challenges.

Furthermore, economically, Hong Kong is merging more and more with the southern part of Guangdong province, an area known as the Pearl River Delta. In spite of the obvious economic benefits this brings, particularly with the concluding of the Closer Economic Partnership Agreement (CEPA) between Hong Kong and the Mainland, it also has the potential to add to our crime problems due to the greater number of persons travelling to and from Hong Kong and the huge increase of business activities between the two places.

Hong Kong Police

The Hong Kong Police has an establishment of over 27,000 officers to police this small but busy city. It is the only police agency in Hong Kong and is completely independent. Hong Kong enjoys a virtual total autonomy in policing.

Because Hong Kong has a common law judiciary system its police powers are similar to those in other common law countries. Furthermore, the Hong Kong Police over the last three decades has gone through a transformation from a paramilitary colonial police force to today's modern police service, which is integrated with the community and has a culture of service to it.

Origin of Triads

Often in popular discussion, organized crime is considered synonymous with triad activity. Although such a link does exist it is more tenuous than commonly believed.

Triad Societies appeared in Hong Kong even before the Chinese ceded the territory to the British in 1842, and they remain active in what has now become a Special Administrative Region of the Republic of China.

Triad societies are Chinese secret organizations and they stemmed from patriotic secret societies formed in 17th Century to fight against the oppressive and corrupt Qing dynasty. Nowadays they have developed into criminal organizations with no political agenda.

The Second
National
Symposium
of Justice
Administration

Triad Society in HK

In Hong Kong, society's perceptions about triads range from the mystical to gangs of thugs and they are formed, as in all countries, partly by the media and partly through individual experiences.

Triad involvement in crime cases perpetuates stereotypes formed by the public, which is led and reinforced by a media keen to report on triad membership, the secrecy, violence and corruption associated with their activity.

In fact, most present day triad societies only have horizontal organization structures consisting of co-operative networks whose activities are based on personal introductions and mutual interest. Some are actually loose cartels consisting of a number of independent gangs.

Central to this network is what is termed, interpersonal relationship, which facilitates activities or ventures in a manner similar to the way membership in a business organization facilitates the activities of a legitimate businessman.

Organizational control is not as rigid as it once was, and triad members now often put personal benefit above organizational interests. Increasingly, triad gangs are fighting each other for control of profitable businesses, while individual members often run their own rackets or freelance their services. But be sure that not all triad members are criminals. In Hong Kong, the majority of so-called triad members actually have regular jobs and are not active in criminal activities. The active full time triad criminals are much fewer in number than is generally thought.

A few triad societies still continue to use triad jargon, titles, practices and token rituals to maintain the myth and enhance the image of a powerful organization. Such myths intimidate the ill informed members of public and also convince a new recruit that he has indeed joined a powerful elite.

Organized Crime as a Corporate Business

Traditionally, triad activities were territorial, engaging in monopolization of services, extortion and protection money from small businesses such as non-franchised public buses, fish and vegetable markets. In recent years, there has been a shift of lower level triad activity in Hong Kong into the establishment of legitimate businesses and into the service-providing sector. Such activities include :

- Loan sharking and debt collection;
- Sales of contraband goods / Selling counterfeit VCD;
- Syndicated Prostitution;

การป้องกัน
ทางวิชาการ
ระดับชาติว่าด้วย
อาชญากรรม
และ

- Credit Card Fraud; and,
- Drug Trafficking.

The development of triad and organized crime in Hong Kong has seen triad societies establish legitimate business activities that support and develop illegal activities. In addition, the education of a new generation of triad members provides not only useful skills and qualifications, e.g. legal and financial, but also new social status.

Other than triad societies, the emergence of a different criminal subculture whose members come from a wide variety of background has also caused concern. They are not affiliated with any traditional organized crime groups. Most have occupations or business and they take advantage of their connections, positions and reputation in the provision of illicit goods and services to make more money.

Most are also aware of the inherent risks of criminal activities and do not intend to do them for long. These enterprising agents have no identifiable organizations, no rigid structure, no clearly defined deviant norms and values. They can conceal their criminal activities through their involvement in lawful business activities. Their participation in criminal activities is sporadic rather than continuous.

For example, they may participate or invest in one human smuggling operation, collect the illegal profit and put the money in real estate or other legal business such as restaurants. They may not be involved in any illegal activities for a prolonged period of time until another opportunity arises, or stop illicit business whenever there is heightened level of law enforcement activities. Transnational criminal activities among these enterprising personalities are therefore fluid in terms of their patterns of operation and transient in terms of their organization.

Existing Problem / Challenge in Hong Kong

I would now like to move on and discuss the challenges in law enforcement that Hong Kong faces and they basically include counterfeiting and forgery matters, fraud, technology crime, narcotics and violent crime. Each poses its own unique problem.

Serious Commercial Crime

Fraud and “white collar” crime has become increasingly global in nature with the movement of goods and payment for those goods often going through a number of different countries. This may involve letter-of-credit frauds, investment frauds or bank frauds to name but

a few and very often requires liaison with our overseas counterparts and even enquiries overseas to recover relevant documents or interview key witnesses.

Cyber Crime

Another typical example of crime becoming more global in nature is the increase in cyber crime, particularly the theft of “online” data and hacking into computer systems. Furthermore, computer-related crime also includes fraud, forgery, intimidation, the publication of obscene articles, and illegal gambling.

We can see that IT and the Internet provide avenues for the expansion of both legitimate and illegal activities. Criminals who are familiar with the technology would without hesitation exploit the medium provided by the Internet to perpetrate the innocent. The speed provided by the Internet and the absence of boundary limitations poses difficulties in the investigation of crime involving information systems.

The Hong Kong Police has set up its own Technology Crime Division to deal with this type of crime. In recognition of the fact that good cooperation is needed between various law enforcement agencies in this area, the first Asia and South Pacific Region Technology Crime Investigation and Training Seminar was held in Hong Kong in October 2003, in conjunction with the Interpol Asia South Pacific Working Party on information technology crime.

Narcotics

In relation to narcotics, Hong Kong has been synonymous with drugs for many years, especially heroin, which is still the most widely abused drug in Hong Kong although there has been an increasing use by youngsters of psychotropic substances such as ketamine, ecstasy, and cannabis. Until the late 1980s Hong Kong was a drug processing centre and transit point for heroin but since the early 1990s the situation has changed.

For a long time the processing of drugs in Hong Kong has been stopped and in November-2000, Hong Kong was removed from the US Government’s annually published “Major’s List” of drug transit countries.

A number of people however are still involved in international drug trafficking either as controllers, brokers, financiers or deliverers in Hong Kong. Traditionally, heroin supply came from the “Golden Triangle” Region into Hong Kong by vessels over the South China Seas. More recently the supplies have come over the land route and into Hong Kong via China.

Joint efforts with the Mainland authorities have resulted in the disruption to the supply of drugs and as a result of various operations, substantial seizures of drugs have resulted in

supplies being stopped from reaching the addicts in Hong Kong. Furthermore since the early nineties and due to close cooperation with other law enforcement agencies, Hong Kong is rarely a transit centre for drugs to other countries these days.

Having said that, at times although, drugs may not physically pass through Hong Kong, some or all of the arrangements for moving those drugs may however be made in Hong Kong.

Human Smuggling

Like dangerous drugs illegal migration has had a long history in Hong Kong and it remains a subject of international concern. Illegal migration from Mainland China into the HKSAR or for onward journeys to Chinese communities elsewhere has been a problem for many years. The majority of these “human cargo” are of Fujian native, with Japan, Hong Kong, Canada and USA, being their favourite destination countries.

The methods used to smuggle the illegal immigrants are constantly evolving, but broadly speaking, three categories are prominent :

- use of forged documentation on air carriers.
- cargo container stowaways; or,
- direct sea incursions on modified cargo ships;

Most users of forged travel documents are PRC national and the common mode of forgery remains to be “photo / bio-data page substitution”.

There were no incidents of container stowaways connected to Hong Kong between 2001 and 2003 after the neutralization of 2 active syndicates in 2000. An isolated case, however, occurred on 2004-02-24 when a law enforcement agency of Los Angeles, acting on information provided by Hong Kong Police, found 19 PRC males inside a container shipped out from Hong Kong through some neighbouring areas. The persons arranging for the smuggling trip have been arrested pending criminal proceedings.

The last sea incursion incident was in November 2001, when a river trade cargo vessel conveying 156 PRC migrants destined for Japan was intercepted by Police in Hong Kong waters.

Intelligence indicates that most of the human smuggling to overseas destinations is organised and arranged in Mainland China and only involves Hong Kong individuals if Hong Kong is used as a transit point and local assistance is required.

With Hong Kong as a major transportation hub, it is occasionally used by illegal immigrants en-route to other destinations. During 2003, we continued our efforts against human smuggling in collaboration with the Hong Kong Immigration Department and other

overseas law enforcement agencies. Fifty persons were arrested at various times and a quantity of forged travel documents and huge amounts of cash were confiscated. The US Government State Department has acknowledged the efforts made by Hong Kong in this regard in its Annual Report on Trafficking in Persons.

Firearms and other serious crime

Hong Kong has exercised stringent legislative control over the import, export, usage and storage of firearms. Close cooperation with neighbouring police authorities in the Mainland and Macau has also helped to keep crimes involving the use of firearms under control and we have put in place a system of immediate notification and exchanges of intelligence on cases relating to firearms, which I am pleased to say is functioning well.

The Hong Kong Police in conjunction with our Mainland counterparts regularly conduct intelligence-based operations with the aim of neutralizing syndicates involved in the commission of serious and violent crimes using firearms. As in June-2003, an organized gang which recruited Mainland Chinese to come to Hong Kong illegally and commit robberies on cash-in-transit conveyances was neutralized.

We are also actively engaged in the neutralization of other criminal groups engaged in vehicle theft, smuggling of stolen vehicles, syndicated vice, gambling, cross-border crimes and other triad monopolies. Liaison takes place between the Hong Kong Police and the Mainland authorities at various levels to ensure that no effort is spared in combating these types of crime.

These liaisons have produced some very pleasing results. Recent operations with the cooperation of Guangdong PSB code-named “Bluebird”, “Bluebird II” and “Fire Lily” targeted triad related cross border vice syndicates with “Fire Lily” itself resulting in the closure of 70 vice establishments, the arrest of 213 persons and the seizure of HK\$86 million in assets.

Money Laundering

The issue of money laundering is a global problem and Hong Kong as a leading financial centre is not immune to the inflow of illicit funds. Fortunately, we have in place legislation enabling the proceeds of drugs-related offences, or from other organized or serious crime to be restrained and, upon conviction of various offences in court, to be confiscated. We believe that hitting the criminals in the pocket and ensuring that they do not enjoy the fruits of their ill-gotten gains is one of the most effective ways to deter future illegal activities.

However, due to the increasing global nature of financial transactions and the various places that proceeds of crime can be put into (for example into shares, bonds, bank accounts, properties etc.) and in various parts of the world, it is increasingly necessary to follow the asset-trail around a number of countries and this cannot be done without good liaison with our overseas counterparts. In this regard Hong Kong is an active member of both the Financial Action Task Force (FATF) and the Asia Pacific Group on Anti-Money Laundering, through which forums Hong Kong has kept abreast of various money laundering developments in and around the Region.

Quick Cash Crime

There is no doubt that our closer integration with the Mainland has had a significant impact on the city's crime trends. Whilst we maintain strong and regular liaison with Mainland agencies it is inevitable that with significant increases in visitors there will be an increase in criminals and undesirables. The reality however proves that increased visitors do not merely bring more criminals; the increase in arrivals also means an increase in potential victims. Our Mainland visitors have a habit of arriving flush with cash ready to purchase Hong Kong's high value brands and designer products. Unfortunately some fall easy pray to pickpockets and other "quick cash crime" opportunists. The way which they committed the crime is becoming more and more organized has caught our attention.

Operating Techniques Of Organized Crime Groups

Violence

For organized crime groups, violence is a major tool of their criminal arsenal, providing internal control as well as a highly visible external weapon.

Both the application and the credible threat of violence are central to the way organized criminals operate. They use targeted violence to promote organizational goals, eliminate competitors, and in the extreme remove political threats.

Organized crime groups may also kill financial competitors and eliminate rivals within the organization. The application of this form of violence is consistent with settling "turf" and obtaining or maintaining monopolization of the criminal enterprises in a specific geographical area.

Information Technology

Increasingly, criminal groups exploit information technology to support their operational activities. It is to maximize the effectiveness of their operations through the use of rapid, robust, and relatively secure communications.

They use many less visible techniques – such as the Internet, satellite phones and cell phones – finding them essential to maintaining their organizations and committing their crimes.

These groups have also utilized the information found on the Internet, such as the media and other open sources, in order to enhance their intelligence gathering capabilities. Information technology also enhances the ability of criminal networks to remain at arms length when interacting with the legitimate sectors of the economy.

Sophisticated intelligence operations are central to gathering information on targets, reducing the group’s vulnerability, and identifying sympathizers or individuals they can corrupt for the objectives.

The advance of technology the groups use in turn decreases the ability of law enforcement or intelligence agencies to detect their activities.

Money Laundering

Technology allows instantaneous transfer of funds, making money trail harder to follow. It has transcended borders and nationalities and criminals do not respect sovereignty.

Money Laundering is the process of “cleaning” illicit financial proceeds to disguise its origin and make it available to be spent or reinvested legitimately without leaving a telltale paper trail. This not only facilitates integration of criminal proceeds but also reduces risk of loss and the deliberate attempt is to escape detection.

Money laundering has three stages namely – placement, layering, and integration with the banking system remaining one of the most important vehicles for money laundering.

In moving money internationally, organized criminal groups exploit both the legitimate and illegitimate banking systems – merging the legal and illegal so that proceed of crime would not easily be distinguished.

International organized criminals also have the ability to exploit the differences in legislation among different countries to their benefit. When money-laundering barriers are set up in one system, they at once move to another.

For example, when one offshore banking centre tightens its reporting requirements, illicit funds are likely to move to another. It is reasonable to assume that the obstacles placed on international organized criminals when their assets are frozen mean they will move into less regulated sectors where funds are harder to detect. In other words, countries with strict banking secrecy laws are considered a magnet for dirty money.

Corruption

Corruption is a multifaceted tool in a number of respects. The reasons to employ corruption vary across organizations, but they often focus on primary motivation of enhancing impunity.

The methods of corruption are also diverse. The most common form is monetary payment, and this remains a popular form of corruption.

Having said that, we rarely see this technique being employed in Hong Kong.

Hong Kong's Strategies

To meet current and future challenges Hong Kong is using a multi-dimensional and multi-agency approach to countering organized crime that focuses on legislation, enforcement action, and international co-operation.

Our primary weapon is legislation, which

- Makes triad membership and activities illegal and in particular it criminalizes management or participation in triad activities with Maximum Penalty of a fine HK\$1 million and imprisonment for 15 years. (**Societies Ordinance, enacted in 1949**) ;
- Compels a person to attend an interview (witness order), supply information and produce material for inspection (production order) (**Organised and Serious Crimes Ordinance, enacted in 1994**) ;
- Allows for heavier sentencing (enhanced sentencing) (**Organised and Serious Crimes Ordinance**) ;
- Confiscates money from organised criminal activities (**Organised and Serious Crimes Ordinance** and the **Drug Trafficking (Recovery of Proceeds) Ordinance**) ;
- Provides for controls on Remittance Agents and Money Changers ; and,
- Ensures the safety of witnesses and their relatives by providing witness protection program, re-identification of witness and re-location of witness etc. (**Witness Protection Ordinance**).

The legislation is designed with enforcement in mind and it empowers the Police to suppress organized crimes. It not only provides strong deterrents to organized crime but also give confident assurance to the general public.

Police Enforcement

A multi-disciplined approach, linking departments within the police and other government agencies, is seen as an effective means to counter the increasing complexity of local and transnational crime.

In May 1999 the Joint Investigation Team (JIT), comprised of members from the Police, Immigration and Customs, was formed to facilitate co-operation and improve co-ordination amongst the three departments in combating human smuggling. JIT has close and co-operative relationship with Chinese law enforcement agencies dealing with human smuggling.

On the other hand, the Hong Kong Police have regular meetings with the Department of Justice to improve investigative practices, enhance sentencing and confiscation orders carried out by the courts.

The Police also recognise the importance of intelligence in the fight against organized crime and have taken measures in recent years to have the intelligence network strengthened. Having upgraded the capability of the intelligence-gathering network, a proactive approach in launching attacks was adopted. In this regard, a reliable intelligence network helps in identifying criminal groups for targeted enforcement action.

With intelligence of good quality the mounting of undercover operations in the neutralization of criminal syndicates becomes an effective means to attack the criminal syndicates. Recognizing that attacking the benefits and proceeds of crime can be as equally important as apprehending the culprits, quite often, the financial base of the syndicate will be the focus of attack.

In addition to specific Police operations, high profile enforcement patrols have been maintained at problematic locations to maintain law and order.

In recognition of the reality that Police cannot be everywhere at all times, support from the community to fight organized crime is considered essential. To this end, we have increased transparency in policies formulation to foster Police / societal partnership. Furthermore, we focus education on youth to raise public awareness of individual roles in crime fighting. Another important partner that we have invited onboard is the media and the aim is to give more coverage on social responsibility.

International Co-operation

Co-operation and exchange are key elements in expanding an organisation's knowledge resource and effectiveness.

China

Because of Hong Kong's geographical position and its history and unique political situation it acts as a window for Mainland China and the rest of the world.

To combat the growing trend of triad activities in the Mainland, the Force works closely with the Mainland's Public Security Departments in exchanging criminal information and mounting joint operations targeted at criminal gangs. Regular visits are conducted and joint seminars held to exchange experiences and knowledge.

International

As to international co-operation, I will briefly cover bilateral agreements and liaison, both at home and abroad.

การประทุษ
ทางวิชาการ
ระดับชาติว่าด้วย
งานยุติธรรม
ครั้งที่ ๑

Bilateral Agreements Bilateral agreements have been established with a number of countries to prevent criminals escaping from justice in Hong Kong or other countries (**Surrender of Fugitive Offenders Ordinance**), facilitate international co-operation amongst law enforcement agencies and assist in the investigation of transnational crime (**Mutual Legal Assistance in Criminal Matters Ordinance**).

Liaison

Many international agencies, including the AFP of Australia, FBI, DEA, US Customs Service, Secret Service and RCMP of Canada to name a few, have liaison officers stationed in Hong Kong.

Hong Kong Police Liaison Officers are also permanently based at Interpol Lyon in France. We are now also preparing sending an officer to Thailand.

Many Hong Kong officers have been sent overseas to attend conferences and training courses. These visits are invaluable in developing understanding and co-operation.

Strengthening partnerships between countries is likely to enhance the efficiency of their legal assistance contacts. This is because a country's enthusiasm for this kind of cooperation is so dependent on trust. By knowing each other better and understanding each other more, respect and trust will grow.

Conclusion

Organized crime exists as a huge threat today and it will continue to challenge law enforcement agencies in ways, which are difficult to predict. Economic difficulties, political and socio-cultural struggles will encourage more groups to engage in criminal activities to sustain their activities. Breakthrough technologies cause an involuntary improvement in the capability of criminals who will become more sophisticated, globalized and adaptable.

With this in front of us, we have to realize that the fight against transnational organized crime requires all of us to think and move beyond our normal horizons. If crime crosses all borders, so must law enforcement. We have to cooperate to build international trust to increase the value of our efforts in the pursuit of justice.

To bridge the gap between law enforcement agencies in different countries, we all need to explore other avenues of cooperation to render cross border investigation and prosecution of transnational organized crimes possible. Extraditions and mutual legal assistance in criminal matters are core matters to be further examined. There is also a need to harmonize legislation and criminalize all forms of transnational organized crimes in order to eliminate such a heaven for these illegal activities.

As leading law enforcement agencies, we must not just simply concentrate on

The Second
National
Symposium
on Justice
Administration

responding to existing threats to the public's safety but also focus on the future, preparing for the challenges ahead.

In closing, I urge you all to take maximum benefit from attendance at this conference, which provides a forum for the exchange of new ideas and best practice. The true value of such an event will be realized in the years to come as every one of you maintain contacts made, share information, learn from each others' successes and failures and continue to work towards a mutual security goal.

Thank you.

สรุปผลการประชุม

โดย นายวันชัย รุจนวงศ์ อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
นายวิศิษฐ์ วิศิษฐ์สรอรรถ ผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม
วันอังคารที่ 7 กันยายน 2547

นายวันชัย รุจนวงศ์ : สวัสดีครับ เราได้มาซึ่งช่วงของการสรุปผล ตั้งแต่เมื่อวานนี้จนถึงเมื่อเช้านี้ ทุกท่านก็มีความเห็นพ้องต้องกันว่า ปัญหาองค์กรอาชญากรรมนั้นเป็นปัญหาหลักที่อันตรายยิ่งต่อเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศไทย และก็เกี่ยวกับพันอย่างใกล้ชิดกับการทุจริตของเจ้าหน้าที่รัฐบาลบางส่วน รวมทั้งนักการเมืองด้วย เพราะฉะนั้นการแก้ปัญหาจะต้องแก้ด้วยกันทั้งสองอย่างถึงจะได้ผล แล้วหากแก้ปัญหาทั้งสองประการไม่ได้ ปัญหาอื่นในประเทศไทยก็จะไม่ยาก เพราะการ

ทำให้การบังคับใช้กฎหมายไม่ได้ผลส่วนใหญ่จะเกิดจากปัญหาเรื่ององค์กรอาชญากรรม ผู้มีอิทธิพล และการคอร์รัปชัน ถ้าตัดสองอย่างนี้ไปการบังคับใช้กฎหมายก็จะมีประสิทธิภาพ แล้วการแก้ปัญหาอื่นก็จะไม่ยาก อีกอันหนึ่งที่ชัดเจนทั้งจากคำกล่าวของ ฯพณฯ รองนายกรัฐมนตรี วิชาญ เครืองาม และท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม รวมทั้งที่ท่านนายกฯ ได้เคยพูดไว้ในหลายๆ โอกาส ก็คือรัฐบาลนี้มีความมุ่งมั่นเป็นอย่างยิ่ง ในการที่จะปราบปรามองค์กรอาชญากรรมหรือผู้มีอิทธิพล อาจจะเรียกได้ว่ามากกว่าที่เคยมีมาในอดีต ที่ผมได้ศึกษามาเป็นเวลานาน ก็ไม่เห็นมีรัฐบาลไหนที่จะมีนโยบายที่ชัดเจนและมีความตั้งใจ ในการที่จะปราบปรามองค์กรอาชญากรรมเท่ากับรัฐบาลนี้ ดังนั้น จึงเป็นการเชื่อมต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐในการจัดการกับปัญหาโดยไม่ต้องห่วงหน้าพะวงหลัง อย่างที่ท่าน พล.ต.อ. ชิตชัย ท่านได้พูดไว้ว่า ถ้าไม่มีแรงสนับสนุนทางการเมือง การที่จะไปจัดการกับเจ้าพ่อหรือผู้มีอิทธิพลหรือองค์กรอาชญากรรมที่มีนักการเมืองท้องถิ่นหนุนหลัง หรือแม้กระทั่งนักการเมืองระดับชาติ ก็เป็นเรื่องที่ทำได้ยากมาก เพราะวาทิตทางที่ชัดเจนของรัฐบาลเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งในการสนับสนุนการทำงานของเจ้าหน้าที่ถ้าไม่มีทิศทางที่ชัดเจนเจ้าหน้าที่ก็จะมีปัญหา และที่จะต้องพัฒนาใน 4 ด้านคือ ด้าน Information ด้าน Immigration ด้านข้อมูลข่าวสาร ด้านคนเข้าเมือง ด้านการสอบสวน และก็ด้านความร่วมมือระหว่างประเทศ อาจจะต้องการตรวจสอบการทำงานว่าเจ้าหน้าที่ได้ทำเต็มประสิทธิภาพหรือไม่ เพราะว่ามันมีปัญหาเรื่องของการคอร์รัปชัน เรื่องของระบบอุปถัมภ์เข้ามา และต้องสำรวจว่ามีมาตรการใดที่จะต้องแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายให้เพียงพอ ซึ่งทุกฝ่ายก็เห็นพ้องต้องกันว่า ยังมีกฎหมายอีกหลายฉบับที่จะต้องแก้ไข การปราบปรามองค์กรอาชญากรรม

The Second
National
Symposium
of Justice
Administration

หรือผู้มีอิทธิพลจากกลุ่มต่างๆ วันนี้ที่พูดกันมาทั้งหมด ก็เห็นควรว่าจะต้องมีการระดมกำลังในการทำงาน และจะต้องบูรณาการเจ้าหน้าที่ในหน่วยต่างๆ เข้ามาร่วมกัน เนื่องจากองค์กรอาชญากรรมนั้นทำงานเป็นระบบ และก็มีเครือข่ายมีระบบการซ่อนเร้นและพยายามหลีกเลี่ยงกฎหมายในทุกวิถีทาง ก็ต้องเอาผู้เชี่ยวชาญในด้านต่างๆ มาช่วยกัน แต่อย่างที่ว่า พล.ต.อ. ชิตชัยได้ว่าไว้คือ การทำงานร่วมกันต้องให้เกียรติกัน ต้องมีหลักเกณฑ์ในการทำงานร่วมกันที่ชัดเจน ต้องให้เครดิตงานของแต่ละหน่วยที่มาช่วยกันทำงาน ถ้าหากว่าหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งเชิญคนโน้นคนนี้มาทำงาน แต่พอถึงเวลาเอาผลงานไว้คนเดียวต่อไปก็ไม่มีใครมาช่วยทำงาน เพราะฉะนั้นอันนี้จะเป็นปัญหาในการทำงานเป็นทีมของข้าราชการไทย

อิทธิพลท้องถิ่นรวมถึงการเมืองท้องถิ่นร่วมกับเจ้าหน้าที่บางส่วนที่ทุจริต ทำให้การปราบปรามองค์กรอาชญากรรมและผู้มีอิทธิพลในท้องถิ่นไม่ได้ผลเท่าที่ควร จริงๆ แล้วรวมถึงการเมืองระดับชาติและอิทธิพลระดับชาติด้วย เนื่องจากในกลุ่มที่ 1 - 2 ก็ได้พูดในรายละเอียดตรงนี้แล้ว ผมขอข้ามไปเรื่องอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติและพิธีสารตอนท้าย 3 ฉบับ ในปี ค.ศ. 2000 สหประชาชาติได้ทำอนุสัญญาต่อต้านองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ ซึ่งมีมาตรการต่างๆ ที่เราได้พูดกันในวันนี้ ในการปราบปรามองค์กรอาชญากรรมอยู่ในอนุสัญญา แสดงให้เห็นว่าหลายประเทศได้เห็นว่ามาตรการนี้จำเป็นที่จะต้องเอามาใช้ในการป้องกันและปราบปรามองค์กรอาชญากรรม และที่น่าสนใจคือมีประเทศเกินกว่า 150 ประเทศที่เข้าลงนามและก็จะเป็นภาคีในอนุสัญญานี้ รวมทั้งพิธีสารทั้ง 3 ฉบับด้วย มีพิธีสารต่อต้านการค้ามนุษย์ มีพิธีสารต่อต้านคนหลบหนีเข้าเมือง มีพิธีสารต่อต้านการผลิตและการค้าอาวุธผิดกฎหมาย ที่สำคัญคือเน้นเรื่องคำนิยามองค์กรอาชญากรรมซึ่งตรงกับผู้มีอิทธิพลของไทย ในเรื่องนี้ก็จะมีความเห็นแบ่งเป็น 2 ฝ่าย ฝ่ายหนึ่งเห็นว่าเมืองไทยเพียงแค่อีกสัปดาห์หรือเจ็ดๆ อันนั้นคือท่านยังคิดรูปแบบมาเพื่อยอเมริกาชนิดที่ว่าพอตายแล้วลูกต้องเข้าสืบตำแหน่งแทน ถ้าอย่างนั้นจะเป็นว่าเมืองไทยยังไม่ถึงขนาดนั้นหรอก แต่ตามอนุสัญญานี้คำนิยามคือ บุคคลตั้งแต่ 3 คนขึ้นไปที่มีขบวนการจัดตั้ง เข้ามาร่วมทำงานอย่างเป็นระบบมีการแบ่งงานกันทำ แล้วก็ทำความผิดร้ายแรงเพื่อเงินถือเป็นองค์กรอาชญากรรม และถ้าเรามองคำนิยามตรงนี้ซึ่งต่อไปทุกประเทศที่เป็นภาคีสมาชิกทั้ง 150 ประเทศต้องเอาไปทำเป็นคำนิยามในกฎหมาย แล้วมาดูในเมืองไทยนะครับ องค์กรอาชญากรรมที่ค้ายาเสพติด องค์กรอาชญากรรมที่เอาเด็กและผู้หญิงไปค้า องค์กรอาชญากรรมที่รับจ้างทวงหนี้อย่างเป็นทางการเป็นระบบ เมื่อทวงหนี้ไม่ได้ก็อุ้มเอาไปฆ่า กรณีอย่างนี้ถือว่าเป็นองค์กรอาชญากรรมอย่างแน่นอน มันก็ขึ้นอยู่กับว่าจะมองในแบบไหนถ้ายังยึดติดกับมาเฟียแบบอเมริกา ก็จะมองว่าเมืองไทยยังไม่มีแบบมาเฟียอเมริกา แต่ถ้าผิดคำนิยามในอนุสัญญา ซึ่งต่อไปจะเป็นคำนิยามในกฎหมายก็เป็นองค์กรอาชญากรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งผมคิดว่าน่าสนใจถ้าเราจะมองแก๊งค์บังอรเป็นองค์กรอาชญากรรมหรือไม่ กลุ่มว่าแดงเป็นไหม ซึ่งคำนิยามสำคัญ ซึ่งต่อไปจะเป็นคำนิยามในอนุสัญญาและคำนิยามในกฎหมายไทย มาตรการเหล่านี้เป็นประโยชน์ในการนำมาทำเป็นกฎหมายภายใน เพราะว่าประเทศไทยได้ร่วมลงนามในอนุสัญญา และพิธีสารอีก 2 ฉบับคือ พิธีสารการค้ามนุษย์ และพิธีสารการชนย้ายคน ยังมีพันธกรณีที่ต้องแก้กฎหมายเพื่อปฏิบัติตามอนุสัญญา ต่อไปก็คือจากที่เห็นว่าเรื่ององค์กรอาชญากรรมสอดคล้องประสานกับการคอร์รัปชันอย่างแยกกันไม่ออก สหประชาชาติตระหนักดีว่าการออกอนุสัญญาต่อต้านองค์กรอาชญากรรมยังแก้ปัญหาได้ไม่หมด จึงได้ทำอนุสัญญาต่อต้านการคอร์รัปชันต่อเนื่องมาเลย ในเรื่องของอนุสัญญาต่อต้านการคอร์รัปชันเน้นเรื่องการยึดทรัพย์การป้องกัน การกำหนดความผิดในเรื่องคอร์รัปชัน

การประชุม
ทางวิชาการ
ระดับชาติว่าด้วย
อาชญากรรม
ฉบับที่ 2

ให้กว้างขึ้น และความร่วมมือกันในการป้องกันและปราบปราม ที่น่าสนใจคือมีการกำหนดว่าความผิดของเจ้าพนักงานต่างประเทศที่มาอยู่ในอีกประเทศหนึ่ง ถ้ามีการคอร์รัปชันหรือมีการให้สินบน โดยเฉพาะสินบนเรื่องการซื้อเครื่องบินหรืออะไรต่างๆ จะต้องรับผิดชอบและยังมีมาตรการใหม่ๆ อีกมากที่น่าสนใจคือ วิลล์ซอฟโรเวอร์ คือเจ้าหน้าที่ของรัฐในระดับใดก็ตามถ้าพบเห็นการคอร์รัปชันของผู้บังคับบัญชา ก็อาจจะนำมาเปิดเผยโดยสุจริตและได้รับความคุ้มครองและได้รับการสนับสนุนโดยไม่ถูกฟ้องร้อง เพราะปัจจุบันนี้ทำไม่ได้ครับ ใครทำตัวเป็น วิลล์ซอฟ โรเวอร์ จะถูกฟ้องข้อหาหมิ่นประมาท ตามด้วยเรียกค่าเสียหายอีก 400 ล้านบาท หรือ 1,000 ล้านบาท เพราะฉะนั้นทุกคนก็บอกว่าอยู่เฉยๆ ดีกว่า ฉะนั้นการคุ้มครองวิลล์ซอฟโรเวอร์ ถ้าทำโดยสุจริต ไปพบอะไรที่ไม่ชอบมาพากล นำออกมาเปิดเผยต่อสื่อมวลชนจะต้องได้รับการคุ้มครองและได้รับการสนับสนุน อันนี้จะช่วยป้องกันการคอร์รัปชันได้เยอะ และประเทศไทยก็ได้ลงนามในอนุสัญญาฉบับนี้แล้ว และจะต้องแก้กฎหมายต่อไป เพื่อให้สอดคล้อง ถ้าหากใช้มาตรการทั้ง 2 อนุสัญญาประกอบกับการปราบปรามจะได้ผลสูงมาก สรุปนะครับ ทั้งจาก 10 กลุ่ม และจากวิทยากรที่บรรยายก็จะเห็นว่าผู้เข้าร่วมประชุมทุกท่านเห็นด้วยว่า การทำผิดกฎหมายขององค์กรอาชญากรรมและผู้มีอิทธิพล เป็นอันตรายอย่างร้ายแรงต่อประเทศไทย องค์กรอาชญากรรมและผู้มีอิทธิพลทำความเสียหายต่อสังคม และเศรษฐกิจจำนวนมาก ถ้าเราคิดตัวเลขง่ายๆ ยาเสพติด 1,000 ล้านเม็ดที่เข้ามาในประเทศไทยในราคาเม็ดละ 100 บาท ประเทศไทยก็เสียเงินไปกับยาเสพติด 100,000 ล้านบาท ยังไม่รวมเรื่องน้ำมันเถื่อนในทะเล เรื่องการค้าอาวุธสงคราม เรื่องการขนคนหลบหนีเข้าเมือง เรื่องการเอาผู้หญิงไปค้า ซึ่งมีสถิติว่าเอาผู้หญิงไปค้า 1 คน องค์กรอาชญากรรมจะได้กำไร 1,200,000 บาทต่อคน และมีผู้หญิงที่ถูกนำไปค้าต่างประเทศประมาณ 50,000 คน รวมๆ กันแล้วก็หลายแสนล้านบาท ทุกฝ่ายเห็นตรงกันว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐและนักการเมืองสองกลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่ทุจริตและช่วยเหลือองค์กรอาชญากรรมรวมทั้งได้ประโยชน์จากองค์กรอาชญากรรม เพราะฉะนั้นการจะแก้ปัญหาองค์กรอาชญากรรม นอกจากการดำเนินการพัฒนาองค์กรแล้วยังต้องดำเนินการกับเจ้าหน้าที่และนักการเมืองจำนวนมากที่ทุจริตและสนับสนุนช่วยเหลือการปราบปรามเป็นเรื่องยากเพราะนักกฎหมายกับการทำงานของเจ้าหน้าที่ทั้ง 2 อย่าง เมื่อประกอบกันแล้วยังมีปัญหา และจะต้องมีความมุ่งมั่นทางการเมือง เพื่อให้เจ้าหน้าที่ทำงานได้ ต้องมีกฎหมายปราบปรามองค์กรอาชญากรรมและกฎหมายอื่นขึ้นมาเสริม ต้องทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานต่างๆ อย่างเท่าเทียมและมาตรการต่างๆ ต้องคำนึงถึงการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนด้วย นอกจากนั้นแนวทางต่างๆ ที่เสนอมาเป็นเรื่องที่ต้องทำ เพื่อจะแก้ปัญหาของประเทศเพราะว่าถ้าเราไม่แก้ปัญหาดังนี้จะทำให้ประเทศไม่สามารถพัฒนาและแข่งขันกับสังคมโลกได้ และรัฐบาลก็ต้องรับไปดำเนินการทั้งการแก้กฎหมายและการปรับแนวทางปฏิบัติ ซึ่งตรงนี้เป็นเรื่องที่ค่อนข้างจะชัดเจนว่าการประชุมคราวนี้แทบจะไม่มีใครเห็นที่แตกต่างกัน และทุกๆ อย่างก็เป็นไปในแนวทางเดียวกัน เพียงแต่มีข้อทักท้วงว่าควรระวังประเด็นบางอย่าง และในช่วงนี้อาจจะเรียกได้ว่าเป็นโอกาสอันดีอย่างยิ่งที่ประเทศไทยได้ลงนามในอนุสัญญาต่อต้านองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ และลงนามในอนุสัญญาต่อต้านการคอร์รัปชัน รวมทั้งพิธีสารการต่อต้านการค้ามนุษย์และการขนคนหลบหนีเข้าเมือง เพราะฉะนั้นจึงมีบทบังคับว่าประเทศไทยจะต้องแก้กฎหมายอย่างเป็นระบบ ต้องแก้เป็นแพ็คเกจ เพื่อสามารถให้สัตยาบันอนุสัญญาทั้ง 2 ได้ พันธกรณีนี้สามารถทำให้เรารุกขึ้นมาแก้กฎหมายและเสนอต่อรัฐสภา โดยมีเหตุว่าต้องแก้ภายในกรอบของอนุสัญญาที่เป็นบทบังคับ เพื่อให้เราให้สัตยาบันได้ อันนี้ก็จะเป็เหตุสำคัญอันหนึ่งที่ทำให้เราสามารถจะทำกฎหมาย

อย่างเป็นระบบ และไหนๆ ก็จะทำแล้วก็ไม่ควรจะติดอยู่ในกรอบของอนุสัญญา ควรจะขยายออกมาอะไรก็ตามที่เราคิดว่าดีแล้วมันช่วยแก้ปัญหาได้ ก็ทำให้มันครอบคลุม และแก้ปัญหาให้หมด ซึ่งผลประชุมในวันนี้ก็จะได้นำเสนอต่อรัฐบาลเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการต่อไป ก็อาจจะเรียกได้ว่าเป็นผลสรุปทั้งหมดของการประชุมทั้ง 2 วัน

นายวิศิษฐ์ วิศิษฐ์สรอรรถ :

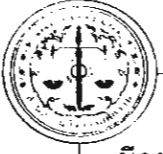
ครับขอบพระคุณครับท่านอธิบดี ในหัวข้อที่ผมสรุปคงจะไม่ได้ซ้ำอะไรกับท่านอธิบดี แต่ว่าในหัวใจของการจัดงานที่ผ่านมา เพราะว่าจุดสำคัญของเราก็คือว่า แต่เดิมจะมีปัญหาเรื่องการวิจัยที่จะนำไปสู่ภาคการปฏิบัติ และผมอยากจะขอนำเรียนกับที่ประชุมว่า เนื่องจากการจัดงานครั้งนี้เป็นครั้งที่ 2 เนื่องจากว่าโดยภารกิจหน้าที่ของผมต้องมารายงานต่อท่าน

ด้วยว่า สิ่งที่ได้เคยทำมาในปีที่แล้ว สุดท้ายการประชุมเชิงวิชาการระดับชาติว่าด้วยงานยุติธรรมครั้งที่ 1 ซึ่งจัดไปก่อนหน้านี้อันแล้วเกิดมรรคผลอะไรบ้าง แล้วจะทำให้ท่านเห็นว่าอย่างน้อยสิ่งที่เราได้พูดคุยกันในวันนี้จะนำไปสู่การปฏิบัติอย่างไร และผมก็ขอเสนอประเด็นในบางเรื่องที่ได้เห็นพ้องต้องกันในหลายๆ ส่วนแล้ว ซึ่งจะนำไปสู่การปฏิบัติหรือแนวทางในการนำเสนอที่เป็นรูปธรรมมากขึ้น และในส่วนสุดท้ายของกระผมก็คือว่า ในครั้งนี้เป็นครั้งที่ 2 เพราะฉะนั้นในปีหน้าก็จะนำเสนอว่าเราคาดการณ์ว่างานยุติธรรมแห่งชาติในปีหน้านั้นจะอยู่ในรูปแบบใด ซึ่ง คิดว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงจากการจัดในรูปแบบที่เราจัดมาใน 2 ครั้งนี้เหมือนกัน ในประการแรกก็คิดว่า ในปีที่แล้วเราพูดถึงมาตรการหรือกระบวนการทศน์ใหม่ในการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิด ซึ่งแนวคิดแต่เดิมก็คือการมองว่า พยายามที่จะลดคดีขึ้นสู่ศาล โดยมุ่งมองไปถึงทฤษฎี Diversion เป็นสำคัญ ต่อมาก็มีการเพิ่มเติมแนวความคิดที่นำเอายุติธรรมเชิงสมานฉันท์มาใช้ ก็เป็นความคิดในเชิง Restorative Justice และขณะเดียวกันในปีที่แล้ว หัวข้อในการสรุปของคณะผู้วิจัยทั้งประมาณ 8 หัวข้อนั้น ก็ยังมีหัวข้อที่พูดถึงเรื่องเทคโนโลยีในการปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิด และก็รวมถึงการที่จะส่งบุคคลเข้าไปสู่สังคมหลังจากที่ได้พ้นกระบวนการลงโทษแล้ว ผลก็ปรากฏมาในปีที่แล้วทั้งในเชิงกฎหมายและในเชิงนโยบายมีความชัดเจน ท่านอาจจะเคยได้ยินท่านรองนายกฯ วิษณุ ท่านได้กรุณาพูดถึงเรื่องของร่างกฎหมายชลอการฟ้อง แต่ความเป็นจริงความคิดเรื่องการชะลอการฟ้องนี้มีมาก่อนหน้านั้นอีก และสำนักงานอัยการสูงสุดได้นำเสนอเรื่องนี้มาพอสมควร เพียงแต่ว่าหลังจากที่ได้มีการพูดคุยกันในการประชุมยุติธรรมแห่งชาติคราวที่แล้วก็มีผลทำให้ร่างกฎหมายฉบับนี้มีการเปลี่ยนรูปนำเอาความคิดหลายๆ ด้านเข้ามาใช้ สิ่งแรกที่เราเห็นชัดเจนก็คือเรื่องการใช้ระบบไต่เวอร์ชันหรือยุติธรรมชุมชนผ่านระบบการใช้มาตรา 63 ของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความเด็ก ซึ่งก็เป็นผล

การประชุม
ทางวิชาการ
ระดับชาติว่าด้วย
งานยุติธรรม
ครั้งที่ 2

ทำให้ขณะนี้การดำเนินคดีกับเด็กไม่จำเป็นจะต้องฟ้องคดีในทุกกรณี สามารถให้อำนาจทางฝ่ายบริหาร เข้าไปดูว่ามีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการกับเด็กบ้างหรือไม่ ถ้าท่านดูในอีก 2 เรื่องที่อาจจะใกล้เคียงกัน ก็คือเรื่องความคิดในเชิงนโยบายผู้เสพเป็นผู้ป่วยซึ่งในคราวที่แล้ว ทางกรมคุมประพฤติก็ได้เสนอความคิด หรือนำข้อมูลมาทบทวนในงานประชุมคราวที่แล้ว ซึ่งก็เป็นผลทำให้มีแรงคิดสนับสนุนในเรื่องต่างๆ เหล่านั้น มีความชัดเจน อีกเรื่องหนึ่งคือ การชะลอการฟ้อง ต้องเรียนให้ท่านทราบว่าแม้ว่าแนวคิดเรื่องการชะลอ การฟ้องจะมีมาอยู่แต่เดิม แต่ว่าหลังจากที่ได้มีการประชุมยุติธรรมในคราวที่แล้วร่างแนวคิดเรื่องที่จะมี การชะลอการฟ้อง ก็ได้มีการเพิ่มเติมทำให้ก่อนที่จะมีการสั่งชะลอการฟ้อง ก็จะเปิดโอกาสให้ทางพนักงาน คุมประพฤติที่ดีหรือบุคคลที่ทางพนักงานอัยการจะมอบหมายก็ดี ไปดำเนินการที่อาจจะเป็นการไกล่เกลี่ย หรือผ่านกระบวนการตรวจสอบในชั้นหนึ่งก่อนที่จะพนักงานอัยการจะมีคำสั่งเรื่องการชะลอการฟ้อง ซึ่งจากข้อสรุปดังกล่าวรวมถึงข้อสรุปในเชิงรายละเอียดว่าระยะเวลาที่จะใช้ในการชะลอการฟ้องควรจะมี ขอบเขตที่ชัดเจนแน่นอน ตัวร่างกฎหมายฉบับนี้ก็เลยมีการปรับปรุงเพิ่มเติม และในที่สุดร่างกฎหมายฉบับนี้ อย่างที่ท่านได้รับทราบจากรองนายกรัฐมนตรีก็ได้นำเสนอไปยังรัฐมนตรีแล้ว แล้วก็ผ่าน การพิจารณาของคณะกรรมการการกัลการองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี ที่ท่านรองนายกฯ วิษณุ เป็นประธานไปแล้ว ก็คงอยู่ที่ขั้นตอนการนำเรื่องนี้เสนอไปยังคณะรัฐมนตรีอีกครั้งหนึ่ง อีกเรื่องหนึ่ง ที่มีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากันก็คือในเรื่องของความคิดในการนำเทคโนโลยีมาดูแลผู้ต้องขังในเรือนจำ หรืออยู่นอกเรือนจำ ก็มีความคิดที่เสนอในคราวก่อนในเรื่องของการนำระบบการควบคุมทางเทคโนโลยี หรือที่เราเรียกกันว่า Electronic Monitoring ก็คือการติดเครื่องมือที่จะสามารถทำให้คนที่จำคุกแล้ว ไกล่จะออกไปแล้ว อาจจะสามารถปรับตัวเข้าสู่สังคมโดยผ่านกระบวนการปรับตัวที่เค้าสามารถไปอยู่ นอกเรือนจำ และก็ทำงานได้เพียงแต่ตัวมีเครื่องมือในเชิงเทคนิคที่จะตรวจสอบตำแหน่งที่อยู่ของเค้า ในแต่ละเวลา ตัวนี้ถึงแม้จะมีนโยบายออกมาชัดเจนว่าเป็นเรื่องที่น่าจะมีการดำเนินการก็ตามแต่ว่าติด ข้อจำกัดในเชิงข้อกฎหมาย เรื่อง Electronic Monitoring ก็จะต้องมีการแก้ไขกฎหมาย 2 เรื่อง หนึ่งก็คือเรื่องที่จะต้องแก้ไขกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา อีกส่วนหนึ่งก็คือแก้ไขในส่วนของ พระราชบัญญัติราชทัณฑ์เอง ซึ่งทั้งสองเรื่องนี้ก็ได้นำเสนอคณะรัฐมนตรีผ่านคณะกรรมการการกัลการอง เรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีไปแล้ว ขณะนี้ก็คงจะอยู่ที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาต่อไป อีกเรื่องหนึ่ง ก็คือเรื่องของการคืนคนดีในลักษณะที่เมื่อจะส่งคนออกจากเรือนจำในลักษณะที่จะเข้าสู่ในท้องถื่นแล้ว ก็มีการกำหนดเป็นเชิงนโยบาย ในเรื่องของการที่จะทำให้เกิดเครือข่ายชุมชน ซึ่งในเรื่องนี้เข้าใจว่าทาง กรมพินิจคดี กรมคุมประพฤติก็ดี ก็รับเป็นหน่วยงานที่ดูแลในเรื่องนี้ ซึ่งก็จะมีกระบวนการโดยใช้ยุติธรรม ชุมชนเข้ามาช่วยดูแลมากขึ้น นี่คือส่วนที่ได้ดำเนินการไปในปีที่แล้ว และข้อสรุปของคณะผู้วิจัยที่ดี ที่ประชุมก็ได้นำไปสู่มรรคผลซึ่งก็เข้าใจว่าในบางส่วน เนื่องจากเป็นการออกกฎหมาย ก็คงจะต้องใช้ระยะเวลาหนึ่ง แต่อย่างน้อยก็จะมีเรื่องของการกำหนดในเชิงนโยบายที่จะออกมาชัดเจน มาถึงประเด็นที่สองก็คือเรื่องของการพูด ถึงประเด็นนี้ได้มีการเสนออย่างที่ท่านอธิบดีวันชัย ได้กรุณานำเสนอว่า มันจะมีเรื่องอะไรที่บางครั้งเรา จะเห็นว่าได้ดำเนินการไปแล้ว ถ้าเป็นเรื่องที่ดำเนินการไปแล้วก็แสดงว่าข้อเสนอต่างๆ ของท่าน ก็จะถูก ผนวกรวมไว้ และก็ส่งไปในการพิจารณาเรื่องนั้นๆ ยกตัวอย่างกรณีของการส่งผู้ร้ายข้ามแดน ซึ่งก็มีข้อคิด อยู่หลายๆ เรื่อง ผมเรียนให้ท่านทราบว่ากฎหมายเรื่องการส่งผู้ร้ายข้ามแดนฉบับใหม่ ได้มีการเสนอไป แล้วและก็อยู่ในการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกาซึ่งประเด็นที่เราากำลังพูดถึงในวันนี้ก็คงจะต้อง

มีการนำเสนอต่อไปให้ทางคณะกรรมการกฤษฎีกาได้รับทราบถึงการพิจารณาในวันนี้ด้วย ประการที่สองซึ่งอันนี้อาจจะมีความคิดที่ไม่เห็นด้วยกันอยู่บ้าง ถ้าดูในภาพรวมแล้วอาจเป็นข้อเสนอในการตีเพื่อก่อ คือเรื่องของการจัดการในเชิงคอร์รัปชัน ซึ่งเราก็มองว่าเป็นเรื่องสำคัญในเรื่องของการคอร์รัปชัน ผมคิดว่าประเด็นปัญหาของบ้านเราก็คงจะอยู่ในกรอบที่ว่าเมื่อเราไม่สามารถจัดการกับปัญหานี้ได้ ก็คงไม่ต้องคิดที่จะจัดการเรื่องผู้มีอิทธิพล ยิ่งพูดถึงองค์กรอาชญากรรมยิ่งไปกันใหญ่ ในเรื่องของการจัดการเรื่องคอร์รัปชัน เข้าใจว่าหลายท่านคงทราบดีอยู่แล้วว่ามีตัวร่างพระราชบัญญัติในเรื่องมาตรการในการปราบปรามการทุจริตภาครัฐ ซึ่งมีหลายท่านได้พูดถึงกรณีของการที่จำกัดเป็น ซีหนึ่งถึงซีแปด ซีเก้าถึงซีสิบเอ็ดอะไรทำนองนั้น แต่ว่าความเป็นจริงก็คือ เป็นการทำให้ ปปช. มีหน่วยงานที่ท่านจะสามารถใช้ในการจัดการงานได้เพราะว่า ถึงแม้ว่าจะเป็นคอร์รัปชัน ซีหนึ่งถึงซีแปด แต่ว่าอำนาจสุดท้ายอยู่ที่ ปปช. ถ้า ปปช. ประสงค์จะดำเนินคดีเองก็สามารถทำได้ ตัวร่างกฎหมายฉบับนี้ล่าสุดก็อยู่ที่คณะกรรมการกฤษฎีกา ซึ่งก็ได้มีการเก็บข้อมูล เข้าใจว่าเมื่อเราได้รับข้อมูลในวันนี้ด้วย เราก็ตีว่าเป็นการรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติมก็จะนำเสนอกลับไป อีกส่วนหนึ่งที่มีความชัดเจน ผมคิดว่าจะไปสู่การผลักดันในอนาคตอย่างแน่นอนก็คือเรื่องของกฎหมาย ปปง. ซึ่งก็มีความคิดในเรื่องการขยายกรอบ โทษฐานความผิด ซึ่งประเด็นต่างๆ เหล่านี้ ก็จะเป็นเรื่องที่ไปดูในรายละเอียดน่าจะจะมีการจัดการอย่างไร แต่เรื่องของการจัดการในทรัพย์สิน ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดเรื่องอนุสัญญา ครับ ก็จะมีข้อเสนอจากทางกลุ่มค้าหญิงและเด็กว่าควรที่จะต้องมีการจัดการกับคนกลุ่มนี้ และถ้าหากจะมีการริบทรัพย์สิน ก็มีข้อเสนอเพิ่มเติม ซึ่งก็อาจจะไม่ได้มีการนำเสนอในช่วงการถามปัญหา เพราะว่าเวลามีค่อนข้างจำกัด แล้วข้อเสนอว่าตัวเงินอาจเอาไปให้ผู้เสียหายด้วย ซึ่งตรงนี้ก็คงจะเป็นหัวข้อที่นำไปถกคิดกัน อีกเรื่องหนึ่งที่เป็นประเด็นปัญหาและมีคนถกกันอยู่มากนอกจากเรื่องการยอมรับอนุสัญญา 2 ตัว และเป็นประเด็นของการแก้ไขปัญหกระบวนการยุติธรรมกับข้อเสนอจากหลายกลุ่มแล้วนำมาสอดคล้องกัน นั่นคือความคิดที่จะต้องมีการปรับระบบงานในเชิงของการที่จะพยานหลักฐานมาสู่ศาลหรือเรื่องการสอบสวนต่างๆ ก็ดี เพราะบางกลุ่มเสนอให้มีการจัดกลุ่มระยะเวลาการทำงานของการตำรวจและอัยการในการสอบสวน บางส่วนก็มีการเสนอว่าควรจะมีการเก็บพยานหลักฐานเพิ่มเติมลักษณะอย่างไร ผมเข้าใจว่าในส่วนนี้อาจต้องใช้เวลาสักหน่อย เนื่องจากว่า จะต้องนำไปวิเคราะห์ที่มีความชัดเจนว่า การแก้ไขในส่วนนี้ก็เป็นการแก้ไขเฉพาะเรื่อง ในเรื่องขององค์กรอาชญากรรมหรือผู้มีอิทธิพล คงไม่มีปัญหาอะไรเราก็จะใส่เข้าไป แล้วในขณะเดียวกันในการแก้ไขตัวกฎหมายในภาคหลักหรือวิธีพิจารณาความอาญา ก็คงเป็นสิ่งที่เราต้องกลับไปมองดู นอกจากนี้เรื่องต่างๆ ที่เราพูดถึงในขณะนี้ก็คงจะมีการไปดำเนินการ มีช่องทางหลายช่องทาง ไม่ว่าจะเป็นช่องทางผ่านท่านรัฐมนตรี ช่องทางของคณะทำงานประสานงานกระบวนการยุติธรรม และช่องทางอื่นๆ ซึ่งทางสำนักงานเองจะประสานกับหน่วยงานต่างๆ ที่มาร่วมกัน ความจริงการจัดงานครั้งนี้ก็เป็นการจัดงานที่มีหน่วยงานต่างๆ มาร่วมกันมาก แล้วก็ในปิ่นหน้าเราคิดอย่างนี้ครับว่า ทางกระทรวงยุติธรรมและสำนักงานอัยการสูงสุด ซึ่งเป็นตัวแทนของภาครัฐบาลไทยจะเป็นเจ้าภาพร่วมกับทางสหประชาชาติในการจัดการประชุม UN congress ระยะเวลาในการจัด UN congress ก็คือวันที่ 18 - 25 เม.ย. แต่บังเอิญว่าผู้ที่เข้าร่วมประชุมใน UN congress ก็จะเป็นเหมือนกับผู้แทนประเทศที่จะเข้าร่วมประชุม เพราะฉะนั้นจำนวนต่างๆ ก็อาจมีข้อจำกัด แม้ว่า จะจัดในประเทศไทยแต่ไม่ได้หมายความว่าเราจะมีคน 1 - 2 พันคนเข้าไปร่วมประชุม สิ่งที่ผมพยายามเสนอในประเด็นนี้ก็คือว่าผมว่างานในปิ่นหน้าหรืองาน National Symposium ของเรา อาจจะมีการปรับ